Afgørelser – Reg. nr.: 05379.00

Fredningen vedrører: Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet	Tillægskendelse 12-09-1977, 14-01-1972
Fredningsnævnet	31-08-1970 Citeret fuldt ud i OFN kendelse af 14-10-1972

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET>

1213 III Sø.

REG. NR 5379

12/9-77

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1977, den 12.september, afsagde overfredningsnævnet følgende

t i l l æ g s k e n d e l s e

i sag nr. 2095/71 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov alt af Skanderup sogn.

Lunderskov kommunalbestyrelse har ved skrivelse af 25. maj 1977 anmodet om, at der i forbindelse med gennemførelsen af et af kommunalbestyrelsen den 16. maj 1977 vedtaget forslag til lokalplan nr. 1.1 for et boligområde ved Skolevej over for Lunderskov skole omfattende en del af matr.nr. 9 a, Nagbøl og Dollerup byer, foretages en mindre justering af grænsen for det ved overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 fredede område.

Fredningsplanudvalget for Vejle amt har anbefalet, at kommunens ansøgning imødekommes under henvisning til, at fredningsgrænsen i sin tid langs sydsiden af mosen blev lagt i fast kote ud fra et målebordsblad og således ikke ubetinget efter terrænformsforholdene og til, at lokalplan 1.1 indeholder en definitiv og fredningsmæssigt bedre afgrænsning af bebyggelsen langs mosens sydside.

Fredningsstyrelsen, miljøministeriet, har udtalt intet at have at indvende mod forslaget til lokalplan nr. 1.1.

H e r e f t e r b e s t e m m e s:

Det ved overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov, alt under Skanderup sogn, fredede område indskrænkes i sin udstrækning mod sydøst, således at fredningsgrænsen bliver sammenfaldende med områdegrænsen for det af Lunderskov kommunalbestyrelse den 16. maj 1977 vedtagne forslag til lokalplan nr. 1.1. for et boligområde ved Skolevej over for Lunderskov skole.

Udskriftens rigtighed bekræftes

David Rehling.

ic

REG. NR. 05379.000

14/1-1972

U D S K R I F T

a f

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL

År 1972, den 14.januar , afsagde Overfredningsnævnet følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 2095/71 om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov, alt af Skanderup sogn.

I den af fredningsnævnet for Ribe fredningskreds den 31. august 1970 afsagte kendelse hedder det:

Ved brev af 16. januar 1970 til fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds rejste kommunalbestyrelsen for Lunderskov kommune fredningssag for et område beliggende omkring Drabæks mølledam i Lunderskov samt en del af mosen mellem Dollerup og Lunderskov.

I begæringen har kommunalbestyrelsen til støtte for sit andragende om fredning nærmere anført:

.....

"Områderne har på grund af deres naturskønhed og beliggenhed en væsentlig betydning for almenheden og er for Lunderskov by af stor værdi som rekreativt område.

Områderne er ikke omfattet af lovmæssig fredning og kan kun i begrænset omfang sikres gennem byplan- og byggelovgivningen."

.....

Der er i forbindelse med sagens rejsning af kommunalbestyrelsen nedlagt fredningspåstand om:

.....

1) at der ikke må opføres bygninger eller foretages beplantning uden fredningsmyndighedernes godkendelse.
2) at opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger ikke er tilladt.
3) at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, efter nærmere aftale med fredningsmyndighederne.
4) at der på arealerne ikke må opstilles campingvogne, telte eller lignende.
5) at der ikke må etableres bilophugningspladser, minkfarme og lignende.
6) at arealerne ikke må benyttes til henkastning af affald.

7) at træerne langs Drabæks alle, fra Lunderskov Foderstofforening til Dræbæks mølle, ikke må fældes, beskæres eller lignende uden tilladelse fra fredningsnævnet.

8) at vandoverfladen i Drabæks mølledam ikke vedvarende må sænkes under øverste flodemål bortset fra, hvad der er nødvendigt for møllens drift og vedligeholdelse i h.t. de til mølledriften erhvervede rettigheder."

.....

Endelig anmodede kommunalbestyrelsen fredningsnævnet om, at der ved sagens behandling med skyldig hensyntagen til den nødvendige udbygning af Lunderskov by og de private interesser i området skabes sikkerhed for, at der ikke fremover foretages noget, der kan stride imod de rekreative interesser og områdets landskabelige værdi.

Sluttelig henledte kommunalbestyrelsen opmærksomheden på, at arealerne er beliggende indenfor det område, der er omfattet af en dispositionsplan, som er under udarbejdelse for Lunderskov by, hvorfor der kan forekomme enkelte ændringer i områdets udstrækning under forhandling med boligministeriets kommitterede i byplansager, på grund af hensynet til andre almennyttige formål.

Fredningsforslaget omfatter helt eller delvis følgende ejendomme:

Lb.nr.	matr. nr.	omtrentlig omfattet areal i ha.	ejer
1.	2^{fc}, 2^{fe}, 2^{hv}, 2^{ib}, Lunderskov og Gelbalele byer, Skan-	1,79	Fru Vilhelmine Marianne Hansens dødsbo. Ejendommen er efter sagens rejsning over-

Lb.nr.	matr. nr.	omtrentlig omfattet areal i ha.	ejer.
1.	derup sogn, 9^{ad}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.		taget af Lunderskov kommune, Lunderskov.
2.	2^{fd}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn.	0,3o	Gårdejer Andreas Sandvej, Møllegade 25, Lunderskov.
3.	2^{gd}, 9^{k}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, 13^{bb} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.	3,94	Lunderskov kommune, Lunderskov.
4.	2^{kd}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn.	1,14	Forstander Aksel Gregersen, Møllegade 23, Lunderskov.
5.	9^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.	9,4o	Landmand Svend Anker Baagø Jepsen, "Dollerupgaard", Dollerup pr. Lunderskov.
6.	9^{i}, Lunderskov og Gelballe byer, 13^{n}, 13^{s}, 13^{t}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.	4,99	Mølleejer Bernhard Nielsen, "Drabæks Mølle", Lunderskov.

Lb.nr.	matr. nr.	omtrentlig omfattet areal i ha.	ejer
7.	9^{bn}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.	0,23	Fru Rigmor Nielsine Friis, Skolevej 8, Lunderskov.
8.	9^{cy}, smst.	1,12	Vognmand Holger Sørensen, Frederiksberggade 22, Lunderskov.
9.	9^{dv}, smst.	6,5o	Karl Møller Nagbøl A/S, Nagbøl pr. Lunderskov.
10.	10^{a}, smst.	5,85	gårdejer Jens Villemsen, "Lille Dollerupgaard", Dollerup pr. Lunderskov.
11.	10^{d}, smst.	0,4o	Fabrikant Boie Buch, Dollerup pr. Lunderskov.
12.	13^{a}, 13^{c}, smst.	5,33	Gårdejer Ejvind Demant Nielsen, Drabæks Møllegaard, Lunderskov.
13.	13^{y}, smst. hvorunder 13^{ae}, smst., er indDraget.		Udgår, idet arealet nu er noteret som vej (offentlig bivej nr. 17), jfr. vedhæftede kort mrk. "1".
14.	13^{p}, 13^{af}, 13^{ak}, 13^{ao}, smst.	2,18	Automobilforhandler Niels Aunsbjerg Nielsen, Storegade 49, Lunderskov.

Lb.nr.	matr. nr.	omtrentlig omfattet areal i ha.	ejer
15.	13^{ag}, smst.	0,09	Maskinarbejder Kaj Persson, Drabæks alle 1, Lunderskov.
16.	13^{az}, smst.	0,07	Møbelsnedker Egon Juhl Christensen, Drabæks alle 3, Lunderskov.
	Areal ialt ca.	43,33	

Bekendtgørelse om den rejste fredningssag blev indrykket i "Statstidende" for den 21. januar 197o samt, foranlediget af en trykfejl, ligeledes den 3o. januar 197o, ligesom der skete bekendtgørelse i dagbladene "Jyllands-Posten" og "Kolding Folkeblad" for den 21. januar 197o. Meddelelse om fredningssagens rejsning blev den 19. januar 197o tilstillet lodsejerne ved anbefalet brev.

Herefter behandledes sagen forberedende i et møde den 16. marts 197o, hvortil samtlige af fredningspåstanden berørte lodsejere samt andre i fredningen retligt interesserede var indvarslet ved anbefalet brev af lo. februar 197o, ligesom der ved annoncer i "Statstidende" for den 27. februar 197o og "Lunderskov og Omegns Folkeblad" for den 5. marts 197o blev givet meddelelse om mødets afholdelse. Under dette møde oplystes det, at såvel det lokale medlem for Skanderup sogn som dennes suppleant var direkte interesserede i sagen, hvorfor der, efter at gårdejer Svenning Grønbæk, Sandholm pr. Korsholm, var udpeget som lokalt medlem af nævnet, den 2o. april 197o

afholdtes nyt møde, hvor det samlede nævn foretog en indgående besigtigelse af de af sagen omfattede arealer, ligesom der foretoges forhandlinger med de mødte lodsejere samt andre interesserede.

Fredningsnævnet, der under denne sag herefter består af dommer Poul Buch, Varde, amtsrådsmedlem, gårdejer Erik Rosenstand, Lindbæksminde, Sdr. Farup, og gårdejer Svenning Grønbæk, Sandholm pr. Korsvang, har derhos behandlet sagen internt den lo. august 197o, hvor suppleanten for det lokale medlem, gårdejer Vagn Jensen, Jordrup, deltog.

Nævnet har under sagen haft teknisk bistand af Fredningsplanudvalget for Ribe amt samt af landinspektør Gunnar Jessen, Varde.

Under sagens behandling er der overfor nævnet fremsat indsigelser imod visse af de foreslåede fredningsvilkår, ligesom der er besvaret et stort antal forespørgsler fra de i sagen interesserede. Lodsejerne har som nedenfor anført påstået sig tilkendt erstatning for forringelse af deres ejendomme i forbindelse med fredningens gennemførelse.

Kommuneingeniør Bruun, Lunderskov, har i mødet den 16. marts 197o, nærmere motiveret rejsningen af fredningssagen og har herunder oplyst, at tanken herom opstod under forberedelse af en dispositionsplan for Lunderskov by.

Kommuneingeniøren gennemgik i forbindelse med sin omtale af sagen en række foreliggende planer til nye vejføringer i området, og omtalte deres betydning for fredningssagen. Han oplyste herunder, at ejendommen "Hvidkilde", løbenr. 1, er erhvervet af kommunen til offentligt formål. Man har haft under overvejelse at søge fremmet en lukning af Drabæks alle for autokørsel for at sikre denne specielt for cyklister og fod-

gængere, og i forbindelse hermed har man arbejdet med planer om etablering af nødvendige parkeringspladser.

Vedrørende spørgsmålet om adgangen til de påtænkt fredede områder oplyste kommuneingeniøren, at der er tilstrækkelig adgang til arealerne omkring mølledammen ad bestående veje og stier. Det kan måske senere komme på tale at sikre for eftertiden færdselsadgang på Skovskrænterne i nærheden af mølledammen tilhørende mølleejer Nielsen. Mosearealet påtænkes henlagt som et naturområde, og der er ikke indtil videre planer om etablering af stier ud i dette. De eksisterende fiskedamme ved ejendommen "Hvidkilde", der har historisk og kulturel betydning, vil blive søgt bevaret som sådanne.

Kommuneingeniøren omtalte endelig visse spildevandsproblemer for Dollerup, herunder, at det kan blive nødvendigt at etablere en pumpestation eventuelt ude i mosen på et sted, hvor der i forvejen findes et privat pumpeanlæg. Et sådant anlæg kan placeres i niveau med jordsmonnet. Der kan eventuelt opstå problemer med fremføring af elektricitet.

Borgmester Holger D. Skrydstrup, Lunderskov kommune, har ligeledes gjort rede for kommunalbestyrelsens overvejelser i forbindelse med sagens rejsning.

Ingeniør Walther, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite, udtalte sin påskønnelse af, at sognerådet har ønsket sagen rejst for fredningsnævnet. Han påpegede, at særligt grænserne for fredning af mosearealet bør søges nøje fastlagt. Såfremt dette måtte frembyde praktiske vanskeligheder, kunne det overvejes at lempe fredningsbestemmelserne i grænseområderne mellem de fredede arealer og de tilstødende ejendomme, således at der åbnedes mulighed for en vis udnyttelse af disse sidste f. eks. til etablering af sportsanlæg og lignende, men

på den anden side således, at der i hvert fald gennemførtes forbud mod henlæggelse af affald, etablering af bilkirkegårde samt forbud mod byggeri og lignende. Det er ikke særlig påkrævet med offentlig adgang til mosearealet. Der er i mosen og i mølledammen et værdifuldt dyreliv ikke mindst med mange forskellige slags fugle, og der bør ved administrationen af de fredede områder tages videst muligt hensyn hertil. Den travle trafik bør ledes uden om de fredede områder, herunder Drabæks alle.

Kommuneingeniør Bruun oplyste, at den foreslåede grænse for mosearealet er beregnet på grundlag af den laveste højdekurve i terrænet.

Borgmester Skrydstrup oplyste, at kommunen har udfoldet flerårige bestræbelser for at købe fredningsegnede mosearealer op, og at kommunen har planer om etablering af et fuglereservat i et vandområde i mosen.

Forstkandidat Per Mikkelsen, Fredningsplanudvalget for Ribe og Ringkøbing amter, bemærkede, at udvalget i høj grad værdsætter kommunens fredningsinitiativ. Der må absolut være et behov for en fredning som den foreslåede i Lunderskov by under hensyn til den udvikling, byen må forventes at skulle gennemgå. Det må være rigtigt, at mosen ikke åbnes for intensiv trafik, således at man kan skåne både flora og fauna. Derimod bør der være visse muligheder for, at særligt interesserede, f. eks. fra skoler og andre undervisningsanstalter i området, kan anvende de fredede områder til ekskursioner, evt. efter forud indhentet tilladelse fra ejerne. Endvidere bør der gives publikum adgang til fra særligt egnede udsigtspunkter at iagttage fuglelivet.

Fredningsplanudvalgene er indstillet på at yde aktiv

bistand med hensyn til pleje af fredede områder i forbindelse med spørgsmål om stianlæg, opsætning af skilte, rådgivning med hensyn til begrænsning af opvækst m.v.

Forstkandidat Billmann, Fredningsplanudvalget for Vejle amt, oplyste at Fredningsplanudvalget for Vejle amt endnu ikke efter de nyligt overståede kommunevalg er konstitueret, hvorfor han under sagen alene udtaler sig på sekretariatets vegne og med forbehold af udvalgets eventuelle tilslutning.

På grundlag af en indgående besigtigelse foretaget sammen med forstkandidat Mikkelsen og kommuneingeniør Bruun vil det efter hans opfattelse være ønskeligt at overveje en vis udvidelse af fredningspåstanden for så vidt angår grænserne for det påtænkt fredede område. Der ville således kunne opnås en mere harmonisk fredningsgrænse ved, at man foretog visse ændringer både syd og nord for mosen, og såfremt nævnet måtte have interesse heri, vil et detaljeret forslag hertil kunne fremkomme i løbet af et par måneder. Der vil ved en passende arrondering af fredningsområdet ved mosen kunne opnås sikkerhed for, at de til mosearealet grænsende dyrkede områder ikke kompromitteres ved grusgravning, uhensigtsmæssig beplantning eller anden mindre heldig udnyttelse.

Endvidere bør det overvejes, om der ikke i forbindelse med fredningssagen bør etableres et passende system af stier i begge de fredede områder, ligesom fredningspåstanden efter hans mening bør udvides til at omfatte forbud mod dræning af mosepartiet.

Endelig bør der i forbindelse med sagens behandling træffes aftale mellem kommunen og nævnet om retningslinierne for udnyttelsen af de til fredningsområdet stødende arealer, der tænkes anvendt til sportsanlæg.

Borgmester Skrydstrup har hertil bemærket, at kommunalbestyrelsen ikke har taget stilling til en evt. udvidelse, men gerne vil overveje forslaget herom, idet man dog også må have for øje, at der er økonomiske grænser for, hvor meget kommunen kan forsvare at udvide sagen.

Liniemester Amstrup, Kolding Oplands Højspændingsforsyning, har forespurgt, hvorvidt eksisterende højspændingsmaster i mosearealet efter fredningsforslaget kan forblive stående.

Nævnets formand har hertil oplyst, at bestående anlæg ikke vil blive krævet fjernet, men at tilladelse til at opsætte nye master ikke kan forventes givet.

Fru Signe Sandvej har for ejeren af matr. nr. 2^{fd}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, (løbenr. 2) forespurgt, hvorvidt offentligheden, såfremt fredningen gennemføres, vil få adgang til ejendommen, hvilket kommuneingeniør Bruun har besvaret benægtende under henvisning til, at der allerede forefindes offentlig vej forbi ejendommen.

Forstander Aksel Gregersen, matr. nr. 2^{kd}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, (løbenr. 4) har reserveret sig mulighed for udvidelse af byggeri til det på ejendommen værende rekreationshjem. Han var principielt absolut tilhænger af fredningen, men har endvidere reserveret sig indflydelse på, hvorledes gående færdsel over hans ejendom skal reguleres ved evt. skiltning, stianlæg m.v. Endelig har han foreslået, at motorkørsel tillades på Drabæks alle af hensyn til turister, der gerne vil nyde naturen fra deres køretøjer.

Borgmester Skrydstrup har hertil bemærket, at sognerådet har forhandlet og fortsat vil drøfte indgåelse af en aftale med forstander Gregersen om færdsel på hans ejendom og på kommunens tilstødende ejendom "Hvidkilde", (løbe nr. 1).

Landmand Svend Anker Baagø Jepsen, matr. nr. 9^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbenr. 5), har henledt opmærksomheden på, at adgang til for skoler og lignende at anvende de påtænkt fredede arealer til ekskursionsmål kan medføre, at skolebørnene i videre omfang end hidtil færdes på hans arealer også udenfor skoletiden.

Konsulent Verner Hansen, De jydske landbo- og husmandsforeningers rådgivende udvalg vedrørende ekspropriation m.v., Århus, har på sammes vegne forespurgt, om den planlagte overgang fra stemmeret til stemmepligt evt. kan bevirke, at vandstanden på visse vandlidende arealer for fremtiden bliver højere. Han var betænkelig ved udvidelse af det påstået fredede område som foreslået, idet en egentlig fredning vil afskære lodsejere i tilgrænsende områder fra nogensinde at kunne udstykke til bebyggelse, medens spørgsmålet om bebyggelse, hvis arealerne ikke fredes, vil være overladt til den til enhver tid siddende kommunalbestyrelses afgørelse.

Advokat Bernh. Houe, Kolding, der repræsenterer mølleejer Bernhard Nielsen, matr. nr. 9^{i}, Lunderskov og Gelballe byer samt 13^{n}, 13^{s}, og 13^{t}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbenr. 6), har forespurgt, hvorvidt fredningsforslaget vil være til hinder for bebyggelse på det som skov henliggende areal for enden af sidevejen til Svalevej vest for denne. Der kan her udstykkes 3 grunde, og ejeren ønsker i hvert fald at bebygge en af disse med en bolig til sig selv. Endvidere ønskes det oplyst, hvorvidt der i tilfælde af møllens afhændelse vil være mulighed for at opnå tilladelse til udvidelse af det bestående byggeri på matr. nr. 13^{n} og 13^{t}. Endelig ønskes det oplyst, hvorvidt der på matr. nr. 9^{i}'s nordligste del kan etableres fiskedamme inden for fredningsområdet.

Fremdeles ønskes begrænsningen af adgang til motorkørsel på Drabæks alle formuleret således, at man ikke udelukker trafik til ejendomme, der støder op til alleen og til møllen.

Kommuneingeniør Bruun bemærkede, at der i sin tid er indgået en aftale mellem mølleejer Nielsen og kommunen om adgang for mølleejeren til at bygge en bolig ved Svalevejs sidevej med adgang til den derværende vendeplads. Bebyggelse af denne parcel vil dog være til gene for evt. gående færdsel på skråningerne.

Kommuneingeniøren var ikke i stand til på indeværende tidspunkt at udtale sig om kommunens stilling til evt. bebyggelse ved møllen. Spørgsmålet om etablering af fiskedamme i nordspidsen af matr. nr. 9^{i} er et rent fredningsspørgsmål, der må afgøres af nævnet.

Advokat Houe henledte endelig opmærksomheden på, at en gennemførelse af fredningssagen må medføre, at mølleejer Nielsens ret til opstemning også bliver en pligt til opstemning for at bevare mølledammen.

Direktør Lausen og advokat Hans Kristensen, Kolding, har for Karl Møller A/S, matr. nr. 9^{dv}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbenr. 9), forespurgt, hvorvidt der, såfremt det eksisterende vejprojekt for en vej mod nordvest fra "buen" realiseres, vil blive mulighed for bebyggelse af den nordøstlige del af ejendommen. Der har været planer om bebyggelse af ejendommen, som dog ikke er blevet realiseret.

Kommuneingeniør Bruun og Borgmester Skrydstrup har hertil bemærket, at det omhandlede vejprojekt ikke endnu er godkendt af boligministeriet, og at det langt fra er givet, at det vil blive realiseret. Skulle dette ske, vil det være naturligt at tillade bebyggelse på den omhandlede ejendoms nordøstlige del.

Gårdejer Jens Villemsen, "Lille Dollerupgaard", Dollerup, matr. nr. 10^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbenr. 1o), har i brev af 6. april 197o bl.a. anført:"Fredningen skal udfylde sin ordrette betydning - Fredet. Der må ikke anlægges stier eller nogen form for passater på matr. nr. 10^{a}, og der vil ikke blive adgang for publikum på nogen måde.

Jeg, samt min families færden med eventuelt følge bliver fortsat på området, hvor jagt og fiskeri stadig vil blive drevet.

De bestående boringer til dambruget skal kunne sættes i drift igen og yderligere boring foretages straks med udvidelse af bruget samt returpumpning fra søen til samme.

Fredningen skal godtage almindelig dyrkning af jorden inden for landbrug -, planteskole- og gartneriområdet, og bebyggelse på det høje areal syd for bækken.

Fredningen skal være opsigelig med fem års varsel fra min side.

Skiltning af området skal foretages."

.....

Endelig har gårdejer Villemsen henledt opmærksomheden på, at etablering af et idrætsanlæg i nærheden af det under opførelse værende plejehjem vil være til gene på grund af støjulemper.

Konsulent Verner Hansen, Århus, bemærkede for gårdejer Eivind Demant Nielsen, matr. nr. 13^{a} og 13^{c} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbe nr. 12), at denne har solgt næsten hele matr. nr. 13^{a} til kommunen. En restparcel på ca. 1.000 m^{2} ønskes anvendt til opførelse af en bolig for gårdejeren. Vedrørende matr. nr. 13^{c} foreslår konsulenten, at fredningen her

begrænses til at følge højdekoten og altså til kun at omfatte selve mosen således, at man undlader at medtage det tilgrænsende højere beliggende område. Fremdeles ønskes 5 fiskedamme, hvorigennem den foreslåede fredningslinie er draget, bevaret til brug i samme omfang som hidtil. Endelig har konsulenten reserveret gårdejer Nielsen at kunne grave tørv i krisetilfælde samt at kunne anvende landbrugsbygninger på matr. nr. 13^{a} til andet rimeligt formål.

Kommuneingeniør Bruun har i forbindelse hermed oplyst, at gårdejer Nielsens tilbageværende restparcel af matr. nr. 13^{a} ligger inden for byzonen og for så vidt kan bebygges.

Autoforhandler Aunsbjerg Nielsen, matr. nr. 13^{p}, 13^{af}, 13^{ak} og 13^{ao} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, (løbenr. 14), bemærkede, at han er interesseret i, at kommunen afkøber ham arealerne matr. nr. 13^{ao}, 13^{ak} og 13^{p}, idet han er klar over, at der ikke vil blive tilladt bebyggelse på disse arealer, og at en uskøn bebyggelse på matr. nr. 13^{p} herved vil kunne fjernes.

Vedrørende forslag om fredning af matr. nr. 13^{af}, oplyste han, at han her har en for sin virksomheds trivsel nødvendig bilophugningsplads, hvorfor han må protestere mod fredning af denne. Han har foretaget beplantning omkring pladsen i forskønnelsesøjemed.

Efter indgående overvejelser og interne forhandlinger har nævnet ensstemmigt truffet beslutning om, at den foreslåede fredning bør gennemføres i det af Lunderskov kommune påståede omfang, idet nævnet ikke finder, at en udvidelse af fredningen som foreslået af repræsentanten for fredningsplanudvalget for Vejle amt, vil være nødvendig for at tilgodese det øjemed, der søges opnået ved arealernes fredning.

Nævnet finder det endvidere påkrævet, at offentligheden får adgang til de omhandlede arealer ad bestående stier i området.

Nævnet har ved sin således trufne beslutning i overensstemmelse med indholdet af naturfredningslovens § 1 lagt vægt på, at de fredede arealer er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning. Herudover har nævnet ved sin afgørelse lagt vægt på, at Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi.

Med hensyn til fredningens nærmere indhold fastsættes følgende generelle bestemmelser:

1.

Der må ikke opføres bygninger eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.

2.

Opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger er ikke tilladt.

3.

Der må ikke foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet.

4.

Opsætning af campingvogne, telte eller lignende er ikke tilladt.

5.

Etablering af hilophugningspladser, minkfarme, lossepladser og lignende er ikke tilladt.

6.

Træerne langs Drabæks alle, fra Lunderskov foderstofforening til Drabæks mølle, må ikke fældes, beskæres eller lignende uden tilladelse fra fredningsnævnet, ligesom nyplantning skal ske i fornødent omfang.

7.

Vandoverfladen i Drabæks mølledam må ikke vedvarende sænkes under øverste flodemål bortset fra, hvad der er nødvendigt for møllens drift og vedligeholdelse i henhold til de til mølledriften erhvervede rettigheder, jfr. nedenfor under de specielle bestemmelsers post b).

8.

Der tillægges almenheden adgang til gående færdsel ad de over matr. nr. 9^{i}, 9^{k}, 2^{gd}, 2^{kd}, 2^{hv}, 2^{fc}, 2^{fe}, Lunderskov og Gelballe byer og 13^{n}, 13^{s}, 13^{t}, 9^{ad} Nagbøl og Dollerup byer, alt af Skanderup sogn, førende private veje og stier, således som det fremgår af det kendelsen vedhæftede kort.

Det pålægges Lunderskov kommune at foretage renholdelse samt nødvendige reparationer af de omhandlede veje og stier, ligesom der ved fredningsplanudvalgets foranstaltning vil være at foretage skiltning i fornødent omfang.

9.

Det skal være tilladt for skoleklasser og andre studiegrupper efter forudgående anmeldelse til ejerne at færdes på matr. nr. 9^{a}, 9^{bn}, 9^{cy}, 9^{dv}, 10^{a}, 10^{d}, 13^{a}, 13^{c}, 13^{af} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.

10.

Ejendommene matr. nr. 13^{p}, 13^{ak} og 13^{ao} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, vil være at afstå til Lunderskov kommune.

For visse af de interesserede ejendomme gælder følgende særbestemmelser:

a.

Matr. nr. 9^{i} Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn:

På arealets nordlige del kan etableres fiskedamme efter nærmere tilladelse af fredningsnævnet.

I arealets sydlige del kan udstykkes en grund, hvorpå der kan foretages bebyggelse med et enfamiliehus. Det er en betingelse herfor, at den nævnte bebyggelse sker i nærheden af den mellem matr. nr. 9^{aq} og 9^{ag} ibd. tilstedeværende vej, og at fredningsnævnets godkendelse af tegninger, byggematerialer, beliggenhedsplan m.v. indhentes forinden byggeriets iværksættelse. Såfremt byggeriet medfører afskæring af den eksisterende sti, skal ejeren tåle, at stien føres øst om bebyggelsen langs skel til Svalevejs sidevej.

b.

Den på matr. nr.e 9^{i}, Lunderskov og Gelballe byer, 13^{n}, 13^{s} Nagbøl og Dollerup byer, alle af Skanderup sogn, beliggende mølledam skal i overensstemmelse med de generelle bestemmelsers post 7 bevares i sin nuværende tilstand.

Foranstaltninger, der varigt vil ændre mølledammens karakter, må ikke udføres, før der er forløbet 3 måneder fra mølleejerens meddelelse herom til Lunderskov kommune og Fredningsnævnet, hvorefter særskilt sag herom kan rejses for nævnet eller landvæsenskommissionen.

c.

Såfremt der etableres vej som angivet af Lunderskov kommune over matr. nr. 9^{dv} Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, skal det være tilladt efter nærmere forhandling med fredningsnævnet at foretage bebyggelse på det nordøst for vejen beliggende areal. Det er dog en forudsætning, at den for fred-

ning af arealet udbetalte erstatning tilbagebetales det offentlige med renter som i denne kendelse fastsat, jfr. naturfredningslovens § 34. Tilbagebetalingen sker senest i forbindelse med den første udstykning.

d.

På matr. nr. 10^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, må foretages boring efter vand, såfremt der ikke opføres bygværker eller lignende mere end en meter over omgivelsernes niveau på betingelse af, at anlægget dækkes med beplantning efter nævnets bestemmelse.

e.

På den nord for offentlig bivej nr. 17 beliggende del af matr. nr. 13^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, må opføres et eenfamiliehus efter fredningsnævnets forudgående godkendelse af bygningstegninger med beliggenhedsplan, byggematerialer m.v.

f.

Den på den af fredningen omfattede del af matr. nr. 13^{af}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, beliggende bilophugningsplads må ikke udvides yderligere. Med hensyn til afskærmning af bilophugningspladsen, der skønnes særlig påkrævet ved fredningens gennemførelse, henvises til naturfredningslovens § 43.

Med de foran anførte begrænsninger har ejerne af de af sagen omfattede ejendomme ret til at udnytte disse i samme omfang som hidtil.

Under forhandlingerne med lodsejerne har forlig ikke kunnet opnås, og der er herefter rejst følgende erstatningskrav overfor nævnet:

Lb. nr. 1. Ingen erstatningskrav.

- - 2. Fhv. gårdejer Andreas Sandvej, Møllegade 25, Lunderskov, har krævet 20.000,- kr. i erstatning.

- - 3. Ingen erstatningskrav.

- - 4. Ingen erstatningskrav.

- - 5. Landmand Svend Baagø Jepsen, Dollerupgaard, Lunderskov, har krævet 25.000,- kr. i erstatning, hvorhos konsulent Verner Hansen, De jydske landbo- og husmandsforeningers rådgivende udvalg vedrørende ekspropriation m.v., Århus, der har repræsenteret ejeren, har nedlagt påstand om mødesalær.

- - 6. Advokat Bernh. Houe, Kolding, har på ejerens vegne i brev af 14. april 197o nedlagt følgende erstatningskrav:

.....

" 1. Den egentlige mølledam samt tilstødende arealer, der ikke i øjeblikket udnyttes økonomisk, og som ikke i nærmeste fremtid tænkes udnyttet, ialt ca. 32.000 m^2, ansættes til 2,- kr. pr. m^2.

2. Del af matr. nr. 9i beliggende op til Gl. Møllevej-kvarteret, og som er delvist byggemoden, ca. 3ooo m^2 a' kr. 15,oo pr. m^2.

3. Del af matr. nr. 9i beliggende nedenfor skrænten, og som kan anvendes til byggegrunde, men ikke byggemoden, ca. 3ooo m^2 a' 4,oo kr. pr. m^2.

De under 1 - 3 skitserede erstatnings-

beløb er ansat under forudsætning af, at en fremtidig økonomisk udnyttelse af arealerne ved fredning udelukkes.

4. Den nordlige del af matr. nr. 9i, ca. 4.5oo m^2 forudsættes trods fredning at kunne anvendes til fiskedamme, ligesom
5. to eksisterende fiskedamme fortsat kan anvendes.

Følgende aktiver forudsættes uberørt af fredningen:

6. Opstemningsretten.
7. Alle eksisterende bygninger.
8. Muligheden for sammenlægning af matr. nr. 13n og 13t med henblik på udvidelse af mølleribygninger."

.....

Lb. nr. 7. Ingen erstatningskrav.

\- - 8. Ingen erstatningskrav.

\- - 9. Advokat Hans Kristensen, Kolding, har på ejerens vegne i brev af 16. juni 197o nedlagt følgende erstatningskrav:

.....

"Såfremt hele ejendommen inddrages under fredningen nedlægges påstand om en erstatning på kr. 415.000,- hvilket beløb fremkommer således:

ca. 40.000 m^2 a' kr. 10,- eller	kr. 400.000,oo
ca. 28.000 m^2 a' kr. o,55 eller	kr. 15.400,oo
	kr. 415.400,oo

Såfremt kun de vest for den projekterede vej liggende 28.000 m^2 inddrages under fredningsplanen

nedlægges påstand om en erstatning på kr.15.400,oo under forudsætning af, at den resterende del af arealet kan udnyttes til udstykning og bebyggelse. Ovennævnte kvadratmeterpris på kr. o,55 svarer til 1½ gange grundværdien, og når der ikke fremsættes krav på højere erstatning, skyldes det at bebyggelse på denne del af arealet ikke hidtil har været på tale, og at en sådan vil forudsætte afvandingsforanstaltninger.

En kvadratmeterpris på kr. 10,oo svarer nogenlunde til handelsprisen omend den ligger i underkanten af denne. Den pågældende del af arealet vil kunne bebygges."

.....

Lb.nr. 10. Gårdejer Jens Willemsen, "Lille Dollerupgaard", Dollerup pr. Lunderskov, har i forbindelse med sin ovenfor citerede redegørelse af 6. april 197o foreslået nævnet, at alle bestående og kommende ejendomsskatter på hans ejendom bortfalder som erstatning, såfremt der ikke gøres større indgreb i hans ejendom end af ham foreslået. Iøvrigt ingen erstatningskrav.

- - 11. Ingen erstatningskrav.

- - 12. Fornævnte konsulent Verner Hansen, Århus, har på ejerens vegne i brev af lo. april 197o nedlagt følgende erstatningspåstand:

.....

"Erstatningskravet er opgjort under forudsætning af at

1. bebyggelse af restareal, ca. looo m^2, af 13a tillades,

2.at den højereliggende del af matr. nr. 13c ikke medtages i fredningen,

3.at 5 fiskedamme fortsat må anvendes til deres formål og

4.at det vil være tilladt at grave tørv i mosen i en krisesituation.

Endvidere er erstatningen opgjort udfra den forudsætning, at gårdens bygninger med tilhørende have kan udnyttes til andre formål end landbrug, såfremt det ville blive aktuelt at nedlægge ejendommen som landbrugsejendom.

Ved afslag fra fredningsnævnet på om-, til- og nybygning i dette område, forbeholder gdr. Nielsen sig at rejse yderligere erstatningskrav.

Derefter vil erstatningskravet andrage 6.ooo kr. for fredning af moseareal et."

.....

Lb.nr. 13. Udgår.

- - 14. Automobilforhandler Niels Aunsbjerg Nielsen, Storegade 49, Lunderskov, har i breve af 6. april 197o fremsat følgende erstatningskrav:

.....

"Vedr. fredning af matr. nr. 13 AF:
Dette areal er erhvervet for at kunne foretage ophugning og oplagring af brugte biler og diverse reservedele, det er et led i min forretning som bliver mere og mere aktuelt, efterhånden som selv forsikringsselskaberne kræver anvendelse af brugte reservedele.
Jeg kan naturligvis som alle andre se det uskønne

i en sådan ophugningsplads, jeg er selv en stor naturelsker, men min forretning må komme i første række og jeg beklager at jeg på det kraftigste må protestere mod fredningen. Vil man alligevel frede arealet vil mit erstatningskrav være kr. 5o.ooo,oo."

.....

og

.....

"angående matr. nr. 13 P, 13 AK og 13AO.
Som anført af mig ..... vil jeg for at muliggøre en effektiv fredning af dette naturskønne område foreslå, at kommunen køber dette areal og nedriver den der beliggende skæmmende og uskønne bygning.
Jeg er af en privat køber tilbudt kr. 9o.ooo,oo og tilbyder herved kommunen at købe til samme pris. Såfremt man ikke kan acceptere ovennævnte, må jeg kræve erstatning for 3 byggegrunde samt for fredning iøvrigt. Endvidere må jeg forbeholde mig ret til at udbygge og forskønne omtalte bygning."

.....

Lb.nr. 15. Ingen erstatningskrav.

- - 16. Ingen erstatningskrav.

Under hensyn til det således anførte og til samtlige i betragtning kommende omstændigheder fastsætter nævnet, at der vil være at udrede erstatninger for den gennemførte fredning på følgende måde:

Løbenr. 1. Under hensyn til, at ejendommen er erhvervet af Lunderskov kommune og der efter det oplyste ikke ved fredningens gennemførelse lægges kommunens dispositioner over ejendommen hindringer i vejen, svares der ingen erstatning,

2. Ejendommen, der er bebygget med en villaejendom, antages ikke ved den gennemførte fredning at blive nævneværdigt forringet i værdi, hvorfor der vil være at tilkende ejeren en erstatning på 1.000,- kr. for ulemper m.v.

3. For fredning af ejendommen, der ejes af Lunderskov kommune, svares der, under hensyn til, at området dels henligger som park dels som skråning og derfor er uden praktisk udnyttelsesværdi, ingen erstatning.

4. Ejendommen, der er bebygget med et rekreationshjem, antages ikke ved den gennemførte fredning at blive nævneværdigt forringet i værdi, hvorfor der vil være at tilkende ejeren en erstatning på 2.000,- kr. for ulemper m.v. i forbindelse med den offentligheden indrømmede færdselsret.

5. Den fredede del af ejendommen henligger hovedsagelig som vandlidende arealer. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr. pr. ha., og da den fredede del udgør 9,4o ha, tilkendes der ejeren 9.400,- kr.

Der tillægges konsulent Verner Hansen, Århus, 200,- kr. for den til ejeren ydede fornødne sagkyndige bistand.

Løbenr. 6. Den fredede del af ejendommen er bebygget med møllebygninger m.v. og henligger iøvrigt som skov og mølledam.

Erstatning vil være at udrede således, idet bemærkes, at der ikke ved de generelle bestemmelsers post 1 er nedlagt forbud mod byggeri i forbindelse med de nuværende bygninger, at der er givet tilladelse til udstykning og bebyggelse af en grund på matr. nr. 9^i, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, og at der kan etableres fiskedamme på den nordlige del af nævnte matr. nr.:

1. Den egentlige mølledam og hertil stødende arealer efter 1.000,- kr. pr. ha, og da området udgør ca. 4,5 ha, tilkendes der ejeren 4.500,- kr.
2. Omkring 3000 m^2 af matr. nr. 9^i, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, nedenfor skrænten er efter det for nævnet oplyste ikke i sin nuværende tilstand egnet til bebyggelse, men vil formentlig kun med betydelige omkostninger kunne anvendes til byggegrunde, hvorfor der for dette areal vil være at tilkende ejeren en erstatning på 4.500,- kr.
3. For den almenheden tillagte færdselsret svares 5.000,- kr. i erstatning.

Der tillægges herefter ejeren en erstatning på ialt 14.000,- kr.

\- 7. Det fredede areal henligger som landbrugsjord. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr.

pr. ha,og da den fredede del udgør o,23 ha,tilkendes der ejeren 230,- kr.

Løbenr. 8. Det fredede areal henligger til dels som landbrugsjord. Ejendommen er bebygget nedenfor det fredede areal. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr. pr. ha,og da den fredede del udgør 1,12 ha,tilkendes der ejeren 1.120,- kr.

- 9. Ejendommen, der er ubebygget,henligger til dels som eng. Mulighederne for byggeri skønnes at være ringe med de nuværende vejforhold, ligesom ejendommen henligger i landzone. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr. pr. ha,og da det fredede areal udgør 6,5 ha,tilkendes der ejeren 6.500,- kr.

- 10. Den fredede del af ejendommen henligger som eng og er beliggende i landzone. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr. pr. ha,og da det fredede areal udgør 5,85 ha,tilkendes der ejeren 5.850,- kr.

- 11. Den fredede del af ejendommen henligger som eng. Der vil være at svare erstatning efter 1.000,- kr. pr. ha,og da det fredede areal udgør o,4 ha,tilkendes der ejeren 400,- kr.

- 12. Den sydlige del af det fredede område henligger som eng,medens den nordlige del er bebygget med landbrugsbygninger. Under henvisning til, at der ved særbestemmelsernes post e) er åbnet mulighed for opførelse af et enfamiliehus på den nordlige del af matr. nr. 13^{a}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, og at udnyttelse af

landbrugsbygningerne til andre formål end landbrugsdrift ikke forhindres ved nærværende kendelse, findes erstatningen at burde fastsættes efter 1.000,- kr. pr. ha, og da den fredede del udgør 5,33 ha, tilkendes der ejeren 5.330,- kr., idet bemærkes, at de på ejendommens sydlige del bestående 5 fiskedamme kan anvendes i samme omfang som hidtil.

Løbenr. 13. Udgår.

- 14. Matr. nr. 13^{ao}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, og matr. nr. 13^{ak} ibd. er ubebyggede, medens der på matr. nr. 13^{p}, ibd. er opført en mindre beboelsesbygning.

For ejendommene matr. nr. 13^{p}, 13^{ak} og 13^{ao}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, der afstås til Lunderskov kommune, vil der være at yde ejeren en erstatning på 80.000,- kr. Denne erstatning vil være at udbetale, når der er tinglyst anmærkningsfri adkomst for kommunen, og når den på matr. nr. 13^{p} ibd. værende bygning er fjernet ved ejerens foranstaltning idet bemærkes, at nedbrydningsmaterialerne tilfalder ejeren.

For så vidt angår matr. nr. 13^{af}, ibd. beregnes erstatningen efter 1.000,- kr. pr. ha, idet nævnet er gået ud fra, at en udvidelse af den på ejendommen værende autoophugningsplads ville udkræve godkendelse efter såvel landsbyggeloven som naturfredningsloven, hvilken godkendelse formentlig vanskeligt kunne opnås.

Da den fredede del af ejendommen udgør o,85 ha, tilkendes der ejeren 850,- kr. for denne ejendom. Ialt vil der således være at udrede kr. 80.850,- til ejeren.

Løbenr. 15. Ejendommen, der er bebygget med en villaejendom, antages ikke ved den gennemførte fredning at blive nævneværdigt forringet i værdi, hvorfor der vil være at tilkende ejeren en erstatning på 500,- kr. for ulemper m.v.

\- 16. Ejendommen, der er bebygget med en villaejendom, antages ikke ved den gennemførte fredning at blive nævneværdigt forringet i værdi, hvorfor der vil være at tilkende ejeren en erstatning på 500,- kr. for ulemper m.v.

Ialt udgør de tilkendte erstatninger 127.880,- kr.

Det bemærkes, at erstatningerne er udregnet på grundlag af det fremlagte kort over de af sagen omfattede arealer.

Erstatningerne vil være at forrente fra kendelsens afsigelse med 1% over den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto pr. dato.

Da ingen i øvrigt i ejendommene berettigede har fordret sig tillagt erstatning, vil de tilkendte erstatninger være at udbetale til de foran anførte ejere.

I medfør af naturfredningslovens § 33, stk. 3, bestemmes, at Lunderskov kommune vil have at udrede 40.000,- kr. af den erstatning, der tilkommer den tidligere ejer af matr. nr. 13^{p}, 13^{ak}, 13^{ao}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn.

Erstatningerne udredes iøvrigt som nedenfor bestemt.

Kendelsen vil være at tinglyse med prioritet forud for pantegæld på de nedennævnte ejendomme.

Påtaleret tillægges Fredningsnævnet for Vejle amtsrådskreds og Fredningsplanudvalget for Vejle amt.

T h i b e s t e m m e s:

Ejendommene matr. nr.e 2^{fc}, 2^{fd}, 2^{fe}, 2^{gd}, 2^{hv}, 2^{ib}, 2^{kd}, 9^{i}, 9^{k}, Lunderskov og Gelballe byer, Skanderup sogn, 9^{a}, 9^{ad}, 9^{bn}, 9^{cy}, 9^{dv}, 10^{a}, 10^{d}, 13^{a}, 13^{c}, 13^{n}, 13^{p}, 13^{s}, 13^{t}, 13^{af}, 13^{ag}, 13^{ak}, 13^{ao}, 13^{az}, 13^{bb}, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, fredes som ovenfor bestemt.

I erstatning udbetales de ovenfor fastsatte beløb, ialt 127.880,- kr. med renter 1% over den af Danmarks Nationalbank fastsatte diskonto pr. dato.

Af erstatningen udredes 40.000,- kr. af Lunderskov kommune, og af det resterende erstatningsbeløb udredes tre fjerdedele af statskassen, medens den sidste fjerdedel udredes af Vejle amtsfond.

Kendelsen kan indankes for Overfredningsnævnet, adresse Nyropsgade 22, 1602 København V, inden 4 uger fra kendelsens forkyndelse.

Erik Rosenstand. Svenning Grønbæk.

Vagn Jensen. Poul Buch.

/ Leif Heiselberg
sekr.

Udskriftens rigtighed bekræftes.
Fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds, Varde, den 31. aug.197o.

P. n. v.

Poul Buch.

/mn

Denne kendelse er forelagt Overfredningsnævnet i medfør af § 19, stk. 3, i lovbekendtgørelse nr. 194 af 16. juni 1961, hvorhos den er anket af de under lb.nr. 2, 6, 9 og lo nævnte ejere. Under anken er i det væsentlige nedlagt samme påstande som for fredningsnævnet, d.v.s. højere erstatninger samt for lb.nr. 6 og lo's vedkommende tillige indsigelse mod flere af fredningsbestemmelserne.

Overfredningsnævnet har den 22. marts 1971 foretaget besigtigelse af de fredede arealer, hvoraf det nordlige fremtræder som et parkområde, der ved terrænforholdene på naturlig måde er afgrænset mod den omliggende bebyggelse, medens det sydlige, åbne fredningsområde i det væsentlige udgør et lavtliggende af niveaukurven afgrænset moseområde, bortset fra et lidt højere areal af ringe størrelse i moseområdets østlige ende.

I besigtigelsen og det efterfølgende møde deltog de ankende lodsejere og disses advokater samt repræsentanter for Lunderskov kommune, Vejle amtsråd, fredningsnævnet, fredningsplanudvalget for Vejle amt, Danmarks Naturfredningsforening og endvidere amtsvandinspektøren og formanden for det lokale landvæsensnævn.

Det oplystes af amtsvandinspektøren, at muligheden for afvanding af mosearealerne var ringe, og at opgivelse af opstemningen ved mølledammen (78 cm) kun ville medføre en vandstandssænkning i mosen på ca. 25 cm.

Advokat Bernhard Houe gjorde på mølleejer Bernhard Nielsens vegne (lb.nr. 6) bl.a. specielt indsigelse imod servitutbestemmelserne pkt. b om bevaring af mølledammens nuværende vandstand. Han oplyste, at opstemningen ikke reguleres automatisk, men ved vandets anvendelse i møllevirksomheden, hvorfor møllens ejer ved virksomhedens eventuelle ophør ikke kunne være pligtig til at opretholde opstemnin-

gen. Skulle vandstanden i så fald bevares, måtte opstemningspligten overtages af andre, eventuelt kommunen, hvilket borgmesteren på kommunens vegne stillede sig imødekommende overfor. Det tilkendegaves af Overfredningsnævnet, at bestemmelserne i pkt. b kun binder mølleejeren til at opretholde opstemningen i 3 måneder efter, at han har meddelt, at han ønsker at opgive den, og efter denne tilkendegivelse kunne indsigelsen mod bestemmelsen frafaldes.

Advokat Peter Buch oplyste, at hans klient, Karl Møller Nagbøl A/S (lb.nr. 9) tidligere havde haft planer om udstykning af den højtliggende del af moseområdet, samt protesterede mod, at der for dette areal var ydet samme erstatning som for lavtliggende arealer.

Det blev på mødet - under en forespørgsel om rækkevidden af den i § 1 indeholdte bestemmelse om bebyggelse, beplantning m.v. - tilkendegivet af Overfredningsnævnet, at planteskole- og gartnerivirksomhed er omfattet af det i bestemmelsen indeholdte forbud, samt at tilladelse til opførelse af nye bygninger på det fredede ikke kan forventes givet.

Fra amtsrådets side blev gjort indsigelse mod den i fredningsnævnets kendelse bestemte fordeling af erstatningsudgifterne under hensyn til Lunderskov kommunes helt overvejende interesse i fredningens gennemførelse.

Overfredningsnævnet har efter omstændighederne besluttet at godkende den ved den indankede kendelse gennemførte fredning med følgende bemærkninger og ændringer:

Fredningens omfang.

Overfredningsnævnet tiltræder fuldt ud de for det nordlige fredningsområde bestemte fredningsgrænser, medens afgrænsningen for

det sydlige områdes vedkommende ikke findes helt ideel, idet medtagning af enkelte tilstødende højere arealer samt forbindelse til offentlig vejadgang havde været ønskelig.

Ved Overfredningsnævnets beslutning om desuagtet at godkende fredningen af det sydlige område i den forelagte form med kun ringe ændring af grænsen, jfr. det følgende, har nævnet bl.a. tillagt det betydning, at kommunen ifølge de for området udarbejdede bebyggelsesplaner har til hensigt at anlægge stier fra offentlige veje ud til mosen og langs denne og eventuelt over mosen i forbindelse med byggeplanerne for arealerne langs fredningsgrænserne.

Ud fra nævnte synspunkt har Overfredningsnævnet besluttet at udvide mosefredningen mod nord og vest til den på kortet viste byvej med arealer af matr.nr. 13 c og 13 a, Nagbøl og Dollerup byer, på tilsammen ca. 2 ha, således at fredningsgrænsen over disse ejendomme følger byvejen. Det er på den anden side vedtaget i fredningens sydøstlige hjørne at udtage et lidt højereliggende areal på 3,92 ha, bestående af matr.nr. 9 cv og den sydøstlige del af matr.nr. 9 dv, begge Nagbøl og Dollerup byer, således at fredningsgrænsen herefter følger østskellet af matr.nr. 9 bn og herfra en ret linie til vestligste spids af matr.nr. 9 az.

Fredningens indhold.

Til de generelle fredningsbestemmelser tilføjes som § 11: afvanding af de fredede arealer er ikke tilladt.

Vedrørende enkelte ejendomme.

Lb.nr. 6. Den af fredningsnævnet meddelte tilladelse til opførelse af et eenfamiliehus på matr.nr. 9 i ophæves.

Lb.nr. 9. Den ovenfor pag. 18 c indeholdte bestemmelse om

eventuel frigivelse af del af matr.nr. 9 dv Nagbøl og Dollerup byer ophæves.

Lb.nr. 14. Ejendommen matr.nr. 13 p, 13 ak, 13 ao Nagbøl og Dollerup byer afståes til Lunderskov kommune, jfr. naturfredningslovens § 19, på de i fredningsnævnets kendelse angivne vilkår.

Erstatning.

Overfredningsnævnet har for den således vedtagne fredning i princippet kunnet tiltræde det af fredningsnævnet anvendte erstatningsniveau, som Overfredningsnævnet finder passende, dog at erstatningerne vedrørende lb.nr. 2 og lb.nr. 6 er tilbudt forhøjet til henholdsvis 3.ooo kr. og 4o.ooo kr.

Tre af de ankende lodsejere - lb.nr. 6, 9 og lo - har ikke ønsket at acceptere de af Overfredningsnævnet fremsatte tilbud, hvorfor man har anmodet den i naturfredningslovens § 5 omhandlede taksationskommission om at ville fastsætte erstatningerne vedrørende disse ejendomme.

Ved en den 13. september 1971 afsagt taksationskendelse er erstatningsbeløbene fastsat således:

Lb.nr. 6:	Mølleejer Bernhard Nielsen, af hvilket beløb 17.ooo kr. udgør erstatning for gener ved offentlig færdsel og lo.ooo kr. erstatning for mistet udnyttelse af en byggegrund på matr.nr. 9 i. Fredet areal ialt 4,99 ha.	45.ooo kr.
Lb.nr. 9:	Karl Møller Nagbøl A/S - Fredet areal 3,7 ha.	3.7oo "
Lb.nr.lo:	Gårdejer Jens Villemsen - Fredet areal 5,85 ha.	5.85o "

Omkostninger.

Der tillægges advokat Bernhard Houe, Kolding, og advokat Peter Buch, Haderslev, for ydet assistance vedrørende ejendommene lb.nr. 6 og 9 et omkostningsbeløb på henholdsvis 1.2oo kr. og 4oo kr. Derimod kan et af advokat Peter Buch fremsat krav om dækning afafholdte udgifter til landinspektør under sagen ikke imødekommes, da de omhandlede udgifter ikke skønnes at have været påkrævet.

Iøvrigt vil den indankede kendelse være at stadfæste, herunder også for så vidt angår den af fredningsnævnet bestemte erstatningsfordeling.

Et kort nr. Rib. 125 udvisende grænserne for det fredede areal, der udgør 41,41 ha, hvoraf 2,18 ha er offentligt erhvervet, er vedhæftet nærværende kendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Den af fredningsnævnet for Ribe fredningskreds den 31. august 197o afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer beliggende omkring Drabæks mølledam i Lunderskov samt engarealer beliggende syd herfor stadfæstes med de af det foranstående følgende ændringer.

I erstatning udbetales:

Lb.nr.	Matr.nr. alle af Skanderup sogn.	Navn	Erstatning kr.
1 + 3.	2 fc, 2 fe, 2 hv, 2 ib, Lunderskov og Gelballe byer. 9 ad, Nagbøl og Dollerup byer, 2 gd, 9 k, Lunderskov og Gelballe byer, 13 bb, Nagbøl og Dollerup byer.	Lunderskov kommune, Lunderskov.	0

Lb.nr.	Matr.nr. alle af Skanderup sogn	Navn	Erstatning kr.
2.	2 fd, Lunderskov og Gelballe byer.	Andreas Sandvej, Lunderskov.	3.000.- kr.
4.	2 kd, Lunderskov og Gelballe byer.	Forstander Aksel Gregersen, Lunderskov.	2.000.- "
5.	9 a, Nagbøl og Dollerup byer.	Landmand Svend Anker Baagø Jepsen, "Dollerupgaard", Lunderskov.	9.600.- "
6.	9 i, Lunderskov og Gelballe byer, 13 n, 13 s, 13 t, Nagbøl og Dollerup byer.	Mølleejer Bernhard Nielsen, "Drabæks Mølle",Lunderskov.	45.000.-
7.	9 bn, Nagbøl og Dollerup byer.	Fru Rigmor Nielsine Friis, Lunderskov.	230.-
8.	Udgået.		
9.	9 dv, Nagbøl og Dollerup byer.	Karl Møller Nagbøl A/S, Lunderskov.	3.700.-
10.	10 a, sammesteds.	Gårdejer Jens Villemsen "Lille Dollerupgaard" ,Lunderskov.	5.850.-
11.	10 d, sammesteds.	Fabrikant Boie Buch, Lunderskov.	400.-
12.	13 a, 13 c, sammesteds.	Gårdejer Ejvind Demant Nielsen, Drabæks Møllegaard, Lunderskov.	9.330.-
14.	13 p, 13 af, 13 ak, 13 ao, sammesteds.	Automobilforhandler Niels Aunsbjerg Nielsen, Lunderskov.	
		for afståelse:	80.000.-
		for fredning:	850.-
15.	13 ag, sammesteds.	Maskinarbejder Kaj Persson, Lunderskov.	500.-

Lb.nr.	Matr.nr. alle af Skanderup sogn	Navn	Erstatning kr.
16.	13 az, Nagbøl og Dollerup byer.	Møbelsnedker Egon Juhl Christensen, Lunderskov.	500.- kr.
		Ialt:	160.960.- kr.
	Omkostninger:		
	Advokat Bernhard Houe, Kolding.	1.200 kr.	
	Advokat Peter Buch, Haderslev.	400 "	1.600.-
		Ialt:	162.560.- kr.

Erstatningsbeløbene forrentes, bortset fra omkostningsbeløbene, med 10 % p.a. fra den 31. august 1970 til udbetalingen, der har fundet sted den 8. juni 1971 til samtlige erstatningsberettigede med undtagelse af de under lb.nr. 6, 9 og 10 anførte beløb samt omkostningsbeløbene.

Af de samlede erstatningsudgifter har Lunderskov kommune udredet 40.000 kr., medens resten udredes med 3/4 af statskassen og 1/4 af Vejle amtsfond.

Nærværende kendelse vil være at tinglyse på de foran pag. 30 anførte matr.nr., bortset fra matr.nr. 9 cy, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, som er udgået af fredningen.

Kendelsen vil endvidere være at tinglyse som adkomst for Lunderskov kommune til ejendommen matr.nr. 13 p, 13 ak, 13 ao, Nagbøl og Dollerup byer, Skanderup sogn, idet der med hensyn til de ejendommen påhvilende byrder og servitutter henvises til ejendommens blad i tingbogen.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

kh.

G. Hermann.

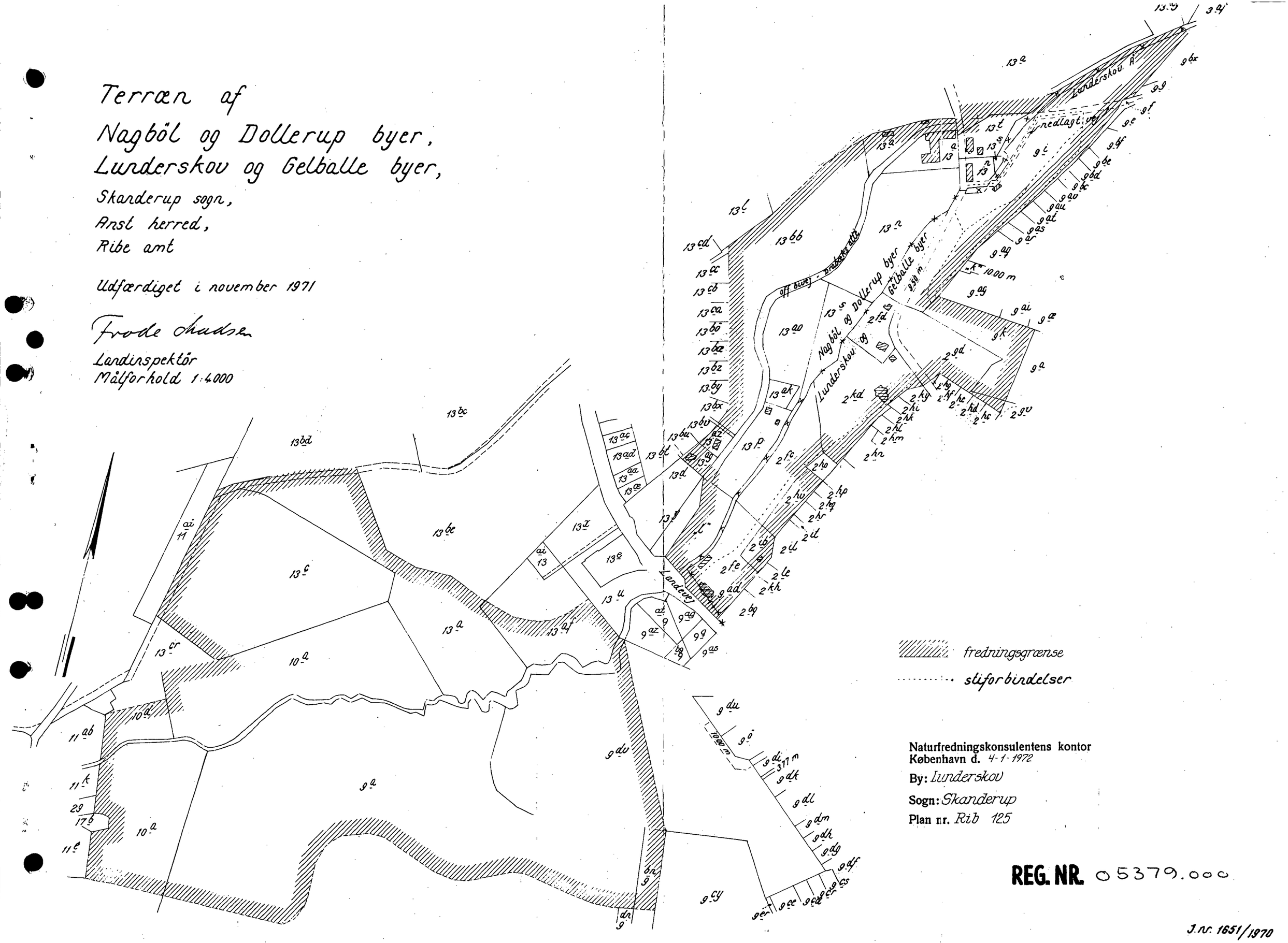
Terræn af
Nagböl og Dollerup byer,
Lunderskov og Gelballe byer,

Skanderup sogn,
Anst herred,
Ribe amt

Udfærdiget i november 1971

Frode Knudsen

Landinspektör
Målforhold 1:4000

fredningsgrænse

stiforbindelser

Naturfredningskonsulentens kontor
København d. 4-1-1972

By: Lunderskov

Sogn: Skanderup

Plan nr. Rib 125

REG. NR. 05379.000

J.nr. 1651/1970

FREDNINGSNÆVNET>

REG. NR. 5379 31/8-70.

M 3408

CITERET FULDT UD I OFN K AF 14/1 1972

U d s k r i f t

af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet

for

Ribe amtsrådskreds.

---ooOoo---

År 197o den 31. august blev i

Fredning

af

arealer beliggende omkring Dra-

bæks mølledam i Lunderskov samt

engarealer beliggende syd herfor

afsagt sålydende

K E N D E L S E :

DISPENSATIONER>

Afgørelser - Reg. nr.: 05379.00

Herunder ses afgørelser i dispensationssager for denne fredning

Matr. nr.:

13 n Nagbøl og Dollerup,
Skanderup.

REG. NR. 5379

Anmelder:
FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMTS
SYDLIGE FREDNINGSKREDS,
Domhuset,
6000 Kolding.

10821

1981

I et møde den 16. marts 1981 tillod nævnet, at der ved Drabæks mølle, matr. nr. 13 n Nagbøl og Dollerup, Skanderup, opføres 3 siloer bl.a. på betingelse af, at siloerne fjernes, når der ikke er brug for dem længere og/eller mølleriet på ejendommen nedlægges.

Foranstående betingelser begæres tinglyst på den nævnte ejendom, jfr. naturfredningslovens § 64.

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMTS
SYDLIGE FREDNINGSKREDS, d. 12.05.1981.

Bruun

Tinglysningskontoret.

Indfø[illegible]bogen for Kolding
civilretten 13. MAJ 1981
Lyst i tinglysningsbd.: Nagbøl
13 n alt: Skab F nr. 450

[illegible]

FVAS. I. nr. 2781/80

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds,
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding
Telefon: (05) 52 28 00 (lokal 343)

BA/MW
Kolding, d. 2o.12.1985.
FVAS. j.nr. 151/1985

5379

Lunderskov Kommune,
Kommunalbestyrelsen,
664o Lunderskov.

Til fredningsregisteret
til orientering
8/1-86 ask

Deres j.nr. o4.o1G.o1

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 2 gd Lunderskov by, Skanderup, at foretage udvidelse af et eksisterende tennisanlæg (bane) med yderligere én bane i det grønne anlæg.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov.

I skrivelse fra Vejle Amtskommune af 11. november 1985 hedder det bl.a.:

> "En udvidelse af baneanlægget som ansøgt vil medføre fældning af en del skov i det kommunale, grønne område, der udgør den østligste del af det fredede område. Arealet ligger som en "lomme" ind i Lunderskov by.
>
> Af fredningskendelsen fremgår det, at hensigten med fredningen er at skabe sikkerhed for, at der ikke fremover foretages noget, der kan stride imod de rekreative interesser og områdets landskabelige værdi.
>
> En udvidelse af tennisanlægget synes ikke at være i overensstemmelse med fredningskendelsens intentioner. Det bemærkes, at der ikke findes omklædningsrum eller andre servicefaciliteter ved den eksisterende tennisbane og en eventuel tilladelse kan få den uheldige konsekvensvirkning, at eventuelle ønsker om servicefunktion vil blive påtrængende."

Danmarks Naturfredningsforening har henholdt sig til amtskommunens skrivelse.

Der er foretaget besigtigelse.

Nævnet skal udtale:

Da projektet alene berør en mindre del af det fredede område, og da der er tale om udvidelse af et eksisterende sportsanlæg,

IVS.

meddeler nævnet herved dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34 til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med det fremlagte skitseforslag.

Det bemærkes, at omklædningsrum eller andre servicefaciliteter ved tennisbanen ikke kan forventes godkendt.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Amaliegade 7, 1256 København K, af Miljøministeriet, Vejle amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Fredningsstyrelsen, Amaliegade 13, 1256 Kbh. K.
2) Danmarks Naturfredningsforening, 2ooo Kbh. F.
3) Vejle amtskommunes fredningsafd. j.nr. 8-7o-52-4-623-1-85.

Modtaget i fredningsstyrelsen
23 DEC. 1985

1303/10-40

OVERFREDNINGSNÆVNET

Amaliegade 7 BJ/ic
1256 København K
Telefon 01 - 13 36 38

Danmarks Naturfredningsforening
Frederiksberg Runddel 1
2000 Frederiksberg

Dato: 29.04.86

J. nr.: 2095/70-1/86

REG. NR. 05379.000

Fredningsnævnet for Vejle amts sydlige fredningskreds har den 20. december 1985 meddelt dispensation fra overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov til udvidelse af et eksisterende tennisanlæg med yderligere en bane på ejendommen matr.nr. 2 gd, Lunderskov By, Skanderup.

Denne afgørelse har Danmarks Naturfredningsforening påklaget til overfredningsnævnet med påstand om, at der meddeles afslag til en udvidelse af tennisanlægget.

Det påtænkte nyanlæg, der dækker et areal på ca. 648 m^2, er en udvidelse af et eksisterende tennisbaneanlæg, som er beliggende inden for fredningsgrænsen. Anlægget ligger i den østligste del af fredningen, der er et kommunalt parkanlæg.

Fredningssagen blev i sin tid rejst af Lunderskov kommune med henvisning til, at fredningsområdet på grund af dets naturskønhed og beliggenhed havde væsentlig betydning for almenheden og stor værdi som rekreativt område for Lunderskov by. Kommunen henstillede, at der med en fredning blev skabt sikkerhed for, at der ikke fremover kunne foretages noget, der kunne stride imod de rekreative interesser og områdets landskabelige værdi.

Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der bl.a. ikke må foretages afgravning eller opfyldning, bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør.

Vejle amtskommune har over for fredningsnævnet udtalt, at man ikke kan anbefale den ansøgte udvidelse af tennisbaneanlægget, idet dette ikke synes at være i overensstemmelse med fredningskendelsens intentioner. En udvidelse af baneanlægget som ansøgt vil medføre fældning af en del skov i det kommunale, grønne område, der udgør den østlige del af det fredede område.

Fredningsnævnet har under henvisning til, at projektet alene berører en mindre del af det fredede område, og at der alene er tale om udvidelse af et eksisterende sportsanlæg, meddelt dispensation i medfør af naturfredningslovens § 34 til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med det fremlagte skitseforslag. Nævnet har samtidig udtalt, at omklædningsrum eller andre servicefaciliteter ved tennisbanen ikke kan forventes godkendt.

Danmarks Naturfredningsforening har i sin klageskrivelse bl.a. henvist til, at hensigten med fredningen har været at værne om et landskab af stor landskabelig skønhed og at sikre, at dette som et nærrekreativt område stedse kan være tilgængeligt for egnens befolkning.

Foreningen har endvidere henvist til, at der allerede under fredningssagens behandling var ønsker fremme om at skabe plads for sportsanlæg inden for fredningen, men fredningssagens generelle bestemmelser kom ikke til at åbne muligheden herfor.

Lunderskov kommune har udtalt, at det kommunale parkanlæg nok er en del af det fredede areal langs mølledammen, men egentlig ikke indgår i det naturlige landskabsbillede omkring mølledammen, at tennisbanen ikke vil forstyrre den offentlige adgang til arealet og ikke vil kunne ses i sammenhæng med den øvrige natur, og at eventuelle servicefunktioner til tennisbanerne vil kunne placeres uden for det fredede areal.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Da den del af det fredede område, hvor tennisbanen ønskes anlagt, har karakter af et kommunalt parkanlæg og ikke indgår i det naturlige landskabsbillede omkring Drabæks mølledam, og da der i forvejen ligger en tennisbane inden for fredningsgrænsen, er der ikke tilstrækkeligt grundlag for at modsætte sig en dispensation til den ansøgte udvidelse af tennisanlægget.

Fredningsnævnets afgørelse af 20. december 1985 stadfæstes derfor.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år regnet fra datoen for denne skrivelse, jfr. naturfredningslovens § 64 a.

I sagens behandling har deltaget 10 af overfredningsnævnets medlemmer. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Bent Jacobsen

viceformand

REG. NR. 5379

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Tlf. 05522800 - lokal 5010.

BA/MW
Kolding, d. 05.04.1988.

FVAS. j.nr. 24/1988.

Lunderskov Kommune,
Teknisk Forvaltning,
6640 Lunderskov.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til at opføre en tilbygning - etageareal 160 m^2 - til ejendommen matr. nr. 2 kd Lunderskov by, Skanderup, Møllegade 23 i Lunderskov, der udgør en hotel- og pensionatsvirksomhed.

Ejendommen er omfattet af bestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæk mølledam med omliggende arealer. Ejendommen ligger i byzone.

I medfør af naturfredningslovens § 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med de indsendte tegninger med beskrivelse på vilkår, at bygningen opføres i samme stil som den eksisterende sidefløj, og at den i fredningskendelsen hjemlede stiret bibeholdes.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Vejle amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm (3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amtskommunes fredningsafd. j.nr. 8-70-53-1-623-1-88.

J.nr. 1303/10-21

~~Foto venter~~

REG.NR. 05379.000

/MW

Kolding, d. 12.10.1989.

FVAS.nr. 135/1989.

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Telefon: 75522800 (lokal 5010)

Lunderskov Kommune,
Bygningsmyndigheden,
6640 Lunderskov.

Deres byggesagsnr. 2190.

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 13 s Nagbøl by, Skanderup, Møllegade 30, at opføre en 20 m høj skorsten.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 vedrørende fredning af Drabæk Mølledam med omliggende arealer. Ejendommen ligger i landzone.

I Vejle amts skrivelse af 3. oktober 1989 hedder det bl.a.:

> "Efter kendelse skal byggeri godkendes af Fredningsnævnet. Den ansøgte skorsten opføres bag ved selve møllebygningen og vil næppe kunne ses fra området."

Nævnet har den 16. marts 1981 meddelt tilladelse til opførelse af 3 siloer på stedet på betingelse af, at siloerne fjernes, når der ikke er brug for dem længere og/eller mølleriet på ejendommen nedlægges.

I medfør af naturfredningslovens § 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Vejle Amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm (3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amts landskabskontor j.nr. 8-70-53-1-623-2-89.

ad SN 124/10-0001
aut 18.

~~Foto venter~~

REG. NR. 5379.00

OVERFREDNINGSNÆVNET

Slotsmarken 15
2970 Hørsholm
Telefon 45 76 57 18 LR

4. marts 1990

Tage Sandvej Nielsen
Møllegade 25
6640 Lunderskov

J.nr. 2095/70 - 1/90

Fredningsnævnet for Vejle Amts Sydlige Fredningskreds meddelte Dem i afgørelse af den 10. oktober 1990 i medfør af naturfredningslovens §§ 34 og 47a dispensation til bibeholdelse af udlagt stabilgrus på matr.nr. 2 fd Lunderskov by, Skanderup. Ejendommen er omfattet af åbeskyttelseslinien og Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæk Mølle. Lunderskov Kommune har påklaget fredningsnævnets afgørelse til Overfredningsnævnet.

Det fremgår af sagen, at dispensationen omfatter et areal på ca. 50 m^2, der er afgravet og belagt med stabilgrus. Arealet ligger i tilknytning til et eksisterende garageanlæg syd for Drabæksmølle i Lunderskov by. Befæstelsen af arealet er sket med henblik på etablering af parkeringsmuligheder. Dispensationen er betinget af, at ejeren foretager en retablering ved udjævning af den vestlige del af arealet, således at en eksisterende træbevoksning friholdes og der dannes en naturlig overgang til skrænten.

Vejle Amt har overfor fredningsnævnet anbefalet, at dispensation gives på de nævnte vilkår.

Lunderskov Kommune har i klageskrivelsen begæret arealet retableret til den oprindelige tilstand. Kommunen finder ikke, at arealet i det fredede område bør fremtræde som en vognmandsforretning. Kommunen har dog overfor fredningsnævnet tilkendegivet, at bibeholdelse af en mindre del af det befæstede areal ud mod vejen er acceptabelt.

ad: Miljøministeriet, J. nr. SN 1211/10 - 0014

6 MRS. 1991

Akt. nr. 3

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite i Lunderskov har ved fredningsnævnets besigtelse tilsluttet sig kommunens opfattelse.

De har overfor Overfredningsnævnet udtalt, at arealet ikke påtænkes brugt som led i Deres vognmandsforretning, da De i forvejen har lejet en maskinhal til opbevaring af containere m.m. Pladsen tænkes udelukkende, som hidtil, brugt til parkering.

Overfredningsnævnet skal udtale:

Overfredningsnævnet finder ikke grundlag for at ændre fredningsnævnets enstemmige afgørelse, der er truffet efter forudgående besigtelse.

Fredningsnævnets afgørelse stadfæstes derfor, idet De dog pålægges at retablere den vestlige del af arealet senest den 1. juni 1991.

I Overfredningsnævnets behandling af sagen deltog samtlige Overfredningsnævnets 11 medlemmer. Afgørelsen er enstemmig.

Med venlig hilsen

Lars Rudfeld

fm.

REG. NR. 0.5379.000

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Telefon: 75522800 (lokal 5010)

BA/MW
Kolding, d. 10.10.1990
FVAS.nr. 108/1990

Hr. Tage Sandvej Nielsen,
Møllegade 25,
6640 Lunderskov.

Vedr. ejendommen matr. nr. 2 fd Lunderskov by, Skanderup.

Overfor fredningsnævnet er ansøgt om godkendelse af en på ovennævnte ejendom foretaget udlægning af stabilgrus.

Ejendommen er omfattet af naturfredningslovens åbeskyttelseslinie og Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning ved Drabæksmølle.

Efter kendelsen må der ikke foretages afgravning eller opfyldning af arealerne.

I ejerens ansøgning af 4. september 1990 hedder det bl.a.:

> "Under henvisning til brev af 20. august 1990 fra Vejle Amts forvaltning for teknik og miljø, j.nr.8-70-53-4-623-1-90 ansøger jeg hermed om tilladelse til at skrælle et lag jord (ca. 10 cm) samt udlægge stabilgrus i samme tykkelse på et areal beliggende ved garageanlægget med henblik på anvendelse til parkeringsplads (se vedlagte skitse)."

Lunderskov Kommune har ved skrivelse til ejeren af 13.juni 1990 krævet opfyldningen fjernet og området retableret.

Der er foretaget besigtigelse.

Nævnet skal udtale:

adsnr211/10-0014

Der er for størstedelen af arealet, ca. 50 m^2, tale om en ubetydelig terrænændring, som ikke ses at stride mod fredningens formål. Ændringen godkendes derfor i medfør af naturfredningslovens § 34 og 47a, idet det dog pålægges ejeren senest den 1. december 1990 at foretage en retablering ved udjævning af den vestlige del af arealet, således at træerne friholdes, og der skabes en naturlig overgang til skrænten.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Vejle Amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening, kommunen og ejeren.

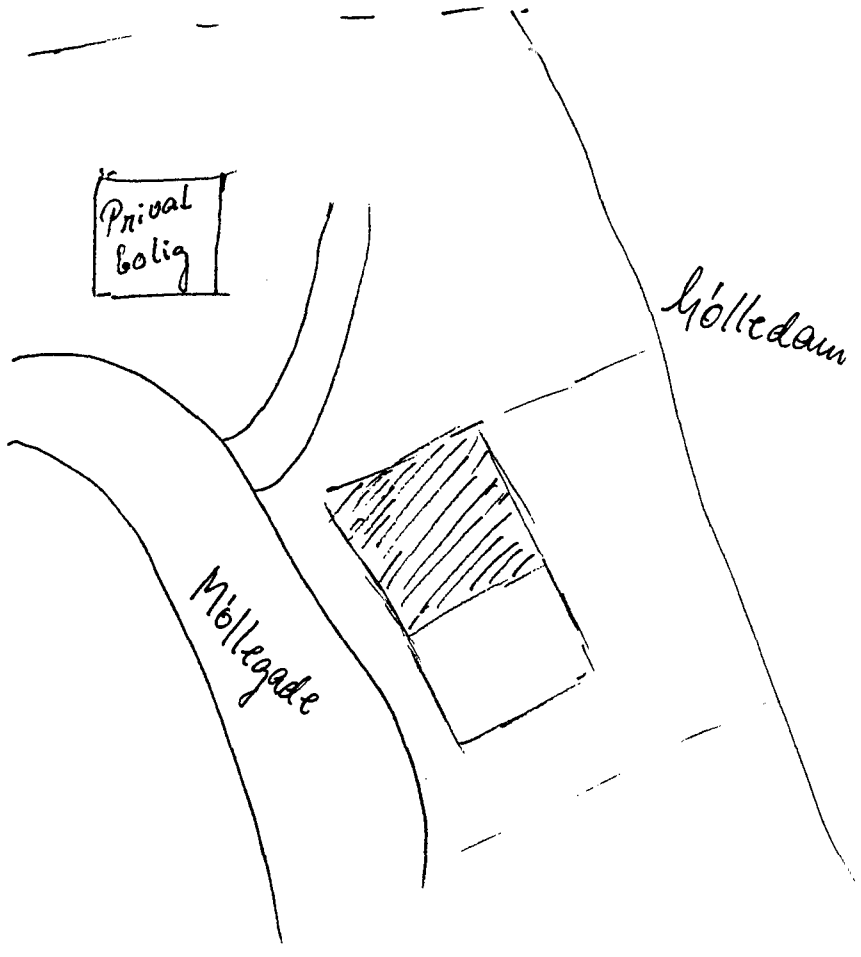
Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.(3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amts landskabskontor j.nr. 8-70-53-4-623-1-90.
4) Lunderskov Kommune, Teknisk forvaltning, 6640 Lunderskov.

Vedr. Møllegade 25, 6640 Lunderskov
Matr. nr. 2 fd, Lunderskov by, Skanderup

Det skraverede felt viser det omtalte areal.

Modtaget
07 SEP. 1990
Vejle amtsråd

8-70-53-4-623-1-90

108/90

REG. NR. 5379.00

/MW

Kolding, d. 25.02.1991.

FVAS. nr. 14/1991

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Telefon: 75522800 (lokal 5010)

Lunderskov Kommune,
Bygningsmyndigheden,
6640 Lunderskov.

Deres byggesagsnr. 2278

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 13 s Nagbøl by, Skanderup, Møllegade 30, at opføre en tilbygning - etageareal 118 m^2 - til eksisterende lagerhal.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er beliggendee inden for åbeskyttelseslinie samt omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 vedrørende fredning af Drabæk Mølledam med omliggende arealer.

Ejendommen ligger i landzone.

Vejle Amt har i skrivelse af 13. februar 1991 bl.a. oplyst, at den ansøgte tilbygning placeres bagved selve møllebygningen og et siloanlæg og næppe bliver meget synlig i området.

I medfør af naturfredningslovens § 47 a og 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af Miljøministeriet, Vejle Amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Ads m 211/10-0014

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm (3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amts landskabskontor j.nr. 8-70-53-1-623-1-91.

REG. NR. 5379.00

/MW
Kolding, d. 23.05.1991

FVAS. nr. 45/1991

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Telefon: 75522800 (lokal 5010)

Lunderskov Kommune,
Bygningsmyndigheden,
6640 Lunderskov.

Deres byggesag nr. 2292

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 3-ag Nagbøl by, Skanderup, at opføre en tilbygning på 36 m^2 til den eksisterende bolig.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er beliggende inden for åbeskyttelseslinie samt omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledal m.v.

I Vejle amts skrivelse af 3. maj 1991 hedder det bl.a.:

> "Tilbygningen opføres i tæt tilknytning til den eksisterende bolig og en mindre eksisterende tilbygning nedrives i forbindelse med byggeriet.
>
> Ejendommen ligger i udkanten af fredningen og byggeriet skønnes ikke at ændre væsentligt på de eksisterende forhold."

I medfør af naturfredningslovens § 47a og 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, at Miljøministeriet, Vejle Amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/10-0014
Akt. nr. 4

Bil. 2

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm. (3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amts landskabskontor j.nr. 8-70-53-4.623-1-91.

Fredningsnævnet
for
Vejle amts sydlige fredningskreds
Sekretariatet
Domhuset, 6000 Kolding.
Telefon: 75522800 (lokal 5010)

/MW
Kolding, d. 23.05.1991

FVAS. nr. 45/1991

Lunderskov Kommune,
Bygningsmyndigheden,
6640 Lunderskov.

Deres byggesag nr. 2292

Overfor fredningsnævnet er der ansøgt om tilladelse til på ejendommen matr. nr. 3-ag Nagbøl by, Skanderup, at opføre en tilbygning på 36 m^2 til den eksisterende bolig.

Det fremgår af sagen, at ejendommen er beliggende inden for åbeskyttelseslinie samt omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledal m.v.

I Vejle amts skrivelse af 3. maj 1991 hedder det bl.a.:

> "Tilbygningen opføres i tæt tilknytning til den eksisterende bolig og en mindre eksisterende tilbygning nedrives i forbindelse med byggeriet.
>
> Ejendommen ligger i udkanten af fredningen og byggeriet skønnes ikke at ændre væsentligt på de eksisterende forhold."

I medfør af naturfredningslovens § 47a og 34 meddeler nævnet herved tilladelse til udførelse af det forelagte projekt i overensstemmelse med den indsendte tegning og beskrivelse.

Efter naturfredningslovens § 64 a bortfalder tilladelsen, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra dens meddelelse.

Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, at Miljøministeriet, Vejle Amtsråd, Danmarks Naturfredningsforening samt kommunen.

Miljøministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1211/10-0014
Akt. nr. 4

ad

Bil. 1

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, og tilladelsen kan derfor ikke udnyttes før ankefristens udløb.

Opmærksomheden henledes på, at der eventuelt tillige kræves tilladelse fra andre myndigheder til udførelse af projektet.

Børge Andersen

KOPI er sendt til:
1) Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm. (3 expl.)
2) Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 Kbh. K.
3) Vejle amts landskabskontor j.nr. 8-70-53-4.623-1-91.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
24 MAJ 1991

FREDNINGSNÆVNET FOR
VEJLE AMTS NORDLIGE FREDNINGSKREDS
RETTEN I HORSENS 3. AFD.
8700 HORSENS
TLF. (05) 62 13 00 (KUN FORMIDDAG)

REG. NR. 5379.00

HORSENS, DEN 9.10.1992.

FA. NR. 304/1992.

Nævnets afgørelse kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for Overfredningsnævnet (adr. Amaliegade 13, 1256 København K) af bl.a. den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes medmindre den opretholdes af Overfredningsnævnet.

Det tilføjes, at nævnets tilladelse ikke fritager for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder, og at forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.

Ifølge naturfredningslovens § 64 a bortfalder en tilladelse, der er meddelt af fredningsnævnet eller Overfredningsnævnet i henhold til kap. VI eller § 53, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra tilladelsens meddelelse. Dette gælder også andre tilladelser samt dispensationer, der er meddelt efter denne lov eller udstedt i henhold til loven, en fredningskendelse eller en fredningsbestemmelse.

Overfredningsnævnet ny adr.:
Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm

Vejle Amt,
Teknik og Miljø,
Damhaven 12,
7100 Vejle.

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
12 OKT. 1992

Ang. ansøgning om godkendelse af faunapassage ved Drabæks Mølle i Lunderskov (Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972).

Den 24. august 1992 har De tilskrevet Fredningsnævnet således:
".....
I forbindelse med etablering af faunapassager i Drabæks Mølleå har amtet ladet udarbejde et projektforslag til en passage ved Drabæks Mølle, idet anlæggene ved møllen udgør en spærring for fisk m.m. Faunapassagen ligger inden for det i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 fredede område, Drabæks Mølledam med omliggende arealer.

Der skal hermed søges om Fredningsnævnets godkendelse til etablering af faunapassagen som beskrevet i projektsforslaget, jf. vedlagte.

Med etablering af en faunapassage ved Drabæks Mølle genåbnes der for laksefisk m.m. vandring forbi mølleanlægget til gydebanker, der først og fremmest ligger opstrøms møllen.

Etableres der tillige en faunapassage ved Rolles Mølle, der ligger nedstrøms Drabæks Mølle, vil der være fri passage fra Kolding Fjord op gennem hele Drabæks Mølleå-systemet. Der arbejdes derfor samtidig på at få etableret en faunapassage ved Rolles Mølle. Der er også iværksat en undersøgelse af mulighederne for at forbedre åens vandkvalitet opstrøms Drabæks Mølle, idet det vil forbedre gydebankerne og også levevilkårene for åens plante- og dyreliv.

12114/10-0014

Etableringen af en faunapassage ved Drabæks Mølle er således en del af en større samlet plan for at forbedre de naturmæssige forhold i Drabæks Mølleå.

I projektet for faunapassagen ved Drabæks Mølle er der foreslået etableret dels et modstrømspas med hvilebassin fra selve Drabæks Mølleå til en mindre eksisterende dam, dels en underføring under Drabæks Allé, og dels en underføring under Møllegade til mølledammen, jf. tegning 3 i projektforslaget.

Den del af modstrømspasset, der løber mellem den eksisterende dam og hvilebassin nedgraves på en strækning af ca. 25 m., med hvilebassinet placeret i en eksisterende fordybning i terrænet. Den øvrige del af modstrømspasset (mellem hvilebassin og Drabæks Mølleå) lægges på eksisterende terræn. Underføringen ved Drabæks Allé sker med et 5,8 m langt Ø 800 mm stålrør. Tilsvarende sker underføringen ved Møllegade med et 14 m langt rør.

Med etablering af faunapassagen vil det blive nødvendigt at fortage afgravning på visse steder, for at hældningen og dermed vandhastigheden i modstrømspasset ikke bliver for stor til, at fisk kan svømme op gennem passet. Endvidere bliver det nødvendigt at fælde enkelte træer for at få plads til faunapassagen.

AMTETS UDTALELSE:
Der er tale om en faunapassage, der er tilpasset stedet og de landskabelige forhold inden for de teknisk mulige rammer, og som ikke forringer stedets kulturhistoriske sammenhænge, idet mølleanlægget ikke forandres på en sådan måde, så dets synlige og funktionelle samspil ødelægges.

Det er derfor amtets vurdering, at projektet ikke strider mod fredningens formål, der er at bevare stedet kulturhistoriske værdi og landskabelige skønhed som et betydningsfuldt sted for egnens befolkning.

Det er ligeledes vurderingen herfra, at såvel stedets som hele åens friluftsmæssige værdi vil forøges med faunapassagen, idet åens naturmæssige sammenhæng hermed synliggøres og som helhed genoprettes.

Med baggrund i fredningens generelle bestemmelse nr. 6 er det specielt vurderet, at bevoksningen langs Drabæks Mølle Allé ikke forringes, selvom der fældes enkelte træer, idet bevoksningen alligevel trænger til en mindre udtynding.

Opmærksomheden skal henledes på den generelle bestemmelse nr. 3, hvori det anføres, at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, bortset fra, hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør og da efter godkendelse af Fredningsnævnet.

Det nødvendige jordarbejde for anlæggelsen af faunapassagen er dermed umiddelbart i strid med fredningens bestemmelser. Imidlertid må det antages, at det med fredningen ikke har været intentionen at forhindre andre nyanlæg end stier og veje, der er i overensstemmelse med fredningens formål. Jordarbejdet ved anlæggelsen af faunapassagen må derfor kunne sidestilles med jordarbejde ved anlæg af stier og veje.

....."

Fredningsnævnet har den 6. oktober 1992 afholdt møde på ejendommen med deltagelse af ejeren af Drabæk Mølle og repræsentanter for Vejle Amt, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkommité og Lunderskov kommune samt Hedesleksbaet som har udarbejdet projektet.

Der var enighed blandt de mødende om at anbefale projektet, som ikke findes at være i uoverensstemmelse med Overfredningsnævnets kendelse.

Idet Fredningsnævnet kan tiltræde dette meddeles der herved dispensation til udførelse af det ansøgte projekt, men der skal ved gennemførelsen af arbejdet tages størst muligt hensyn til bevoksningen på stedet.

P. N. V.

J. Bruun.

Kopi til:
1. Danmarks Naturfredningsforening,
2. Skov- og Naturstyrelsen
3. Lunderskov kommune
4. Hedeselskabet
5. Ulrik Schrøder, Møllegade 30, 6640 Lunderskov.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
12 OKT. 1992

FREDNINGSNÆVNET FOR
VEJLE AMT
RETTEN I HORSENS
8700 HORSENS
TLF. (75) 62 13 00 (KUN FORMIDDAG)

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
06 APR. 1993

REG. NR. 5379.00

HORSENS. DEN 5. april 1993.

FA. NR. 315/1992.

Nævnets afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan efter lovens § 78 påklages til Naturklagenævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender den til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.
Nævnets tilladelse fritager ikke for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder. Forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2 bortfalder en tilladelse efter § 50 stk. 1 hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Lunderskov kommune,
Tekhisk Udvalg,
Kobbelvænget 2,
6640 Lunderskov.

Vedr. Læskur ved tennisbane i Lunderskov.

Den 13. oktober 1992 har De til Fredningsnævnets udtalelse fremsendt ansøgning fra Lunderskov Tennisklub om tilladelse til udvidelse af en bane samt til opstilling af et tavle - læskur.

Sagen har været sendt til udtalelse hos Vejle Amt, der i en skrivelse af 24. november 1992 udtaler:
".....
Den 20. oktober 1992 har Fredningsnævnet anmodet om en udtalelse vedrørende ansøgning om tilladelse til udvidelse af en eksisterende tennisbane samt opførelse af et tavle-læskur på 30 m^2 på ejendommen matr. nr. 2 gd Lunderskov by, Stenderup.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæk Mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov.

Ejendommen ligger i landzone. Efter Regionplanen for Vejle amt ligger ejendommen i byområde.

Tennisanlægget ligger i et kommunaltejet, grønt område, der udgør den østligste del af det fredede område. Arealet ligger som en "lomme" ind i Lunderskov by.

En eksisterende tennisbane ønskes udvidet fra 567,8 m^2 til 668,13 m^2. Endvidere ønskes opført et tavle-læskur på ca. 30 m^2 ved banen.

fort.....

124/10-0014
7

En eksisterende opslagstavle flyttes i forbindelse med den forestående udvidelse af tennisbanen til et i tilslutning til denne særskilt indhegnet areal. Tavlen kan forsynes med et halvtag eller lignende til beskyttelse af opslagene mod nedbør.

P. N. V.

J. Bruun.

Kopi til:
1. Vejle Amts fredningsafdeling j.nr. 8-70-52-6-623-2-92
2. Danmarks Naturfredningsforening
3. Lunderskov kommune
4. Lunderskov Tennisklub v/Mads Uldall Jessen, Åparken 52, 6640 Lunderskov.
5. Skov- og Naturstyrelsen.

FREDNINGSNÆVNET FOR
~~VEJ~~LE AMT
RETTEN I HORSENS
8700 HORSENS
TLF. (75) 62 13 00 (KUN FORMIDDAG)

Modtaget i Skov- og Naturstyrelsen
05 MAJ 1993

REG. NR. 5379.00

HORSENS. DEN 4.maj 1993.

FA. NR. 17/1993.

Nævnets afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan efter lovens § 78 påklages til Naturklagenævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender den til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.
Nævnets tilladelse fritager ikke for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder. Forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2 bortfalder en tilladelse efter § 50 stk. 1 hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Drabæks Mølle,
v/ Ulrich Schrøder,
6640 Lunderskov.

Ang. fældning af nogle træer på Drabæks Mølle, matr.nr. 9 i Lunderskov.

Den 25. februar 1993 har De til Fredningsnævnet for Vejle Amts sydlige Kreds fremsendt ansøgning om tilladelse til at fælde nogle træer, der på grund af storm kan forårsage skader på omkringliggende huse. - Sagen er oversendt til besvarelse af Fredningsnævnet for Vejle amt.

Deres skrivelse har været forelagt for Vejle Amts fredningsafdeling, som i en skrivelse af 15. april 1993 udtaler:
".....
Ejendommen er omfattet af fredningskendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer m.v.

Der ønskes fældet nogle store løvtræer, som rækker ind over skellet mod naboejendommen Svalevej 27 og derved medfører ødelæggelse af taget på ejendommens bygninger. Det befrygtes tillige, at træerne ved eventuelt stormfald kan medføre større bygningsbeskadigelser.

Amtet har besigtiget stedet og skønner, at der er behov for at fælde 10-12 store træer inden for en afstand af ca. 3 m fra skellet mod Svalevej 27.

Hvis træfældningen kan begrænses til ovennævnte træer, er det vurderingen herfra, at fældningen ikke vil medføre ændringer af områdets karakter, der forudsætter tilladelse efter fredningskendelsen.
....."

Fredningsnævnet tillader herved for sit vedkommende at de i amtets skrivelse nævnte træer fældes.

FREDNINGSNÆVNET FOR
VEJLE AMT
RETTEN I HORSENS
8700 HORSENS
TLF. (75) 62 13 00 (KUN FORMIDDAG)

REG. NR. 5379.00

HORSENS. DEN 14. juli 1994

FA. NR. 32/1994

Nævnets afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan efter lovens § 78 påklages til Naturklagenævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender den til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.
Nævnets tilladelse fritager ikke for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder. Forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2 bortfalder en tilladelse efter § 50 stk. 1 hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Lunderskov Kommune
Teknisk Afdeling
Kobbelvænget 2,
6640 Lunderskov.

Ang. etablering af friluftscene med overdækning i parken ved Hvidkilde.

Den 1. juni 1994 har De til Fredningsnævnets udtalelse fremsendt ansøgning om dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 14/1 1972 om fredning af Drabæk Mølle til at opføre en overdækket Scene i parken ved Hvidkilde (matr. nr. 2 ib Lunderskov og Gelballe byer). Sagen har været forelagt for Vejle Amtskommunes Åben Land afdeling, som i en skrivelse af 27. juni 1994 udtaler:

".....

Scenen, der etableres med henblik på afholdelse af koncerter m. v. i parken, etableres ved udjævning af den eksisterende plæne og renovering af eksisterende plantebede. Der etableres en overdækning fremstillet af aluminiumsrør og stålwirer overdækket med presenning, alt i naturgrøn farve.

Overdækningen ønskes etableret ca. 3 måneder hver sommer. I den øvrige del af året nedtages stativ og overdækning til opmagasinering.

Ejendommen, der henligger som en bypark i Lunderskov by, ligger i landzone og ejes af Lunderskov Kommune.

Etablering af en mindre scene i parken ses ikke landskabeligt at give anledning til væsentlige fredningsmæssige indvendinger. Derimod må det antages, at den ændrede anvendelse af parken kan med-

AO 1211/10-0014
9

føre en støjpåvirkning af området - afhængig af koncerternes art - men anvendelse af byparker til lignende formål er almindelig anvendt.

Amtet skal derfor ikke udtale sig imod det ansøgte, idet det dog foreslås, at en evt. tilladelse gives for en tidsbegrænset periode af f.eks. 5 år, således at det bliver muligt at revurdere sagen efter indvundne erfaringer
.....".

Fredningsnævnet meddeler herved for sit vedkommende tilladelse til det ansøgte, men således at scenen kun opstilles efter behov og højest i indtil 3 måneder om året. Tilladelsen er tidsbegrænset og udløber den 1. august 1999.

J. Bruun

Kopi til: Vejle Amtskommunes Åben Land afd.
Danmarks Naturfredningsforening
Skov-og Naturstyrelsen

FREDNINGSNÆVNET FOR
VEJLE AMT
RETTEN I HORSENS
8700 HORSENS
TLF. (75) 62 13 00 (KUN FORMIDDAG)

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 MAR 1996

HORSENS. DEN 19.3.1996

FA. NR. 8/1996

REG. NR. 5379.00

Nævnets afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 kan efter lovens § 78 påklages til Naturklagenævnet af den, der har begæret fredningsnævnets afgørelse og forskellige myndigheder. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede. Klagen indgives skriftligt til fredningsnævnet, der videresender den til Naturklagenævnet.
En tilladelse kan ikke udnyttes, før udløbet af klagefristen.
Nævnets tilladelse fritager ikke for at indhente fornøden tilladelse fra andre myndigheder. Forpligtelser ifølge tinglyste servitutter er forbeholdt.
Ifølge naturbeskyttelseslovens § 66 stk. 2 bortfalder en tilladelse efter § 50 stk. 1 hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt.

Vejle Amt,
Teknik og Miljø,
Damhaven 12,
7100 Vejle.

Vedr. opførelse af pavillonbygning m.m. på ejendommen matr. nr. 13 s m.fl. Nagbøl by, Skanderup - Drabæks mølle.

Den 5. marts 1996 har De tilskrevet Fredningsnævnet således:

"....
Vi har fra Lunderskov Kommune den 15. februar 1996 modtaget en ansøgning fra Drabæks Mølle om tilladelse til at opføre en pavillonbygning, areal ca. 60 m2, etablering af p-plads, areal ca. 420 m2 og til at anvende en eksisterende bygning til kursusvirksomhed. Bilagene til ansøgningen er modtaget den 1. marts 1996.

Sagsfremstilling:
Der søges om tilladelse til at etablere kursusvirksomhed i ca. 250 m2 af en eksisterende bygning, etageareal 316 m2, på Drabæks Mølle, matr. nr. 13 s m.fl. Nagbøl By, Skanderup. Resten af bygningen skal uændret anvendes til frokostrum/bad/toilet for møllens ansatte. Kurusvirksomheden ønskes etableret i forbindelse med møllens produkter. Foruden velfærdsrum for møllens ansatte har bygningen også tidligere været anvendt som helårsbeboelse.

I forbindelse med kursusvirksomheden søges der om tilladelse til at etablere en p-plads, areal ca. 420 m2. P-pladsen etableres i tilknytning til den omtalte eksisterende bygning, der ønskes anvendt til kursusvirksomheden.

adsn 1211/10-0014

CO

Der søges endvidere om tilladelse til at opføre en pavillonbygning, etageareal 60 m2. Denne bygning skal opføres som en sekskantet bygning ca. 20-25 m fra kursusbygningen og i forlængelse af den ansøgte p-plads. Pavillonbygningen skal anvendes som demonstrations-/forsøgsbageri, og den opføres med pudsede mure og med en tagbelægning af rødt tegl i lighed med de eksisterende bygninger på ejendommen. Der fremgår af bilagsmaterialet, at bygningen omkranses af en beplantning.

Ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse vedrørende fredningen af Drabæks Mølledam med omliggende arealer. Efter Regionsplanen for vejle amt ligger ejendommen i byvækstinteresseområde.

Foruden Fredningsnævnets godkendelse efter fredningsbestemmelserne kræver det ansøgte tillige amtets tilladelse efter planloven og dipensation fra naturbeskyttelseslovens bestemmelser vedrørende sø- og åbeskyttelseslinie.

Amtets vurdering:
Den ansøgte pavillonbygning, p-plads og beplantning indpasses som et naturligt led i bygningsmassen og aktiviteterne på ejendommen. Det er derfor vurderingen, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål. Der ses derfor ikke herfra at være fredningsmæssige betænkeligheder ved det ansøgte.

Drabæks Mølle har oplyst, at byggeriet ønskes påbegyndt snarest og beder derfor om en hurtig behandling af sagen.

....."

Fredningsnævnet kan tilslutte sig det anførte og meddeler herved for sit vedkommende tilladelse til det ansøgte.

P. N. V.

J. Bruun.
Kopi til:
1. Danmarks Naturfredningsforening
2. Skov- og Naturstyrelsen (2)
3. Lunderskov kommune
4. Lunderskov kommunes vurderingsråd
5. Drabæks Mølle ApS, Møllegade 30, 6640 Lunderskov.

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT
Retten i Kolding
Domhusgade 24
6000 Kolding

Kolding, den 20/9-1996
FVA j. nr.31/96

REG.NR. 5379.00

Arkitekt Ove Hjort
Haderslevvej 48
6000 Kolding

Ved skrivelse af 21. juni 1996, stilet til Vejle amt (j.nr 9603) har De på ejerens vegne anmodet om Fredningsnævnets tilladelse til et projekt med ombygning, herunder opførelse af servicebygninger, på ejendommen matr.nr. 2 kd, Lunderskov by, Skanderup.

Vejle amt har i en skrivelse af 13. august udtalt:

"Opførelse af servicebygningerne kræver godkendelse efter fredningskendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer.

Ansøgningen med tilhørende sagsakter fremsendes hermed til Fredningsnævnets behandling efter fredningskendelsen (uddrag af kendelsen vedlagt i kopi).

Amtets udtalelse til sagen:

Der søges om godkendelse til opførelse af 2 sammenhængende servicebygninger, etageareal 32 m2, til indretning af cykelrum og affaldsrum/miljøstation i tilknytning til hotelvirksomheden på ejendommen.

Ejendommen ligger dels i landzone, dels i byzone. Servicebygningerne placeres i byzonedelen, umiddalbart øst for den eksisterende bebyggelse på ejendommen.

De ansøgte servicebygninger vil kun få et meget brgrænset omfang i forhold til den eksisterende bebyggelse og derfor ikke medføre en væsentlig ændring af forholdene på stedet.

Efter vores vurdering giver byggeriet ikke anledning til fredningsmæssige betænkeligheder."

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler Fredningsnævnet tilladelse til den ansøgte opførelse af servicebygning. Tilladelsen findes ikke

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1996 - 1211/10-0008
Akt. nr. 2

at stride mod fredningens formål.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kap 12. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Kopi af dette brev er sendt til Lunderskov Kommune, Teknisk afdeling, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov (j.nr. Møllegade 23), Vejle amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle (j.nr. 8-70-51-8-623-2-96), Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K, og Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Københav Ø.

Claus Rasmussen
formandssuppleant

Telefon
75 52 48 22

Direkte telefon
75 50 71 11 - 5000

Telefax
75 52 44 08

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT
Retten i Kolding
Domhusgade 24
6000 Kolding

Kolding, den 20/9-1996
FVA j. nr.37/96

Modtaget
Skov- og Naturstyrelsen

REG. NR. 5379.00.

Lunderskov Kommune
Teknisk afdeling
Kobbelvænget 2
6640 Lunderskov

Ved brev af 15. august 1996 (j.nr. j 51-00), stilet til Vejle amt, har Lunderskov kommune anmodet om tilladelse til at fælde 4 stk. træer som vist på et kort.

I Vejle amts skrivelse af 11. september 1996 hedder det:

"Den 16. august 1996 har vi modtaget en ansøgning fra Lunderskov Kommune om tilladelse til at foretage træfældning på matr. nr. 2 fe Lunderskov og Gelballe Byer og matr. nr. 13 ao Nagbøl By m.m., alt Skanderup.

Træfældningerne kræver tilladelse efter fredningskendelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer.

Ansøgningen med tilhørende sagsakter fremsendes hermed til Fredningsnævnets behandling efter fredningskendelse (uddrag af kendelsen vedlagt i kopi).

Amtets udtalelse til sagen:

Der søges om tilladelse til fældning af 4 store løvtræer, da disse er udgået og til fare for fodgængere, trafik og bebyggelse.

Et af træerne, på matr. nr. 2 fe indgår i en bevoksning af lignende store træer omkring bebyggelsen "Hvidkilde".

De øvrige træer, på matr. nr. 13 ao, indgår i en bevaringsværdig allébevoksning langs "Drabæks Allé".

Træfældningerne ses ikke at give anledning til indvendinger, men eventuel tilladelse foreslås betinget af, at der plantes nye løvfældende træer til erstatning for de 3, som fældes ved "Drabæks Allé".

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddeler Fredningsnævnet

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
SN 1996 - 1211/10-0008 Bil.
Akt. nr.
1

tilladelse til den ønskede fældning på betingelse af, at der til erstatning for de tre træer ved "Dragsbæks Allé" plantes nye løvfældende træer. Tilladelsen findes ikke at stride mod fredningens formål.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kap 12. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Kopi af dette brev er sendt til Vejle amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle (j.nr. 8.70-51-8-623-3-96), Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K, og Skov og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 Københav Ø.

Claus Rasmussen
formandssuppleant

Telefon
75 52 48 22

Direkte telefon
75 50 71 11 - 5000

Telefax
75 52 44 08

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT

tlf. 75 52 28 00

Domhusgade 24
6000 Kolding
Fax 7552 4408

REG. NR. 5379.00

Signe og Hans Jørgen Knudsen,
Drabæks allé 7
6640 Lunderskov

Åbent fra 08.00 - 14.00
Gennemvalg 75507111
Lokal 5103 - Birgitte Andersen

Den 19. maj 1999

FOTOKOPI
FREDNINGSNÆVNET

Vort j. nr. FVA 13/99

Ansøgning om dispensation fra fredningen Drabæks mølledam

De har ved skrivelse af 24. marts 1999 anmodet om tilladelse til at fælde fire elmetræer, der er angrebet af elmesyge.

Fredningsnævnet har forelagt sagen for Vejle amt, der har svarets skrivelse af 15. april 1999, hvori det hedder:

> *"Den 26. marts 1999 har Fredningsnævnet anmodet os om en udtalelse vedrørende ansøgning fra Signe og Hans Jørgen Knudsen, Drabæks allé 7, Lunderskov.*
>
> *Ejendommen er omfattet af fredningen af Drabæks mølledam med omliggende arealer og ligger i byzone.*
>
> *Ejeren søger om tilladelse til at fælde 4 elmetræer, som er angrebet af elmesyge.*
>
> *Efter fredningskendelsen - side 17, stk. 6 - fremgår, "at træerne langs Drabæks allé, fra Lunderskov foderstofforening til Drabæks Mølle, må ikke fældes, beskæres eller lignende uden tilladelse fra fredningsnævnet, ligesom nyplantning skal ske i fornødent omfang."*
>
> *Der er tale om nogle ret statelige træer i alleen, og det må beklages, at elmesyge nødvendiggør en fældning af træerne.*
>
> *Efter omstændighederne skal vi ikke herfra udtale os imod det ansøgte, idet det skal foreslås, at der skal ske en genplantning af træer til erstatning for de 4 elmetræer som fældes. Vi foreslår, at der plantes lindetræer i stedet for."*

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 1996 - 12/11/10 - 0008. Bil.
Akt. nr. 3

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
26 MAJ 1999

Fredningsnævnets afgørelse:

Under henvisning til det af Vejle amt anførte meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 dispensation til fældning af de fire elmetræer, der er angrebet af elmesyge. Der skal foretages genplantning med lindetræer eller en anden træart, som Fredningsnævnet kan godkende.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Andre myndigheders tilladelse kan være nødvendig.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Vejle Amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle (j. nr. 8-70-51-8-623-1-99), til Lunderskov kommune, Teknisk forvaltning, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 6064 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT

tlf. 75 52 28 00

Domhusgade 24
6000 Kolding
Fax 7552 4408

Lunderskov kommune
Teknik og Miljø
Kobbelvænget 2
6640 Lunderskov,

FOTOKOPI
FREDNINGSNÆVNET
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
11 OKT. 1999

Åbent fra 08.00 - 14.00
Gennemvalg 75507111
Lokal 5103 - Birgitte Andersen

Den 8. oktober 1999

Vort j. nr. FVA 34/99

REG. NR. 5379.00

Deres j. nr. J 51-00

Ansøgning om dispensation fra fredningen Drabæks mølledam

Ved skrivelse af 22. september 1999 har Lunderskov kommune anmodet om tilladelse til at fælde fire elmetræer, der er angrebet af elmesyge. Kommunen har anført, at træerne udgør en risiko for trafikken og at der vil ske genplantning med fire nye ahorntræer.

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Fredningsnævnet har den 19. maj 1999 (FVA 13/99) givet tilladelse til fældning af fire andre træer på vilkår, at der skete genplantning med lindetræer eller en anden træart, som Fredningsnævnet kan godkende. Fredningsnævnet har ikke modtaget ansøgning om tilladelse til genplantning med anden træart end lindetræer.

Fredningsnævnets afgørelse:

Under henvisning til det af Vejle amt anførte meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 dispensation til fældning af de fire elmetræer, der er angrebet af elmesyge. Der skal foretages genplantning med nye ahorntræer, idet Fredningsnævnet forudsætter, at der også er sket genplantning med ahorntræer i forbindelse med den tidligere dispensation, således at den nuværende allé af elmetræer efterhånden fornys til en allé med ahorn.

...sekretariat
...Naturstyrelsen
...SN 1998-\211\10-0008
Akt. nr. 4
Bil. 2

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Andre myndigheders tilladelse kan være nødvendig.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Vejle Amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle (tidligere sag: 8-70-51-8-623-1-99), til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 6064 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR VEJLE AMT

tlf. 75 52 28 00

Domhusgade 24
6000 Kolding
Fax 7552 4408

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
13 SEP. 2000

Lunderskov kommune
Teknik og Miljø
Kobbelvænget 12
6640 Lunderskov

Åbent fra 08.00 - 14.00
Gennemvalg 75507111
Lokal 5000

REG. NR. 5379.00

FOTOKOPI
FREDNINGSNÆVNET

Den 11. september 2000
J.nr. FVA 33/00

Deres j. nr. J 51-00

Ansøgning om tilladelse til fældning af træer på Drabæks allé

Sagen er indbragt for Fredningsnævnet ved Deres skrivelse af 30. juni 2000, hvori De ansøger om tilladelse til fældning af et elmetræ i Drabæks allé, der er fredet i henhold til Overfredningsnævnets kendelse af 14. januar 1972. Træet er angrebet af elmesyge og nu udgør en risiko for trafikken.

Om træets placering henvises til vedlagte kort.

Fredningsnævnet har tidligere i en række tilfælde givet dispensation til fældning af enkelte træer i alléen på betingelse af, at der skete genplantning.

De har ved skrivelse af 15. august 2000 meddelt, at der i forbindelse med de tidligere fældninger er sket genplantning med ahorn, og samtidig anmodet om, at der gives kommunen en generel dispensation til at foretage nødvendige udskiftninger af elmetræerne i Drabæks alle på betingelse af, at der sker genplantning med ahorn.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter det anførte finder Fredningsnævnet, at der bør gives Lunderskov kommune en generel dispensation.

...ministeriet
...
Jnr. SN 1... 124/10-0008
...nr.

I medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1 giver Fredningsnævnet derfor tilladelse til det ansøgte, der ikke skønnes at stride mod fredningens formål, således at der gives Lunderskov kommune en generel dispensation til at foretage nødvendige udskiftninger af elmetræerne i Drabæks alle på betingelse af, at der sker genplantning med ahorn.

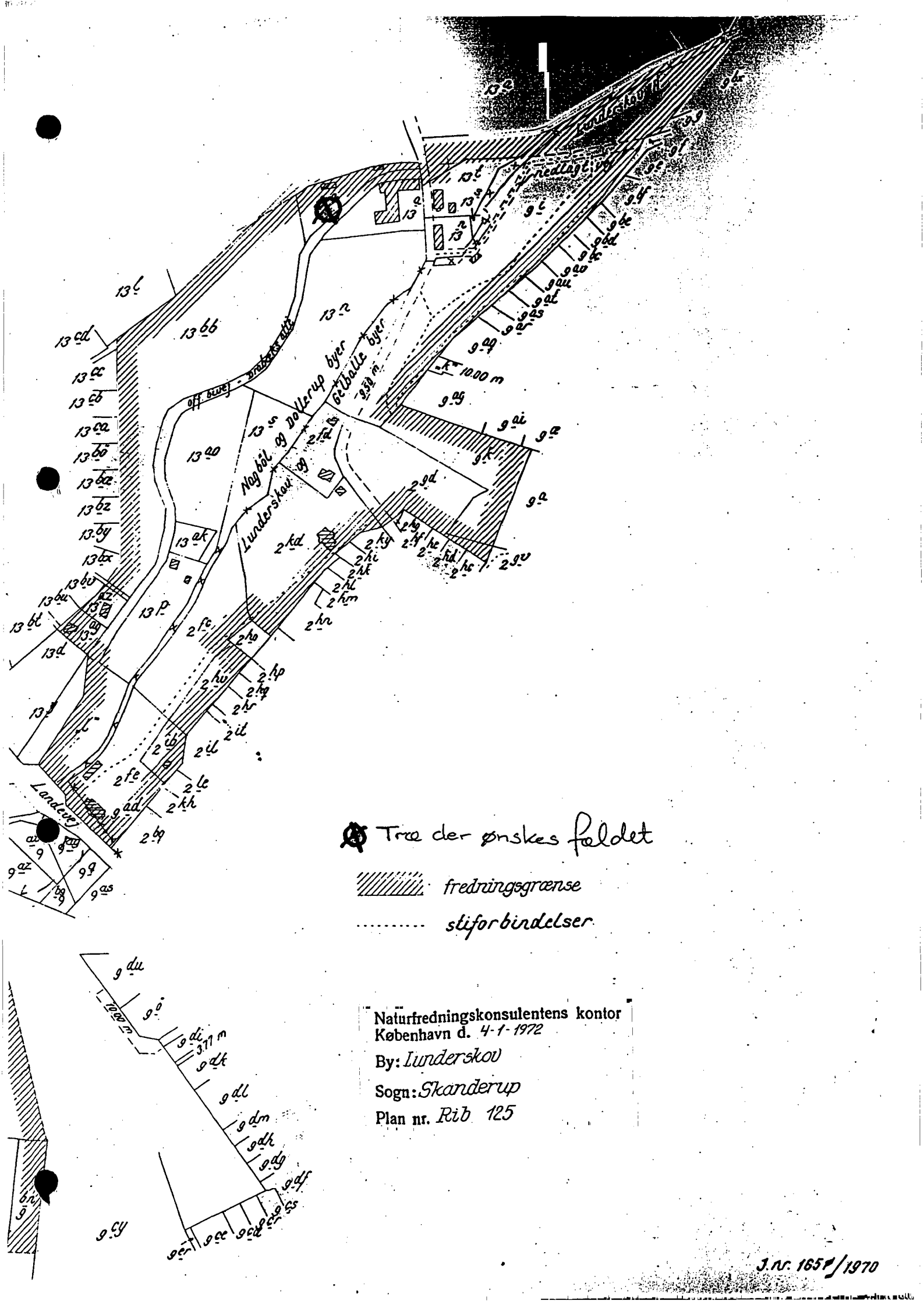
Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Vejle amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden, Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 6064 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
formand

Lunderskov
Nedlagt vej
Nedlagt vej
Nedlagt vej

Fredningsnævnet for Vejle amt

REG.NR. 5379.00 x

Vejle Amt
Teknik og Miljø
Åbent Land
Damhaven 12
7100 Vejle

Lus.

Domhusgade 24
6000 Kolding
Åbent fra 08.00 - 14.00
Tlf. 75 52 28 00
Fax 75 52 44 08

Gennemvalg 75507111
Lokal 5000

Nævnets j.nr. FVA 24/2001
Deres j.nr. 8-70-51-8-623-1-01

Drabæks Mølle

5. juli 2001

Ansøgning om udskiftning af eksisterende garage/udhus inden for fredningen omkring Drabæks Mølle

Sagen er indbragt for Fredningsnævnet ved amtets skrivelse af 29. maj 2001, hvori det hedder:

> "Amtet har den 6. april 2001 modtaget brev fra Lunderskov Kommune vedr. udskiftning af en eksisterende garage på ejendommen matr.nr. 2 fd, Lunderskov By, Skanderup der ligger Møllegade 25.
>
> Ejendommen er omfattet af fredningen af Drabæks Mølle med omkringliggende arealer og ligger i byzone.
>
> Af fredningens generelle bestemmelser fremgår det at, der ikke må opføres eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.
>
> Den eksisterende garage er opført i røde sten og træ og er på 57 m2. Bygningen er meget forfalden. Garagen ligger umiddelbart op til Møllegade hvorfra den er meget synlig. På grund af den omkringliggende træbevoksning er der dog ikke noget væsentligt indkig til garagen fra arealerne omkring møllesøen. Ejer Tage Nielsen ønsker at opføre en ny garage på 54 m2 med sort glaserede tagsten og eternitbrædder som facadebeklædning.
>
> Da den nuværende garage er i meget dårlig stand og udskiftes med en bygning der er lidt mindre, samt at garagen er beliggende delvist skjult af træbevoksning på stedet ses der ikke herfra at være

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/10 - 00 12
Akt. nr. 2

fredningsmæssige betænkeligheder ved det ansøgte. Efter omstændighederne skal man ikke herfra udtale sig imod det ansøgte.

Nævnets akter tilbagesendes.

Under henvisning til § 8, stk. 2 i Bekendtgørelse om forretningsorden for fredningsnævn skal det oplyses, at fredningssagen er rejst den 16. januar 1970 af Kommunalbestyrelsen for Lunderskov Kommune.

Fredningsnævnet for Vejle Amt er påtaleberettiget."

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter det af Vejle amt anførte giver Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til ansøgning om udskiftning af eksisterende carport, hvilket ikke skønnes at stride mod fredningens formål.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Tage Nielsen, Møllegade 25, 6640 Lunderskov, til Lunderskov kommune, Teknik og Miljø, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov, til Friluftsrådet, v/ amtsformand Lars R. Petersen, Bjerrevej 91, 8700 Horsens, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden, Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 60664 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsfore-

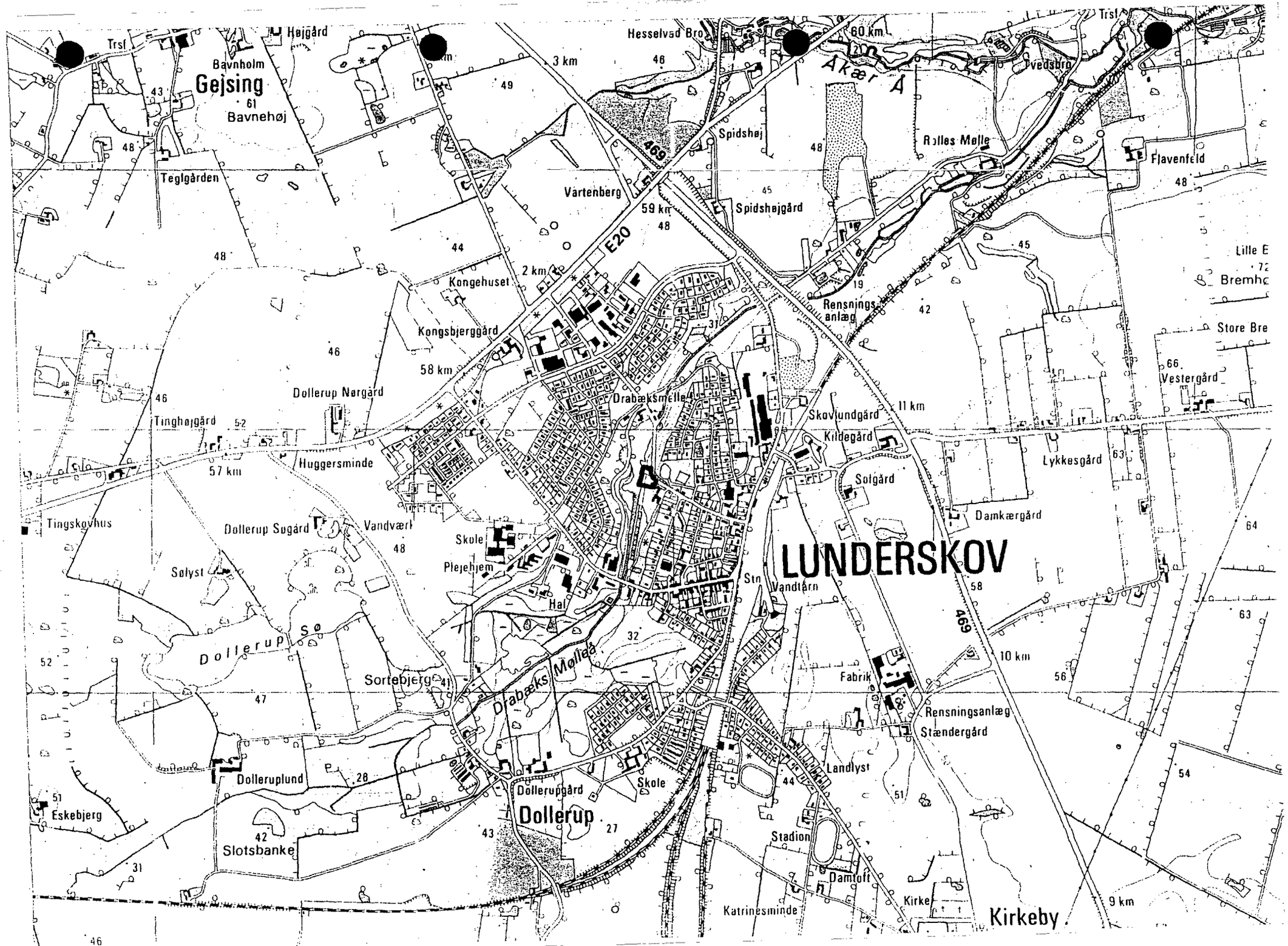
MODTAGET
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 JULI 2001

ning, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger

formand

Gejsing
Bavnehøj
Bavnholm
Højgård
Teglgården
Hesselvad Bro
Akær Å
Tvedsbro
Spidshøj
Rolles Mølle
Flavenfeld
Vårtenberg
Spidshøjgård
E20
Kongehuset
Kongsbjerggård
Rensningsanlæg
Store Bre
Vestergård
Dollerup Nørgård
Drabæksmølle
Tinghøjgård
Huggersminde
Skovlundgård
Kildegård
Lykkesgård
Solgård
Damkærgård
Tingskovhus
Dollerup Søgård
Vandværk
Skole
Plejehjem
LUNDERSKOV
Vandtårn
Sølyst
Dollerup Sø
Drabæks Mølleå
Sortebjerg
Fabrik
Rensningsanlæg
Stændergård
Landlyst
Dolleruplund
Dolleruplund
Dollerupgård
Dollerup
Eskebjerg
Slotsbanke
Stadion
Damtoft
Kirke
Katrinesminde
Kirkeby
469
Trsl
3 km
2 km
59 km
58 km
57 km
60 km
11 km
10 km
9 km

Fredningsnævnet for Vejle amt

REG. NR. 5379.00

SCANNET

Vejle Amt
Teknik & Miljø
Åbent Land
Damhaven 12
7100 Vejle

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 NOV. 2001

Domhusgade 24
6000 Kolding
Åbent fra 08.00 - 14.00
Tlf. 75 52 28 00
Fax 75 52 44 08

Gennemvalg 75507111
Lokal 5000

Nævnets j.nr. FVA 24/2001
Deres j.nr. 8-70-51-8-623-1-01

Drabæks Mølle Fredningen

19. november 2001

Den 5. juli 2001 gav fredningsnævnet tilladelse til at en ældre garage på 57 m2 kunne erstattes med en ny på 54 m2 på matr. nr. 2 fd Lunderskov By, Skanderup, Møllegade 25, Lunderskov.

Ved brev af 31. oktober 2001 har Vejle Amt fremsendt en ansøgning om udvidelse af det bebyggede areal. Det hedder i brevet:

> "Amtet har den 2. oktober 2001 modtaget brev fra Lunderskov Kommune vedr. udskiftning af en eksisterende garage på ejendommen matr.nr. 2 fd, Lunderskov By, Skanderup, der ligger Møllegade 25.
>
> Fredningsnævnet har den 5. juli 2001 meddelt tilladelse til udskiftning af den nuværende garage på 57 m2 med en garage på 54 m2, ansøger ønsker nu, at udskifte garagen med en garage på 70 m2 i stedet.
>
> Ejendommen er omfattet af fredningen af Drabæks Mølle med omkringliggende arealer og ligger og ligger i byzone. Af fredningens generelle bestemmelser fremgår det bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.
>
> Det er fortsat amtets vurdering, at der ikke umiddelbart er fredningsmæssige betænkeligheder ved udskiftning af garagen det pågældende sted. Det er dog samtidig amtets vurdering, at opførelse den nye garage ikke må medføre ændringer på selve skrænten eller fældning af de træer der omgiver garagen.
>
> Under hensyntagen til disse forudsætninger skal man efter omstændighederne ikke herfra udtale sig imod det ansøgte."

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001-\211\10-0012
Akt. nr. 3
Bil.

Fredningsnævnets afgørelse:

Efter det af Vejle amt anførte giver Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, tilladelse til ansøgning om udskiftning af eksisterende carport med en carport på 70 m2, hvilket ikke skønnes at stride mod fredningens formål. Det er en betingelse for tilladelsen, at der ikke sker ændringer på selve skrænten eller fældning af de træer, der omgiver garagen.

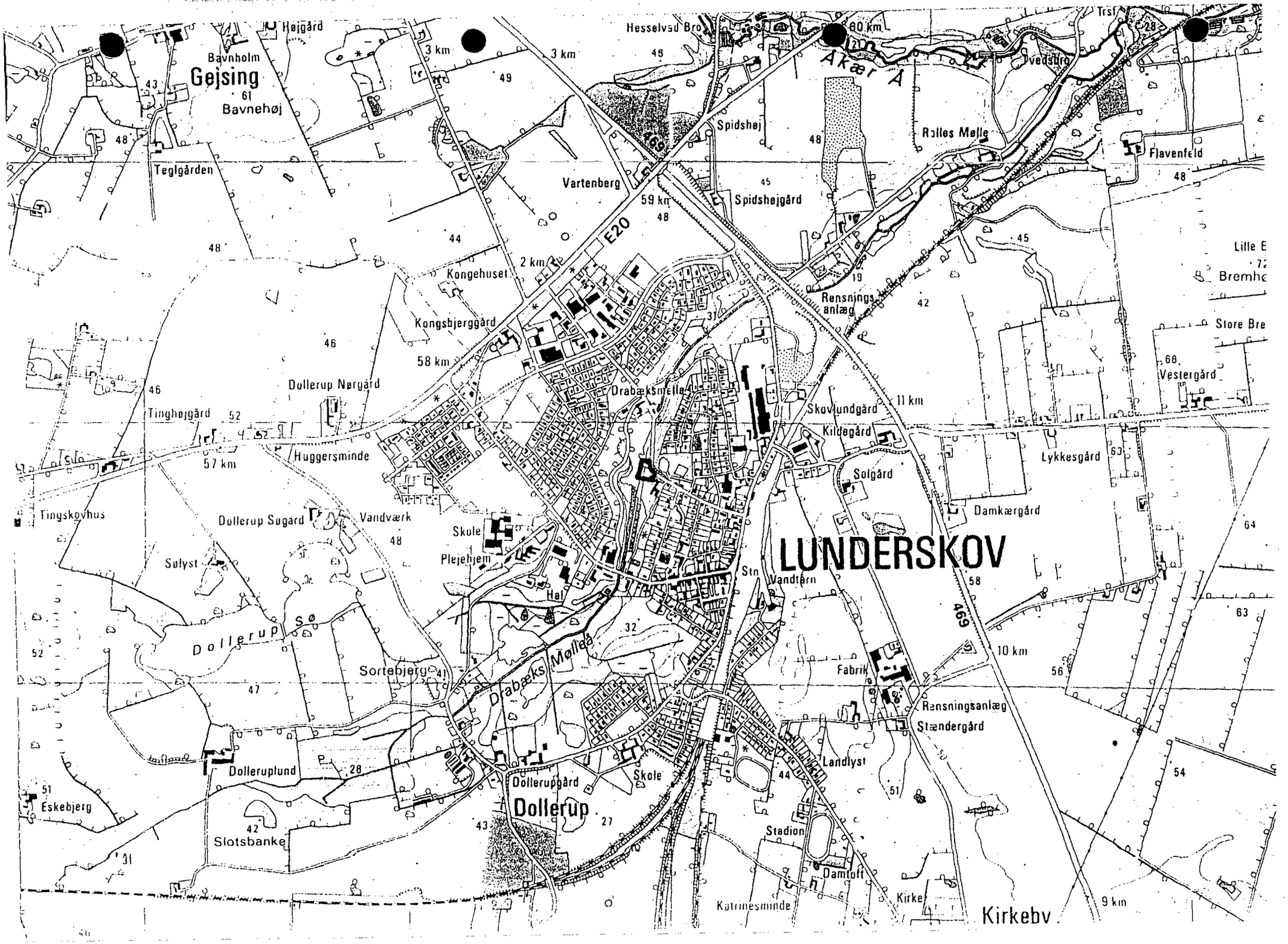
Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Tage Nielsen, Møllegade 25, 6640 Lunderskov, til Lunderskov kommune, Teknik og Miljø, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov, til Friluftsrådet, v/ amtsformand Lars R. Petersen, Bjerrevej 91, 8700 Horsens, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden, Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 60664 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
formand

Gejsing
Bavnehøj
Bavnholm
Højgård
Teglgården
Vartenberg
Spidshøj
Spidshøjgård
Rølles Mølle
Flavenfeld
Hesselvad Bro
Akær A
Tvedsbro
Trsl
E20
Kongehuset
Kongsbjerggård
Rensnings anlæg
Lille E
Bremhe
Store Bre
Vestergård
Dollerup Nørgård
Tinghøjgård
Huggersminde
Drabæksmølle
Skovlundgård
Kildegård
Lykkesgård
Solgård
Damkærgård
Tingskovhus
Dollerup Søgård
Vandværk
Skole
Plejehjem
Sulyst
LUNDERSKOV
Stn
Vandtårn
Hal
Dollerup Sø
Sortebjerg
Drabæks Mølleå
Fabrik
Rensningsanlæg
Stændergård
Dolleruplund
Dollerupgård
Skole
Landlyst
Dollerup
Eskebjerg
Slotsbanke
Stadion
Damtoft
Kirke
Katrinesminde
Kirkebv
60 km
59 km
58 km
57 km
11 km
10 km
9 km
3 km
2 km

SCANNET

Fredningsnævnet for Vejle amt

REG. NR. 5379.00

Lunderskov kommune
Teknik og Miljø
Kobbelvænget 2
6640 Lunderskov

FOTOKOPI
FREDNINGSNÆVNET

Domhusgade 24
6000 Kolding
man-tor 9-15, fre 8-14
Tlf. 75 52 28 00
Fax 75 52 44 08

Gennemvalg 75507111
Lokal 5000

Nævnets j. nr. FVA 24/2001
Deres j.nr. Møllegade 25

Drabæks Mølle Fredningen

15. marts 2002

Ændret ansøgning om udskiftning af garage/udhus

Der henvises til kommunens brev af 15. februar 2002.

Den 5. juli 2001 gav Fredningsnævnet tilladelse til udskiftning af eksisterende garage på 57 m2 med en garage på 54 m2. Senere ændrede ejeren ansøgningen, således at der blev søgt om en garage på 70 m2.

Den 9. november 2001 giver dispensation til den noget større garage, men på betingelse af, at der ikke sker ændringer på skrænten eller foretages fældning af de træer, der omgiver garagen.

Ejeren har nu søgt om tilladelse til at opføre garagen i blødstrøgne sten i stedet for i eternit.

Fredningsnævnet har ikke bemærkninger til den ændrede ansøgning. De tidligere meddelte betingelser er fortsat gældende.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Lya Juulsen, Møllegade 25, 6640 Lunderskov, til Vejle Amt, Teknik og Miljø, Åbent Land, Damhaven 12, 7100 Vejle (j. nr. 8-70-51-8-623-1-01), til Friluftsrådet, v/ amtsformand Lars R. Petersen, Bjerrevej 91, 8700 Horsens, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ formanden, Flemming Jacobsen, Bytoften 27, 60664 Jordrup, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
formand

Skov- og Naturstyrelsen
J.nr. SN 2001 - 1211/10 - 0012
Akt. nr. 4 Bil.

Fredningsnævnet for Vejle amt

REG. NR. 5379.00

SCANNET

Vejle Amt
Teknik og Miljø
Naturgruppen
Damhaven 12
7100 Vejle

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 JUNI 2005

Domhusgade 24
6000 Kolding
man-tor 9-15, fre 8-14
Tlf. 76 31 96 00
Fax 76 31 96 41

CVR nr. 21-65-95-09

Nævnets j.nr. FVA 20/2005
Deres j.nr. 8.70.52.4-21

Fredningen omkring Drabæks Mølle

16. juni 2005

Naturgenopretning for Hvidkilde-området i Lunderskov inden for Fredningen af Drabæks Mølle med omliggende arealer

Sagen er indbragt for Fredningsnævnet ved Vejle Amts brev af 4. maj 2005, hvori det hedder:

"Lunderskov Kommune har besluttet at foretage en naturgenopretning af Hvidkildeområdet, som er en del af den markante grønne kile midt i Lunderskov by. Helhedsplanen dækker det område, der strækker sig fra Storegade i syd til Møllealleen i nord.

Formålet med naturgenopretningsprojektet er:

- At skabe et rekreativt og kreativt grønt åndehul midt i Lunderskov by til glæde og attraktion for borgerne og byens fremtid.
- At renovere, beskytte og bevare Hvidkilde-områdets kulturelle og historiske værdier.
- At fremme Lunderskov som et attraktivt bosætningssted.
- At udvikle et bæredygtigt landsbymiljø, således at beboerne kan få deres daglige rekreative og kulturelle behov dækket i nærområdet uden at skulle køre efter det.
- At fremme turisme i området, idet turismen spiller en stigende rolle i erhvervsudviklingen.

Helhedsplanen omfatter i hovedtræk følgende elementer og delområder:

1. Bearbejdning af anlægget ved Hvidkilde
2. Området ved "Klækkehuset"
3. Restaurering af de gamle fiskedamme med etablering af stisystemer.
4. Skoven og stiforbindelserne
5. Drabæks Alle og den grønne kile

Projektforslaget er gennemgået for at se, om projektet er i overensstemmelse med intentionerne i fredningen, og for at finde frem til, hvilke dele af projektet der evt. kræver en dispensation fra Fredningsnævnet.

2221-1211/10-0012
6

Der er ikke en egentlig formålsbeskrivelse i fredningskendelsen, men begæringen om fredningen er formuleret således af den daværende kommunalbestyrelsen:

"Områderne har på grund af deres naturskønhed og beliggenhed væsentlig betydning for almenheden og er for Lunderskov By af stor værdi som rekreativt område"

Desuden er der i fredningskendelsens § 8 lagt vægt på, at offentligheden får adgang til området via bestående stier, og at Lunderskov Kommune pålægges at vedligeholde stier i området.

Overordnet set er naturgenopretningsprojektet og dets formål i overensstemmelse med intentionerne i fredningen for området.

1. Bearbejdning af parkanlægget ved Hvidkilde
Hvidkilde fungerer i dag som byens bibliotek og hele området er en del af det offentlige rum.

Parkeringsarealet ved biblioteket renoveres. Der etableres en ny beplantning af bøgepur mellem haven og parkeringsarealet. Desuden etableres der bøgehække til afgrænsning af have og amfiscene i forhold til resten af parken, så der skabes et veldefineret haverum. De eksisterende, store bøgetræer bevares og integreres som en del af haverummet.

De forskellige mere eller mindre tilfældige stensætninger fjernes, og der etableres en stor græsplæne, der i princippet fortsætter helt op til Hvidkildes facade. I plænen nedlægges trædesten i arealet foran facaden og græsarmering samt trædesten i de mest befærdede gangarealer stiforbindelser.

"Karpedammen" bevares og renoveres. Den ansøgte renovering vil skulle rettes til i forhold til naturbeskyttelseslovens §3, men det ansøgte er ikke i strid med fredningsbestemmelserne.

Det eksisterende sceneanlæg nordligst i parken i kanten af skoven ombygges, og der etableres siddepladser til ca. 150 tilskuere. Anlægget vil ikke blive større end det nuværende "amfianlæg". De enkelte niveauer afsluttes som nu med betonkant, mens der etableres græs på trinene. Scenearealet etableres som græs, hvor det i dag er betonsten.

Der genetableres en stiforbindelse fra trappe bag ved hækken, hvor man kan komme op i skoven. Fra biblioteksha ven vil man således kunne gå videre til fiskedammene, området ved "Klækkehuset" eller videre op i skoven mod "Hellas".

Dispensation fra Fredningsnævnet
Da der foretages ny beplantning og gravearbeje der i forbindelse med det nye haveanlæg, kræver det en dispensation fra fredningens § 1 og §3. Det kan anbefales, at der meddeles dispensation til de nævnte beplantningsmæssige ændringer, samt at der meddeles dispensation til ombygningen af amfiscenen.

2. Området ved "Klækkehuset"
Der anlægges en grusplads til af- og pålæsning af varer, børn mv. foran klækkehuset. Der kan anlægges en petanquebane på arealet, som desuden skal fungere som adgangsvej for nødvendigt maskineri til vedligeholdelse af fiskedammene og skoven. På den anden side af hækken mod fiskedammene finder vi "Dragebrønden". Brønden restaureres, og børnesikres.

De to store træer neden for P-pladsen ved Klækkehuset fældes, for at skabe udsyn over dammene.

Ved "Klækkehusets" gavl anlægges en trappe, der fører ned til et trædæk - en ny opholdsplads - hvorfra der udgår en bro til en ny boligbebyggelse på den anden side af åen. Trædækket vil være et par meter bredt i hele klækkehusets længde. Broen vil være så lavt over åen, som det kan tillades efter vandløbsloven, og den vil blive holdt i mørke farver.

Dispensation fra Fredningsnævnet
Da der foretages gravearbejder i forbindelse med den nye grusplads, kræver det en dispensation fra fredningens §3. Anlæggelse af et nyt trædæk ud for "klækkehuset samt etablering af en bro over åen må sidestilles med byggeri, og det kræver derfor en dispensation efter

fredningens § 1. Det kan anbefales, at der meddeles dispensation til de nævnte anlægsarbejder.

3. Restaurering af de gamle fiskedamme med etablering af stisystemer.
De gamle fiskedamme fremstår sammenfaldne og er under naturlig nedbrydning. Dammene ønskes renoveret.

Den markante dobbelte linde- og rødels alle langs åen skal beskæres, der skal fjernes stubbe og foretages genplantning af væltede træer. "Alleen" forlænges evt. i retning af "Klækkehuset". Der reetableres stiforbindelse på begge sider af fiskedammene samt på tværs mellem de enkelte damme.

Vandets vej til dammene sker, dels via et overløb fra karpedammen og dels en vandledning fra Dragebrønden. Vandledningerne skal renoveres og i nødvendigt omfang udskiftes. Disse to ledningsveje mødes i en brønd ud for den første dam. Herfra ledes vandet til de enkelte damme via en nedgravet grøft. Først ved de sidste 3 damme er grøften synlig. Det foreslås, at grøften reetableres og synliggøres på hele strækningen. Grøften opsamler endvidere det vand, der kommer fra eksisterende dræn i skrænten mod øst. Her er det muligt at lege med vandet i form af f.eks. stensætninger omkring drænrørenes udløb. Fra grøften ledes vandet ud midt i hver dam gennem en trærende, der er lukket med et optageligt brædt, hvor den krydser stien. På den måde sikres en enkel vedligeholdelse, oprensning af blade mv.

Der foretages opretning af bassinernes kanter, der sikres med træindfattede sider (træspuns) på samme måde, som de oprindeligt har været. Hermed defineres et præcist vandspejl i hver dam. I dag er der overløb fra hver dam ud til åen. De lukkes, så vandet udelukkende ledes med overløb fra det ene bassin til det næste, enten som en åben rende eller et skjult rør. Udløbet til åen foregår fra det sidste bassin, hvor vandet passerer gennem en bred vandrende i træ, der giver mulighed for at "lege" med vandet ved at tydeliggøre lyden og synet af vandet, når det plasker ud i åen.

Ved overgangen mellem de to sidste damme etableres en bro over åen/søen til Drabæks Alle. På den anden side af dammene videreføres forbindelsen endvidere som en sti-trappeforbindelse op i skoven, hvor den møder bøgealleen til "Hellas". Broen bliver lavet efter samme model som broen ved klækkehuset.

De pågældende fiskedamme er sammen med villaen Hvidkilde udpeget som kulturhistorisk beskyttelsesområde i amtets regionplan (2003).

Med udpegningen ønskes at sikre historien, knyttet til fiskeksportør Poul Hansen, der var en af de første, der anlagde ferskvandfiskedamme. Kommunens oplæg til restaurering vurderes ikke at tilsidesætte regionplanens overordnede bevaringsinteresser.

Dispensation fra Fredningsnævnet
Nyplantning af alletræer kræver en dispensation fra fredningens § 1. Da der foretages gravearbejder i forbindelse med anlæggelse af stierne ved fiskedammene samt ved udskiftning af vandledninger og retablering af grøft, kræver det en dispensation fra fredningens §3. Anlæggelse af en bro over åen må sidestilles med byggeri, og det kræver derfor en dispensation efter fredningens § 1. Det kan anbefales, at der meddeles dispensation til de nævnte anlægsarbejder.

4. Skoven og stiforbindelserne
Fra parken ved Hvidkilde starter stiforløbet gennem skoven til "Hellas". Stien reetableres som grussti. På den øverste strækning nærmest Hellas kantes stien af en flot gammel bøgealle. Alleen beskæres i nødvendigt omfang.

Store dele af skoven består af bøgetræer. Skoven måtte gerne på sigt blive til en ren bøgeskov. Derfor skal der foretages en generel rydning og udtynding af underskoven med efterfølgende nyplantning af bøgetræer, og der skal løbende ryddes og nyplantes i fornødent omfang.

På det sted, hvor bøgealleen starter, anlægges en ny sti / trappe med forbindelse ned over skråningen til fiskedammene. Trappen anlægges som trin med træflis som belægning. Fra stien er der forbindelse videre på tværs af fiskedammene og derfra videre over den foreslåe-

de bro til Drabæks Alle.

Dispensation fra Fredningsnævnet
Nyplantning af bøgetræer kræver en dispensation fra fredningens § 1. Da der foretages gravearbejder i forbindelse med anlæggelse af sti og trappe op til Hellas, kræver det en dispensation fra fredningens §3. Det kan anbefales, at der meddeles dispensation til de nævnte anlægsarbejder.

5. Drabæks Alle og den grønne kile
Drabæks Alles bugtede forløb fastholdes bortset fra strækningen ved den tidligere tømmerlastgrund. Her oprettes vejen, så den løber midt gennem grunden. Vejen anvendes hovedsageligt til at servicere en ny bebyggelse på det sted.

Den eksisterende askealle beskæres, og fældede/udgåede træer genplantes, så alleen igen fremstår ubrudt på hele strækningen.

Asfaltbelægningen renoveres i nødvendigt omfang på Drabæks Alle. Det foreslås desuden, at den del af Drabæks Alle, der ligger mellem parkeringsarealet i den nordlige ende og helt frem til den beboede ejendom, fredeliggøres som cykel-/gangsti.

Parkeringsarealet ligger i en eksisterende udhulning i de stejle skrænter på vejens vestlige side. P-pladsen udgøres af en grusflade. Der vil være ind / udkørsel i den nordlige ende. En række kampesten mellem træerne lukker for videre færdsel i bil ad Drabæks Alle.

Langs det bugtede forløb vil der på udvalgte steder blive etableret udsigtskiler over mølledammen ved at rydde den eksisterende skrændbevoksning.

Helt særlige udsigts- og opholdssteder vil være markeret som ovale grus-pladser kantet med cortenstål. Grupper af store kampesten samt naturbænke (store kløvede stammer) placeres på grusfladerne som siddepladser. Grus-pladserne markerer ligeledes de steder, hvor der en direkte forbindelse til vandet. De foreslåede gruspladser er i dag græsarealer.

Det foreslås, at der ved den nordligste plads etableres en trappe ned til en platform på vandet. Herfra er der et enestående kik mod Drabæks Mølle. Ved de to andre pladser er der trappeforbindelse til de tidligere beskrevne broer over vandet. Broer og trapper skal have et enkelt og naturligt udtryk.

Platformen ønskes etableret som en pontonplatform. Funktionen for platformen er, at man på dette sted kan komme tæt på vandet. Det eneste sted, hvor man i dag let kan komme helt ud til vandet, er ved Drabæk Mølle. På grund af trafik mv. ønsker kommunen, at man får mulighed for at komme i kontakt med vandet et andet og mere fredeligt sted.

Drabæks Alle flankeres af den markante skråning op mod villakvarteret i vest. Det vil være oplagt at etablere en naturlegeplads op ad skrænten i forbindelse med den ene af gruspladserne.

Skråningen er delvist ufremkommelig, og springer i skov. Vi foreslår, at området hegnes og græsses. På den måde vil man kunne opnå den naturlige "overdrevskarakter", som man ser det i den grønne kiles nordligste ende op mod hovedvejen.

På toppen af skrænten er der en stiforbindelse. Der er allerede en trappeforbindelse hertil fra Drabæks Alle. Den renoveres og suppleres med endnu en trappe i nærheden af p-pladsen.

Langs den "øvre" sti er en del eksisterende beplantning, som vi fore-slår bevaret evt. suppleret på udvalgte steder i samråd med beboere, som en ramme / baggrund for den grønne kile.

Syd for Storegade, ved Hvidkilde, fører åen ud til det store mosearеal, som en del af den grønne kile. I dag er der stort set lukket for udsyn af beplantning. Det ville være flot at åbne op for det store perspektiv mod mosen med en kraftig udtynding af beplantningen. Det ville give en overbevisende formidling af den grønne kile- det grønne åndehul, der jo er et helt enestående træk i Lunderskov. Rydningen ligger uden for det fredede område.

Dispensation fra Fredningsnævnet
Nyplantning af alletræer kræver en dispensation fra fredningens § 1. Da der foretages gravearbejder i forbindelse med anlæggelse af gruspladser, kræver det en dispensation fra fredningens §3. Anlæggelse af en træbro nede på søen må sidestilles med byggeri, og det kræver derfor en dispensation efter fredningens §1. Det kan anbefales, at der meddeles dispensation til de nævnte anlægsarbejder.
..."

Fredningsnævnet har foretaget besigtigelse den 13. juni 2005.

Der henvises til vedlagte referat.

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Fredningsnævnets afgørelse:

Under henvisning til det af Vejle amt anførte meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte, der ikke skønnes at stride mod fredningens formål.

Fredningsnævnet giver således dispensation til følgende:

1. Bearbejdning af anlægget ved Hvidkilde

Fredningsnævnet giver tilladelse til ny beplantning og gravearbeje der i forbindelse med det nye haveanlæg, samt til ombygningen af amfiscenen.

2. Området ved "Klækkehuset"

Fredningsnævnet giver tilladelse til gravearbejder i forbindelse med den nye grusplads, samt til etablering af et nyt trædæk ud for "Klækkehuset samt til en bro over åen.

3. Restaurering af de gamle fiskedamme med etablering af stisystemer.

Fredningsnævnet giver tilladelse til nyplantning af allétræer, til gravearbejder i forbindelse med anlæg af stierne ved fiskedammene samt ved udskiftning af vandledninger og retablering af grøft, samt til anlæg af en bro over åen.

4. Skoven og stiforbindelserne

Fredningsnævnet giver tilladelse til nyplantning af bøgetræer, og til gravearbejder i forbindelse med anlæg af sti og trappe op til Hellas.

5. Drabæks Alle og den grønne kile

Fredningsnævnet giver tilladelse til nyplantning af allétræer, til gravearbejder i forbindelse med anlæg af gruspladser, og til anlæg af en træbro nede på søen.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbe-

skyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandling af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

Andre myndigheders tilladelse kan være nødvendig.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Hundsbæk & Henriksen a/s, Gunhilds Plads 6, 7100 Vejle (sag 05.275.2), til Lunderskov Kommune, Teknisk Forvaltning, Kobbelvænget 2, 6640 Lunderskov, til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Uffe Paaske, Egevænget 79, 6640 Lunderskov, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, til Friluftsrådet, v/ amtsformand Peder Rasmussen, Calvinsvej 53, 7000 Fredericia, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
nævnsformand

Fredningsnævnet for Vejle amt

Domhusgade 24
6000 Kolding
Tlf. 76 31 96 00
CVR nr. 21-65-95-09

Nævnets j.nr. FVA 20/2005

Drabæks Mølle Fredningen

13. juni 2005

REFERAT AF BESIGTIGELSE DEN 13. JUNI 2005 KL. 11.30 PÅ ADRESSEN STOREGADE 44, 6640 LUNDERSKOV

FVA 20/2005

Naturgenopretning for Hvidkilde-området i Lunderskov inden for Fredningen af Drabæks Mølle med omliggende arealer

Fredningsnævnet bestod af kommunevalgt medlem Ole Roed, amtsrådsvalgt medlem Kristian Bundgaard og formanden, dommer Preben Bagger.

Følgende var mødt:

Jørgen Grabow,, Hundsbæk & Henriksen A/S, Vejle

Martin Nielsen, Schønherr Landskab

Gitte Hoeg, Lunderskov Kommune.

Uffe Paaske, Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite.

Vejle Amt var indkaldt, men ikke mødt.

Jørgen Grabow redegjorde kort for projektet.

Uffe Paaske anførte, at der er tale om et godt projekt, som lokalkomiteen støtter. Man er dog betænkelige ved den vestligste af de to naturbroer og det hertil hørende stianlæg, idet det må frygtes, at stien vil blive benyttet som genvej for folk, der er på vej hjem fra værtshuse i byen med deraf følgende problemer med støj og henkastede flasker mv. ved den projekterede opholdsplads. Det kan også være et problem med løse hunde. Hvis stien undlades, sikrer man, at kun dem, der er interesseret i naturen, kommer i området.

Jørgen Grabow henviste til, at broen er tænkt som en mulighed for at kunne gå en ikke for lang rundtur, hvilke vil være at betydning for ældre og andre, der ikke er så godt gående.

Gitte Hoeg anførte, at hun skønner, at værthusgæster på vej hjem til kvarterene syd for åen, vil gå ad Storegade, hvilket er en mere direkte vej. Evt.

problemer med affald og løse hunde må løses på anden måde.

Uffe Paaske anførte, at det er et ønske, at der tillades andre træarter end bøg og at nogle områder får lov til at henligge som mere vild natur uden park-præg.

Martin Nielsen bemærkede, at det kun er i området mellem stien nord for de gamle fiskedamme og dammene, at der ønskes en række udelukkende bestående af bøgetræer for derved at sikre det frie kig fra stien til dammene.

Uffe Paaske foreslog, at der også etableres en træbro ved Drabæks Mølle, hvor mange børnehavebørn i dag fodrer ænder.

Gitte Hoeg tilkendegav, at forslaget vil indgå i kommunens videre overvejelser.

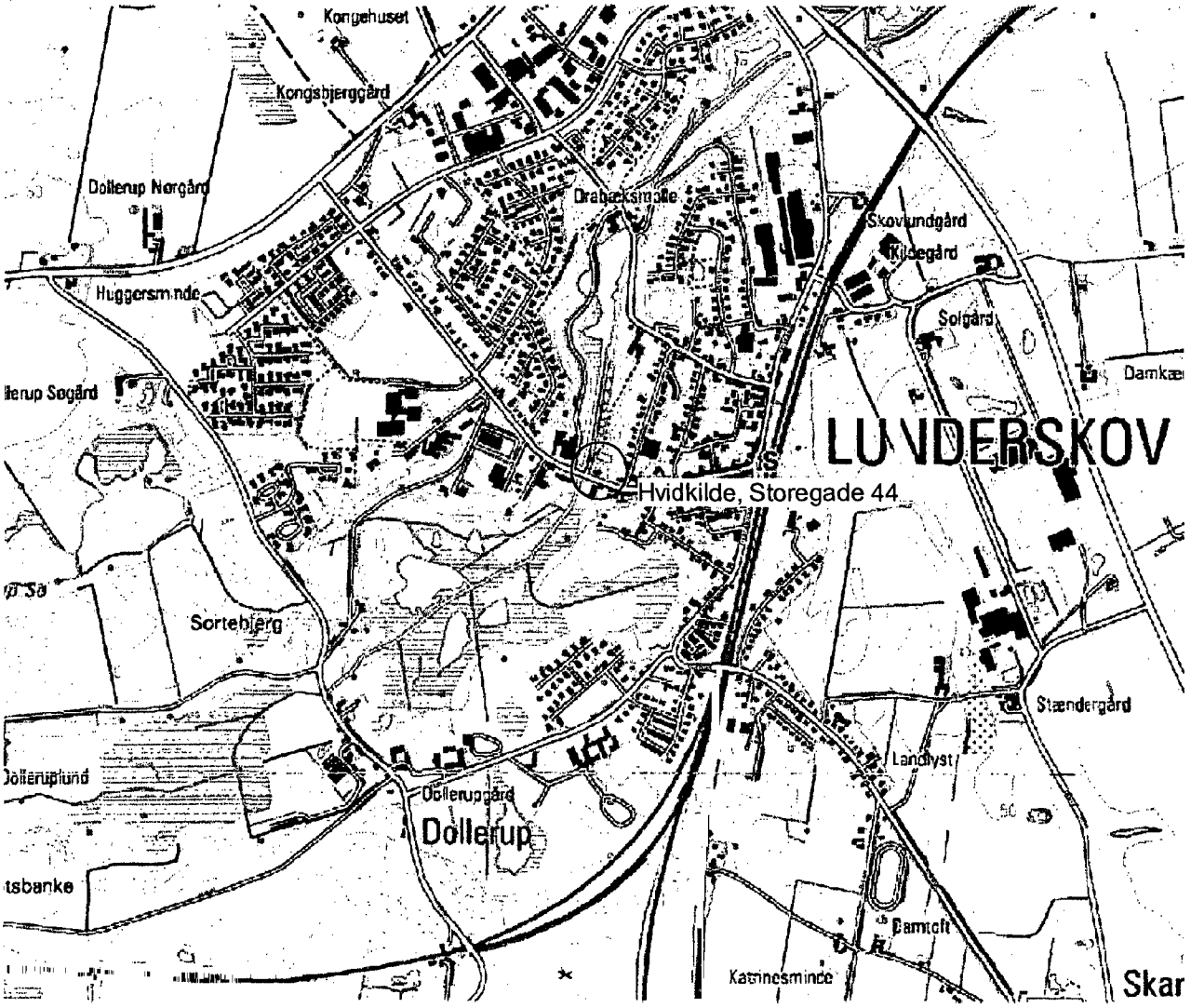
Formanden konstaterede, at alle mødte havde haft lejlighed til at udtale sig.

Efter drøftelse tilkendegav Fredningsnævnet, at det kunne godkende det forelagte forslag til naturgenopretning herunder den foreslåede sti og naturbro.

Formanden oplyste, at Fredningsnævnets skriftlige afgørelse med klagevejledning ville blive udsendt snarest.

Mødet blev sluttet ca. kl. 12.10.

Preben Bagger
nævnsformand

Oversigtskort

copyright: KMS

REG. NR. 5379.00

Fredningsnævnet for Vejle amt

SCANNET

Lunderskov Kommune
Teknik og Miljø
Kobbelvænget 2
6640 Lunderskov

FOTOKOPI
FREDNINGSNÆVNET

Domhusgade 24
6000 Kolding
man-tor 9-15, fre 8-14
Tlf. 76 31 96 00
Fax 76 31 96 41

CVR nr. 21-65-95-09

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 JULI 2006

Nævnets j.nr. FVA 17/2006
Deres j.nr. Møllegade 26

Fredningen af Drabæk Mølledam

3. juli 2006

Ansøgning om opstilling af halvtag inden for fredningen af Drabæks Mølledam

Sagen er indbragt for Fredningsnævnet ved Lunderskov Kommunes brev af 4. april 2006. Fredningsnævnet har anmodet Vejle Amt en udtalelse. Amtet har ved brev af 16. maj 2006 svaret:

"ad nævnets j.nr. FVA 17/2006.

Fredningsnævnet har den 26. april 2006 anmodet om en udtalelse vedrørende ansøgning om tilladelse til opstilling af halvtag på matr.nr. 2 gd m.fl., Lunderskov By, Skanderup, beliggende Møllegade 26.

Ejendommen er omfattet af fredningen ved Drabæks Mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov, alt af Skanderup sogn.

Efter Regionplanen for Vejle amt ligger ejendommen i byudvikling uden særlige betingelser.

Fredningen er rejst januar 1970 af kommunalbestyrelsen for Lunderskov Kommune. Fredningsnævnet har afsagt kendelse den 31. august 1970, og Overfredningsnævnet har stadfæstet kendelsen den 14. januar 1972, OFN j.nr. 2095/71.

Påtaleberettiget er Fredningsnævnet for Vejle amtsrådskreds og Fredningsplanudvalget for Vejle Amt.

Der søges om tilladelse til at opstille et halvtag, som skal benyttes til kaffedrikning i forbindelse med for Lunderskov Krolfklubs træning og turnering. Halvtaget bygges, så det nemt kan fjernes efter at behovet ikke længere opfyldes. Halvtaget indpasses naturligt i området.

Af punkt 2 - De almindelige fredningsbestemmelser, fremgår det, at "opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger ikke er tilladt".

Det er amtets vurdering, at opstilling af halvtaget ikke vil ændre væsentligt på forholdene i området.

Der ses derfor ikke herfra at være fredningsmæssige betænkeligheder ved det ansøgte."

SNS-21-00068
12

Om ejendommens beliggenhed henvises til vedlagte kort.

Fredningsnævnets afgørelse:

Under henvisning til det af Vejle Amt anførte og under besigtigelsen oplyste meddeler Fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til det ansøgte, der ikke skønnes i strid med fredningens formål.

Nævnets afgørelse kan påklages i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12. Klage skal indgives skriftligt til Fredningsnævnet for Vejle amt, Domhusgade 24, 6000 Kolding, inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at de indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra Fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandling af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra dato.

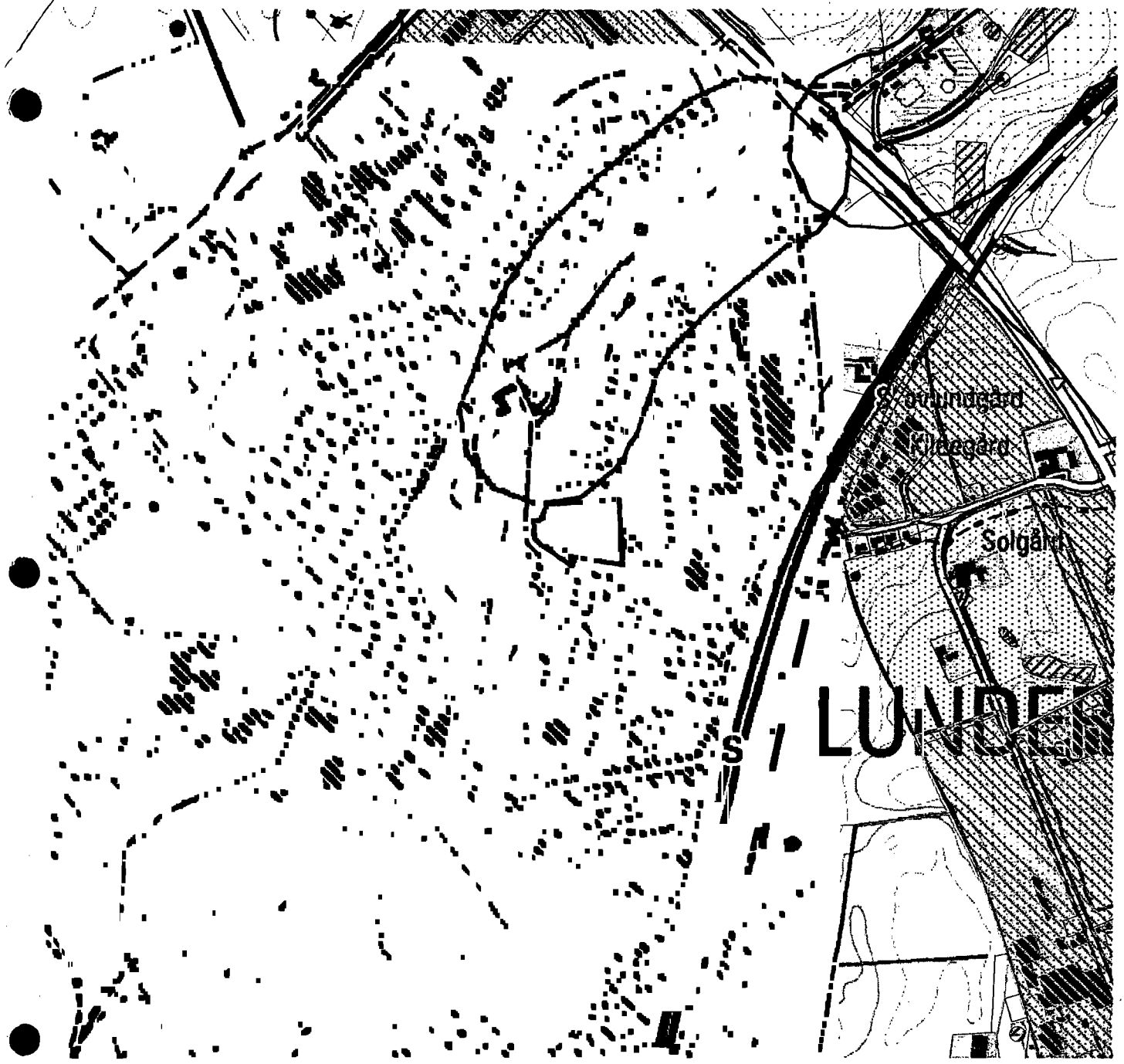
Andre myndigheders tilladelse kan være nødvendig.

Kopi af denne skrivelse er sendt til Lunderskov Krolfklub v/ formand Lene Thomsen, Drosselvej 20, 6640 Lunderskov, til Vejle Amt, Teknik & Miljø, Damhaven 12, 7100 Vejle (j.nr. 8.70.51.8-165), til Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite v/ Uffe Paaske, Egevænget 79, 6640 Lunderskov, til Danmarks Naturfredningsforening, Madsnedøgade 20, 2100 København Ø, til Friluftsrådet, v/ amtsformand Peder Rasmussen, Calvinsvej 53, 7000 Fredericia, til Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 København SV, og til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.

Med venlig hilsen

Preben Bagger
nævnsformand

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
- 6 JUL 2006

Mål 1:10.000
©Kort- & Matrikelstyrelsen

- Naturområde, særlig værdifuldt
- Naturområde
- Småbiotopområde
- Ny natur
- Økologisk forbindelseslinie
- Internationalt beskyttelsesområde
- Værdifuldt landskab
- Råstofgraveområde
- Skovbyggelinie
- §3 område
- Kirkens omgivelser, højdebyggelinie
- Fredning
- Fortidsminde (gravhøj)
- Zoneforhold
- Industriområde m. særlige beliggenhedskrav
- Byudvikling / med særlige betingelser
- Kulturhistorisk beskyttelsesområde
- Beskyttelseslinie
- Rekreativ stirute
- Vejkorridor
- Jernbanekorridor
- Elledningskorridor
- gasledningskorridor
- Transportkorridor
- Støjkonsekvensområde
- Regionalt erhvervs- og centerområde

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Domhusgade 24, 6000 Kolding
76 31 96 38, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets j. nr. 23/2009: Ansøgning om dispensation til at opføre en carport med integreret redskabsrum og en gangbro på ejendommen matr. nr. 13 ag Nagbøl by, Skanderup.

Carsten Munch Madsen, Baldersvej 21 A, Lunderskov har i et brev, som Kolding Kommune har modtaget den 20. marts 2009, ansøgt om tilladelse til at opføre en carport med integreret redskabsrum og en gangbro på stolper på ejendommen matr. nr. 13 ag Nagbøl by, Skanderup. Da ejendommen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972 om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov, har Kolding Kommune ved brev af 20. maj 2009 videresendt ansøgningen til fredningsnævnet. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke på de fredede arealer må opføres bygninger uden fredningsnævnets godkendelse, og at det ikke er tilladt at opsætte skure, boder eller andre skæmmende indretninger i det fredede område. Projektet kan derfor ikke gennemføres, medmindre fredningsnævnet meddeler dispensation hertil i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Carsten Munch Madsen dispensation til projektets gennem-førelse på de vilkår, der fremgår af afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund:

Den 31. august 1970 afsagde Fredningsnævnet for Ribe amt kendelse om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov. Det hedder blandt andet i kendelsen:

> "Nævnet har ved sin således trufne beslutning i overensstemmelse med indholdet af naturfredningslovens § 1 lagt vægt på, at de fredede arealer er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning. Herudover har nævnet ved sin afgørelse lagt vægt på, at Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi."

Fredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

> "...
>
> § 1.
>
> Der må ikke opføres bygninger eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.
> ...

§ 2.

Opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger er ikke tilladt.

§ 3.

Der må ikke foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet.

..."

Kendelsen blev den 14. januar 1972 med enkelte ændringer stadfæstet af Overfredningsnævnet.

Carsten Munch Madsen har anført følgende i brevet til Kolding kommune:

"...

Jeg vil gerne søge om tilladelse til at bygge carport, redskabsrum samt terrasse på stolper. Det hele kommer til at være i forbindelse med hinanden som vist på tegninger.

Som vist på (tegning 1) har jeg en garage. Men den er nærmest faldefærdig og står også et dumt sted. Så den skal rives ned.

På (tegning 2) har jeg vist, huset, ruminddeling osv. De stiplede linier er det jeg gerne vil bygge...

Carporten/redskabsrum står tæt på skellet, ca. 10-30 cm til skel. Der bliver ikke noget udhæng over carport/redskabsrum mod syd. Mod vest og øst bliver der 10 cm udhæng.

Carport, redskabsrum og terrasse bliver bygget på stolper, støbt i beton piller i 90 cm dybde. Dog bliver fundamentet på østsiden af redskabsrum bygget op i beton og betonblokke, da jeg bor på en skrå grund, som vist på (tegning 3).

Resten af byggeriet bliver bygget i tryk impreneret træ. Taget på carport/redskabsrum bliver gennemsigtigt plastic tag.

..."

Det fremgår af et rids og 3 fotografier, der er vedlagt ansøgningen, at huset på ejendommen matr. nr. 13 ag Nagbøl by, Skanderup, ligger på skråningen ovenfor Drabæks Allé, at den eksisterende garage, der er en fritliggende bygning, ligger skråt bag huset, bort fra skråningen ned mod mølledammen, at den nye carport er projekteret opført på husets sydgavl, at der på husets facade mod mølledammen er en terrasse, og at den nye gangbro skal anlægges fra den nye carport langs husets sydgavl og derefter langs husets facade mod mølledammen frem til den eksisterende terrasse.

Det fremgår af tegningerne, at den nye carport bliver 8,50 meter lang, 3,60 meter bred og med et skrånende tag med et fald fra 2,30 meter til 2,10 meter. I bunden af carporten ud mod mølledammen indrettes et redskabsrum, der måler (l x b) 3,00 meter x 2,50 meter.

Det fremgår endvidere af tegningerne, at gangbroen bliver 1 meter bred langs sydgavlen og 1,75 meter bred langs husets facade mod mølledammen.

Det fremgår af fredningskortet, at huset og grunden ligger op mod fredningsgrænsen.

Kolding Kommune har i fremsendelsesbrevet anført, at kommunen ikke indvendinger mod det ansøgte.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag og har i høringsbrev af 27. maj 2009 anmodet Miljøcenter Ribe, Kolding Kommune, By- og Landskabsstyrelsen, Skov- og Naturstyrelsen, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 15. juni 2009.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod projektet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Det er formålet med fredningen at bevare Drabæks mølledam med omliggende arealer på grund af områdets store rekreative værdi for Lunderskov by.

Det fremgår af det fredningskort, der er vedhæftet Overfredningsnævnets afgørelse, at ansøgningen vedrører det ene af de to huse, der ligger på de fredede skråningsarealer, som omgiver Drabæks Møllebæk og mølledamen. Ansøgerens hus lå der, da fredningen blev gennemført. Fredningskortet må derfor tolkes således, at de to huse med deres skrånende haveanlæg er en integreret del af de afgrænsende skråningsarealer omkring de historiske fiskedamme og det parklignende anlæg med Drabæks Mølle.

Den nye carport vil ikke være umiddelbart synligt fra Drabæks Allè, fordi dens gavl vender ud mod mølledammen.

I betragtning af byggeriets beskedne karakter, og da det ikke er hensigten med fredningen af Drabæks mølledam og omliggende arealer at lægge hindringer i vejen for en almindelig udnyttelse af de huse, der ligger i det fredede område og var opført før fredningens gennemførelse, vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod fredningens formål at opføre en ny carport på det foreslåede sted og at bygge en gangbro med de dimensioner, der fremgår af ansøgningen og tegningerne. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, Carsten Munch Madsen dispensation til at gennemføre projektet på vilkår,

at carporten og gangbroen får de dimensioner og udføres som vist på de tegninger, der er vedhæftet denne afgørelse,

at carportens og gangbroens træværk stryges eller males i en afdæmpet farve efter Kolding Kommunes nærmere anvisninger,

at anlægsarbejdet udføres så skånsomt som muligt,

at fældede buske, opgravet materiale, byggeaffald og materialerne fra den nedbrudte garage deponeres udenfor det fredede område,

og

at der etableres en slørende beplantning omkring stolperne, der bærer gangbroen

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, af Carsten Munch Madsen, Kolding kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgeren rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Nordlig del,
Kolding, den 26. juni 2009.

Vagn Kastbjerg,
formand.

Denne afgørelse med bilag er sendt til:

Carsten Munch Madsen, Baldersvej 21 A, 6640 Lunderskov.
Kolding kommune, Teknisk Forvaltning, Nytorv 11, 6000 Kolding.
Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe,
By- og Landskabsstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø.
Skov- og Naturstyrelsen, Trekantsområdet, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Christian Gøttig, Tingvej 1, 6070 Christiansfeldt.
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.
Friluftsrådet c/o Lone Høgholt, Møllehusvej 32, Grejs, 7100 Vejle.
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
Dansk Ornitologisk Forening v/ Per Janfelt, Jørgensgård 52, 6200 Aabenraa.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Tlf.nr. 99 68 68 00, mail: biran@domstol. dk

Fredningsnævnets j. nr. 114/2012: Ansøgning om tilladelse til at opsætte solceller på ejendommen matr. nr. 13 en Nagbøl by, Skanderup.

Hans Jørgen Knudsen, Drabæks Alle 7, 6640 Lunderskov, har den 1. oktober 2012 ansøgt Fredningsnævnet om tilladelse til at opsætte solceller langs en jordvold på ejendommen matr. nr. 13 en Nagbøl by, Skanderup, beliggende Drabæks Alle 7, Lunderskov

Arealerne omkring Drabæks Mølle er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972 om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov. Det fremgår af fredningsbestemmelserne blandt andet, at der ikke må opsættes skæmmende indretninger på de fredede arealer.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Hans Jørgen Knudsen dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at opsætte solcelleanlægget.

Fredningsnævnet har besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets formand har i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, besluttet at meddele Hans Jørgen Knudsen dispensation til at opsætte solcellerne på de vilkår, der fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse".

Sagens baggrund

Den 31. august 1970 afsagde Fredningsnævnet for Ribe amt kendelse om fredning af Drabæks mølledam med omliggende arealer m.v. i og ved Lunderskov. Det hedder blandt andet i kendelsen:

> "Nævnet har ved sin således trufne beslutning i overensstemmelse med indholdet af naturfredningslovens § 1 lagt vægt på, at de fredede arealer er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning. Herudover har nævnet ved sin afgørelse lagt vægt på, at Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi."

Fredningsnævnet fastsatte blandt andet følgende fredningsbestemmelser for de fredede arealer:

> "…
>
> § 1.

Der må ikke opføres bygninger eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.

§ 2.

Opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger er ikke tilladt.

§ 3.

Der må ikke foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet.

…"

Hans Jørgen Knudsen har den 13. august 2012 ansøgt Kolding Kommune om tilladelse til at opsætte et solcelleanlæg på sin grund langs en vold mod grundens nordvestlige skel. Ifølge et bilag, der er vedlagt ansøgningen, skal solcellerne anbringes i 2 rækker på et jordbaseret stativ og med en hældning på 30 grader. Det fremgår af bilaget, at anlægget har en samlet længde på 13,3 meter. Det fremgår af et foto, der viser den jordvold, som anlægget skal placeres langs, at anlægget er 3,3 meter højt, og at arealet bag jordvolden mod nordvest er beplantet med træer og buske.

Kolding Kommune har med mail af 1. oktober 2012 sendt ansøgningen til fredningsnævnet.

Kolding Kommune har supplerende oplyst i mailen, at anlægget har et areal på 42 m^2. Kommunen har endvidere oplyst, at såfremt det er et vilkår, vil der blive anvendt sorte mono krystallinske solceller med sort baggrund og sort ramme samt antirefleks behandlet glas.

Kolding Kommune har endelig oplyst, at kommunen anbefaler, at der meddeles dispensation, fordi kommunen vurderer, at anlægget ikke vil være synligt fra mølledammen ved Drabæks Mølle, og at anlægget som et jordbaseret anlæg vil have en væsentlig mindre indvirkning på omgivelserne end et tagmonteret anlæg.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 9. oktober 2012 anmodet Kolding Kommune, Naturstyrelsen Ribe, Naturstyrelsen Trekantsområdet, Naturstyrelsen København, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 26. oktober 2012.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan meddele dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, fra en fastsat fredningsbestemmelse, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Hans Jørgen Knudsens ejendom ligger i det fredede område ved Drabæks Mølle. Det er formålet med fredningen af Drabæks mølledam med omliggende arealer at bevare området. For at sikre dette formål er det bestemt i fredningsbestemmelsernes § 2, at der ikke må anbringes skæmmende indretninger på de fredede arealer.

Natur- og Miljøklagenævnet har vedrørende solvarme- og solcelleanlæg, som skal etableres på arealer indenfor strandbeskyttelseslinjen, lagt den praksis, at ansøgninger om etablering af alternative energiforsyningsanlæg efter omstændighederne bør behandles lempeligere end ansøgninger om etablering af andre typer anlæg indenfor strandbeskyttelseslinjen og har tillige fastslået, at etablering af sådanne anlæg på ejendomme, som er beliggende indenfor en landskabsfredning, bør afgøres på linje med praksis inden for strandbeskyttelseslinjen. Denne praksis er senest fastslået i Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse, truffet den 15. juni 2012 i sagen NMK 522-00051.

Kolding Kommune oplyser i mailen af 1. oktober 2012, at anlægget ikke vil være synligt fra mølledammen, og at dets indvirkning på omgivelserne vil være væsentligt minde end et tagmonteret anlæg

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet derfor Hans Jørgen Knudsen dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at opsætte solcelleanlægget langs volden mod det nordvestlige skel på ejendommen matr. nr. 13 en Nagbøl by, Skanderup, på vilkår,

at solcelleanlægget placeres på det sted på grunden, der er vist på vedhæftede luftfoto,

at solcelleanlæggets samlede flade ikke overstiger 42 m^2,

at der anvendes sorte mono krystallinske solceller,

at solcelleanlæggets overflader skal være antirefleksbehandlet,

at solcelleanlæggets baggrundsfolie skal være sort,

at solcelleanlæggets rammer skal være sorte,

og

at byggeaffald skal fjernes fra grunden umiddelbart efter afslutningen af montagen.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøankenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

Adressaten for afgørelsen,
ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
offentlige myndigheder,
en berørt nationalparkfond,

lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klage skal indsendes til Fredningsnævnet, c/o Retten i Kolding, Kolding Åpark 11, 6000 Kolding, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Naturklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal anvendes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis
1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f. eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast til partshøring.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Arbejdet må ikke påbegyndes, før klagefristen er udløbet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 21. november 2012

Vagn Kastbjerg,
formand.

Denne afgørelse er sendt til:

Hans Jørgen Knudsen, Drabæks Alle 7, 6640 Lunderskov, henshous@post3.Tele.dk
Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, pr. mail rib@nst.dk
Naturstyrelsen Trekantsområdet, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl tre@nst.dk
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk
Kolding kommune, Teknisk Forvaltning, kommunen@kolding.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, pr. mail dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Christian Gøttig, cg-biler@worldonline.dk
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV, pr. mail fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet c/o Lone Høgholt, trekantomraadet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, pr. mail natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forening Kolding, kolding@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets sagsnummer: FN-SJN-11-2016: Ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til at etablere belysning langs vejen fra Storegade til Møllegade i Lunderskov.

Fredningsregisteret reg. nr.: 05379.00 – Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Fredningsnævnet har den 1. februar 2016 modtaget en ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til at opsætte pullertlamper langs Drabæks Allé i Lunderskov – på strækningen mellem Møllegade og Storegade.

Arealerne omkring Drabæks Mølle og mølledammen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972 og tillægskendelse afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet.

Fredningsbestemmelsernes § 2 indeholder forbud mod opsætning af skure, boder, master eller andre skæmmende indretninger.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan dispenseres til opsætning af pullertlamperne.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, af fredningsnævnets formand.

Fredningsnævnet meddeler Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at opsætte pullertlamperne.

Vilkår for dispensationen:

Der gælder disse vilkår for dispensationen:

1. Belysningen skal bestå af pullertlamper lakeret i en mørk sortgrøn farve.

2. De første 4 pullertlamper - set fra Møllegade - placeres 50 meter fra Møllegade og i alleens højre side.

3. De efterfølgende lamper opsættes med en indbyrdes afstand på 18 meter i alleens venstre side – set fra Møllegade.

4. Terrænet skal retableres efter montagen.

Sagens baggrund:

Kolding kommune har den 1. februar 2016 ansøgt fredningsnævnet om dispensation til at opsætte pullertlamperne.

Kolding Kommune oplyser i ansøgningen, at lamperne er lakeret i en mørk sortgrøn farve, og at lamperne fungerer ved solceller. Baggrunden for ansøgningen er et ønske fra Lokalrådet i Lunderskov om etablering af belysning langs Drabæks Allé, som byens borgere benytter til gåture og motion også i døgnets mørke timer.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 3. marts 2016 anmodet Naturstyrelsen, Kolding Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 1. april 2016.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Det er formålet med fredningen af Drabæks Mølledam med omliggende arealer at bevare området på grund af dets landskabelige skønhed, dets betydning som rekreativt område for borgerne i Lunderskov samt Drabæks Mølle og mølledammens kulturhistoriske værdi.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 8, at almenheden skal have adgang til fredningsområdet ad de private veje og stier, der fremgår af fredningskortet, og at kommunen er forpligtet til at sørge for renholdelse og reparation af vejene og stierne.

Da opsætningen af pullertlamperne bidrager til at gøre det fredede området tilgængeligt også i døgnets mørke timer, således at projektet understøtter offentlighedens adgang ad vejene og stierne i

fredningsområdet, vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen af Drabæks mølledam med omliggende arealer at opsætte pullertlamperne.

Fredningsnævnet meddeler derfor Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til projektets gennemførelse på de vilkår, der er fastsat ovenfor

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Miljøklagenævnet over afgørelsen. Hvis afgørelsen er offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen.

Borgere, virksomheder, myndigheder og organisationer skal indsende klagen til Natur- og Miljøklagenævnets Klageportal via borger.dk eller virk.dk.

Der er et direkte link til borger.dk og virk.dk via forsiden på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb.

En klage skal være tilgængelig for førsteinstansen i Klageportalen senest kl. 23:59 på den dag, hvor klagefristen udløber. Det indebærer, at klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt faktura i Klageportalen.

Klageren skal oplyse sit CPR-nummer eller CVR-nummer.

Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside indeholder information om beregning af klagefrister i de tilfælde, hvor en klager anmoder om at blive undtaget fra brug af Klageportalen.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 500 kr.

Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Tilladelsen må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 18. april 2016

Vagn Kastbjerg,
Formand

Denne afgørelse er sendt til:

Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning – kommunen@kolding.dk

Kolding Kommune, att.: Rita Larsen – rila@kolding.dk
Naturstyrelsen – nst@nst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø - dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v Chr. Gøttig – cg-biler@worldonline.dk
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV – fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet c/o Lone Høgholt – trekantsomraadet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – natur@dof.dk
DOF Kolding – kolding@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: biran@domstol.dk

Fredningsnævnets sagsnummer: FN-SJN-35-2017: Lovliggørelse af fældning af 2 træer i Drabæks Alle, Lunderskov.

Fredningsregisteret reg. nr.: 05379.00 – Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Ansøgningen:

Fredningsnævnet har den 19. maj 2017 modtaget en ansøgning fra Kolding Kommune om lovliggørelse af fældning af 2 elmetræer i Drabæks Alle.

Retsgrundlaget:

Arealerne omkring Drabæks Mølle og mølledammen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972, og tillægskendelse afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet.

Fredningsbestemmelsernes § 6 indeholder forbud mod at fælde træerne i Drabæks Alle – fra Lunderskov Forderstofforening til Drabæks Mølle – at beskære træerne eller lignende uden fredningsnævnets tilladelse, ligesom nyplantning skal ske i fornødent omfang.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles en lovliggørende.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, af fredningsnævnets formand.

Fredningsnævnet meddeler Kolding Kommune en lovliggørende dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at fældningen af træerne.

Vilkår for dispensationen:

Der gælder dette vilkår for dispensationen:

Der skal ske nyplantning med 2 træer af Ahorn – Acer pseudoplatanus.

Sagens baggrund:

Kolding Kommune ansøgte den 19. maj 2017 fredningsnævnet om lovliggørelse af fældningen af 2 træer i Drabæks Alle. Det fremgår af ansøgningen, at træerne blev fældet, fordi en af kommunens driftsarbejdere vurderede, at der var fare for, at træerne ville vælte med risiko for skade på personer. Kolding Kommune foreslår, at der sker genplantning med Ahorn – Acer pseudoplatanus – og ikke elmetræer.

Kolding Kommunen har i øvrigt under sagens behandling henvist til, at Fredningsnævnet for Vejle amt den 11. september 2000 meddelte "en generel dispensation til at foretage nødvendige udskiftninger af elmetræer i Drabæks alle på betingelse af, at der sker genplantning med ahorn".

Fredningsnævnet har i et svarbrev af 15. juni 2017 til Kolding Kommune anført om dette spørgsmål blandt andet:

> "…
> Jeg har gennemgået sagen og den afgørelse, som fredningsnævnet traf den 11. september 2000.
>
> Det fremgår af afgørelsen, at fredningsnævnet gav Lunderskov Kommune
>
> > "en generel dispensation til at foretage nødvendige udskiftninger af elmetræer i Drabæks alle på betingelse af, at der sker genplantning med ahorn".
>
> Denne afgørelse blev efter det oplyste ikke indbragt fra Naturklagenævnet. Afgørelsen er derfor endelig.
>
> Afgørelsen fremtræder som en dispensation, der giver Kolding Kommune en generel tilladelse til at fælde træer i alleen og at foretage genplanting.
>
> En dispensation skal ifølge loven udnyttes inden 3 år; i modsat fald falder den bort. En dispensation er ikke revolverende.
>
> Det er min opfattelse, at dispensationen ændrer kendelsen om fredningen af Drabæks Mølledam og de omliggende arealer; denne ændring vil kun kunne ske gennem en ny fredning af mølledammen og de omliggende arealer.
>
> Jeg sender derfor den konkrete ansøgning i høring og træffer afgørelse efter høringsfristen.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 26. juni 2017 anmodet Miljøstyrelsen, Kolding Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 1. august 2017.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Det er formålet med fredningen af Drabæks Mølledam med omliggende arealer at bevare området på grund af dets landskabelige skønhed, dets betydning som rekreativt område for borgerne i Lunderskov samt Drabæks Mølle og mølledammens kulturhistoriske værdi.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 6, at der ikke må fældes træer i Drabæks Alle uden tilladelse fra fredningsnævnet.

På baggrund af Kolding Kommunes oplysninger om de 2 fældede træers tilstand, ville fredningsnævnet have dispenseret til træfældningen, såfremt Kolding Kommune havde ansøgt herom, men fredningsnævnet ville have stillet vilkår om genplantning.

Fredningsnævnet meddeler derfor Kolding Kommune en lovliggørende dispensation til fældningen af de 2 træer på det vilkår, der er anført ovenfor.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Fødevareklagenævnet.

Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Føde-vareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virk-

ning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Kolding, den 15. oktober 2017.

Vagn Kastbjerg
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning – kommunen@kolding.dk
Kolding Kommune, att.: Stine Houborg – stph@kolding.dk
Miljøstyrelsen– mst@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø - dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v /Esben Christoffersen nebse@stofanet.dk
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV – fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet c/o Lone Høgholt – trekantsomraadet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – natur@dof.dk
DOF Kolding – kolding@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding
Telefon 99686800, mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer: FN-SJN-17-2018: Ansøgning om dispensation til at fælde 3 asketræer i Drabæks Allé, Lunderskov.

Fredningsregisteret reg. nr.: 05379.00 – Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Ansøgningen:

Fredningsnævnet har den 15. juni 2018 modtaget en ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til at fælde 3 asketræer i Drabæks Alle og at genplante med ahorn. De tre ásketræer udgør efter Kolding Kommunes vurdering stor risiko for færdslen i området.

Retsgrundlaget:

Arealerne omkring Drabæks Mølle og mølledammen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972, og tillægskendelse, afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet.

Fredningsbestemmelsernes § 6 indeholder forbud mod at fælde træerne i Drabæks Alle - fra Lunderskov Foderstofforening til Drabæks Mølle - at beskære træerne eller lignende uden fredningsnævnets tilladelse, ligesom nyplantning skal ske i fornødent omfang.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Kolding Kommune dispensation til at fælde træerne og at foretage genplantning med 3 ahorn.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5, af fredningsnævnets formand.

Fredningsnævnet meddeler Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at fælde træerne samt dispensation til at plante 3 ahorn som erstatning for de fældede træer.

Kolding Kommune bør overveje alene at fjerne overstanderne i 4 til 5 meters højde på de største af træer.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår under afsnittet " Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse".

Vilkår for dispensationen:

Der gælder dette vilkår for dispensationen:

> Fældningen af asketræerne skal ske i tidsrummet fra den 31. august til den 1. november.
>
> Der skal ske nyplantning med 3 ahorntræer – Acer pseudoplatanus – uanset om asketræerne fældes, eller overstanderne fjernes.

Sagens baggrund:

Det fremgår af Kolding Kommunes ansøgning med fotos, at træerne, der ønskes fældet, er gået ud. Træernes kroner viser tydeligt asketoptører. Kommunen vil erstatte aksetræerne med ahorn.

Kolding Kommune foreslår, at der sker genplantning med ahorn – Acer pseudoplatanus – fordi der ved tidligere genplantninger i den fredede allé er anvendt ahorn.

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i høringsbrev af 3. juli 2018 anmodet Miljøstyrelsen, Kolding Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om eventuelle bemærkninger til ansøgningen med høringsfrist den 9. august 2017.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Miljøstyrelsen har oplyst i en mail af 11. juli 2018, at styrelsen på baggrund af ansøgningen ikke har mulighed for at vurdere, om fældningen af træerne kan beskadige eller ødelægge plantearter og yngleområder eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Styrelsen har foreslået fredningsnævnet at anmode Kolding Kommune om at foretage vurderingen og har tilføjet, at kommunen i øvrigt bør orienteres om, at hule træer med spættehuller ikke må fældes i perioden fra den 1. november til den 31. august; dette forbud fremgår af bekendtgørelsen om fredning af visse dyre- og plantearter og pleje af tilskadekommet vildt.

Kolding Kommune har i en "Vurdering i henhold til Habitat-bekendtgørelsen", dateret den 7. august 2018, oplyst, at kommunens naturteam har besigtiget Drabæks Allé den 3. august 2018 for at vurdere, om de træer, som ønskes fældet, kan være potentielle levesteder for flagermus.

Det fremgår af vurderingen, at naturteamets medarbejdere ikke så direkte tegn på flagermus i de træer, som ønskes fældet, men det kan ikke udelukkes, at træerne kan være sommer- eller vinterhi

for flagermus. Specielt to træer har stort potentiale for flagermus, fordi de er meget gamle, krogede med løs bark, udgåede grene og hulheder.

Naturteamet anbefaler derfor, at de syge asketræer fældes i september og oktober – det vil sige uden for flagermusenes yngletid.

Naturteamet har anført endvidere, at der i området omkring Drabæks Mølle findes flere gamle træer, så selvom de syge træer fældes, vil der være mulighed for flagermus at finde nye træer, som er egnede til sommer- og vinterhi.

Naturteamet anbefaler alternativt, at alene overstanderne fjernes på de største af træerne i 4 til 5 meters højde, så træerne står tilbage som højstammer. Det vil generelt gavne flagermus, fugle, insekter, svampe m.v., som lever i dødt ved.

Naturteamet konkluderer, at fældningen af træerne ikke vil indskrænke eller forringe egnede levesteder for bilag IV-arterne, såfremt naturteamets anbefaling følges.

Fredningsnævnets begrundelse og afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Det er formålet med fredningen af Drabæks Mølledam med omliggende arealer at bevare området på grund af dets landskabelige skønhed, dets betydning som rekreativt område for borgerne i Lunderskov samt Drabæks Mølle og mølledammens kulturhistoriske værdier.

Det fremgår af fredningsbestemmelsernes § 6, at der ikke må fældes træer i Drabæks Alle uden tilladelse fra fredningsnævnet.

På baggrund af Kolding Kommunes oplysninger om de tre asketræers tilstand, vurderer fredningsnævnet, at træerne indebærer risiko for dem, der færdes i Drabæks Allé, og at træerne derfor bør fældes.

Betingelserne for at dispensere til fældningen af træerne er derfor opfyldt.

Kolding Kommunes Naturteam har vurderet, hvorvidt der lever flagermus i de tre træer og har efter besigtigelse den 3. august 2018 oplyst, at der ikke findes direkte tegn på flagermus i de tre træer, men at det ikke kan udelukkes, at træerne kan være sommer- og vinterhi for flagermus, samt at navnlig to af træerne har stort potentiale for flagermus.

Kolding Kommunes Naturteam har oplyst, at der findes flere gamle træer, som er egnede til sommer- og vinterhi, men anbefaler alternativt, at kun overstanderne fjernes.

På denne baggrund vurderer fredningsnævnet herefter, at det ikke strider mod Danmarks internationale forpligtelser at meddele Kolding Kommune dispensation til at fælde træerne.

Da alléen er et væsentligt landskabselement i det fredede område, og da alléen skal bevares, skal der i overensstemmelse med fredningsbestemmelserne ske genplantning med ahorn.

Kolding Kommune bør overveje, hvorvidt risikoen for dem, der færdes i området, kan elimineres ved alene at fjerne træernes overstandere. Selvom denne løsning vælges, bør der af hensyn til bevaringen af alléen ske genplanting med ahorn.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan inden 4 uger efter den dag, denne afgørelse er meddelt, klages til Natur- og Fødevareklagenævnet.

Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Kolding, den 18. september 2018.

Denne afgørelse er sendt til:

Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning – kommunen@kolding.dk
Kolding Kommune, att.: Stine Houborg – stph@kolding.dk
Miljøstyrelsen– mst@mst.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø - dn@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v Esben Christoffersen – nebse@stofanet.dk
Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV – fr@friluftsraadet.dk
Friluftsrådet c/o Lone Høgholt – trekantsomraadet@friluftsraadet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – natur@dof.dk
DOF Kolding – kolding@dof.dk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
KOLDING ÅPARK 11, 6000 KOLDING
MAIL: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-17-2019: Ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til terrænændring mv. på ejendommene matr. nr. 13 y og 13 d Dollerup by, Nagbøl i forbindelse med nedlæggelse af en kommunevej.

Fredningsregisteret reg. nr.: 05379.00 – Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Ansøgningen:

Fredningsnævnet har den 23. april 2019 modtaget en ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til at foretage terrænændringer på ejendommene matr. nr. 13 y og 13 d Dollerup by, Nagbøl, hvor der skal opføres en ny bebyggelse. I forbindelse med projektets gennemførelse skal en mindre kommunevej langs Møllealleen sløjfes, og der skal foretages en terrænregulering.

Retsgrundlaget:

Arealerne omkring Drabæks Mølle og mølledammen er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972, og tillægskendelse, afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet. Fredningsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at arealerne omkring Drabæks Mølle er "af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning", samt at "Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi.

Fredningsbestemmelsernes § 1 indeholder forbud mod bebyggelse uden fredningsnævnets godkendelse, og fredningsbestemmelsernes § 3 indeholder forbud mod terrænændringer, "bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet", men bestemmelsen hjemler adgang til, at der i forbindelsen med vejanlæg kan foretages opfyldning.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Kolding Kommune dispensation til at foretage terrænændringen.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag, fordi fredningsnævnet under behandlingen af andre sager i området har foretaget besigtigelser.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at sløjfe kommunevejen på den strækning, der er omfattet af projektet.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets begrundelse".

Vilkår for dispensationen:

Der gælder disse vilkår for dispensationen:

1. Asfalt og vejmateriale fra den sløjfede kommunevej skal deponeres uden for det fredede område.

2. Der må ikke sås græs på arealet,

3. Det tidligere vejareal skal retableres med næringsfattig sand/grus, så den naturlige flora kan indfinde sig. Alternativt må der udsås lokale hjemmehørende blomsterplanter.

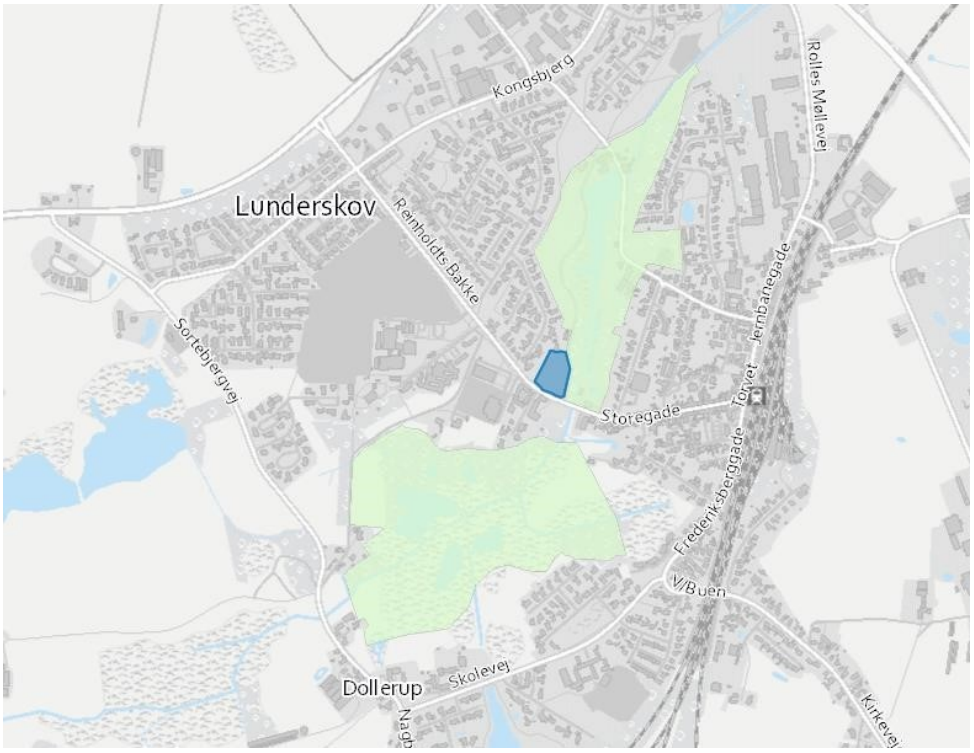
4. Projektet skal i øvrigt udføres i overensstemmelse med beskrivelsen i ansøgningen fra Kolding Kommune.

Hvis vilkårene ikke overholdes, bortfalder dispensationen.

Sagens baggrund:

Kolding Kommune har anført i ansøgningen blandt andet:

> "…
> Lunderskov Nybyg A/S er undervejs med et nyt boligbyggeri på ejendommen Storegade 48-50, 6640 Lunderskov. Området tilgrænser fredningen af Drabæks Mølledam med omkring-liggende arealer m.v. kendt d. 14. januar 1972.

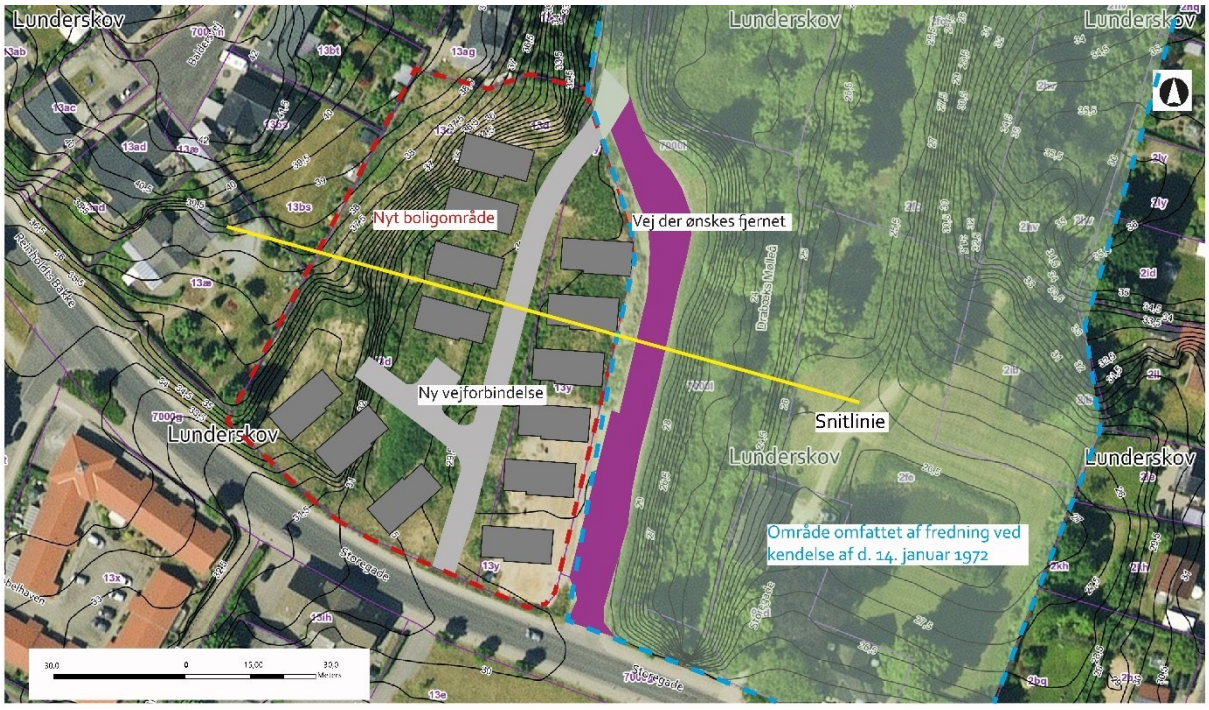
Ejendommen Storegade 48-50, 6640 Lunderskov (blå farve) er beliggende centralt i Lunderskov by tilgrænsende de fredede arealer (grøn farve) langs Drabæk Mølledam og Drabæk Mølleå.

Ejendommen Storegade 48-50, 6640 Lunderskov er omfattet af Lokalplan 1.12.4 vedtaget af Kolding Byråd d. 16. april 2007. Lokalplanen muliggør, at området kan bebygges med tæt/lav boliger.

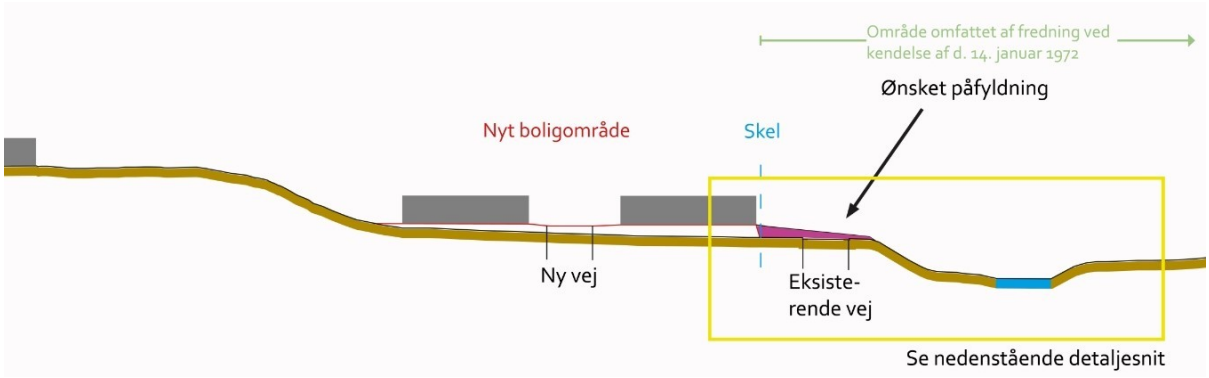
Ny boligbebyggelse

Som en del af det nye boligbyggeri etableres en ny vejforbindelse fra Storgaden til Drabæks Allé. Herved bliver den sydligste del af den nuværende Drabæks Allé overflødig, og Kolding Kommune vil sammen med Lunderskov Nybyg A/S gerne fjerne dette vejstykke, så oplevelsen af områdets landskabelige kvaliteter styrkes.

På grund af en gammel forurening på ejendommen Storegaden 48-50 vil ejendommens terræn blive hævet med indtil 1,45 m i forbindelse med det nye boligbyggeri. Områdets terrænafslutning mod Drabæks Mølledam projekteres med en tilsvarende høj betonstøttemur. Muren opstilles på ejendommen Storegade 48-50 og vil således være beliggende uden for de fredede arealer, men den vil være synlig og opleves fra de fredede arealer.

Der etableres en ny vejforbindelse (grå farve) gennem det nye boligområde, så den sydligste del af den eksisterende Drabæks Allé (lilla farve) overflødiggøres. Situationsplan ovenfor og lodret snit nedenfor.

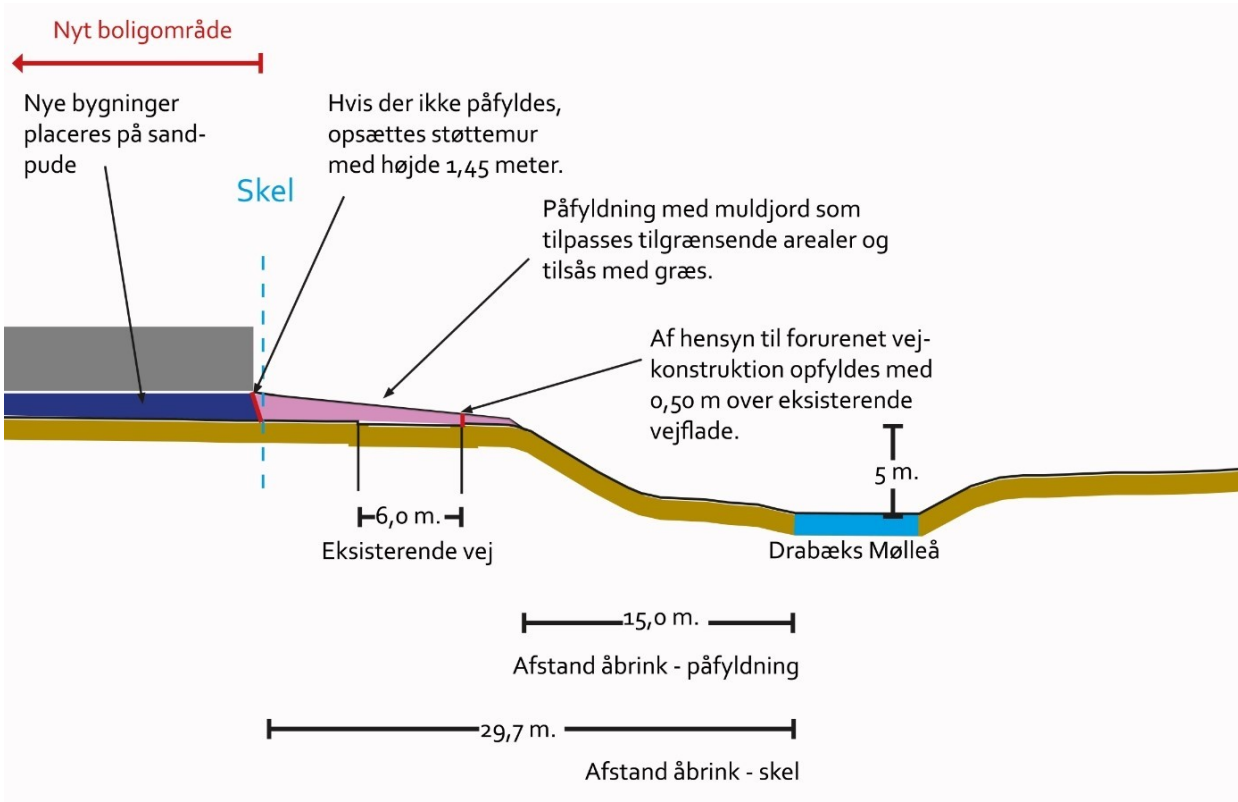

Påfyldning af muldjord

Kolding Kommune mener ikke, at en synlige betonmur og en henliggende gl. asfaltflade vil være i ånden af fredningen af d. 14. januar 1972.

Vi ansøger derfor, om Fredningsnævnet i henhold til fredningens generelle bestemmelse pkt. 3 kan tillade, at der pålægges muld på det nuværende kommunalt ejede vejareal i det frede område fra skel mod ejendommen Storegade 48-50 og indtil 15,0 meter fra Drabæks Mølleå.

Med en sådan påfyldning, vurderer Kolding Kommune, at der kan etableres en naturligt udseende tilgrænsning til Drabæks Mølleå, så den gode landskabelige oplevelse vil bibeholdes – endda styrkes; for i dag er området nærmest Storegade stærkt præget af en historisk afgravning, som har bevirket et noget terrasseret landskabsbillede.

Lodret detaljesnit af ovenstående lodrette snit. Påfyldning (lyserød farve) foreslås 15,0 meter fra brinken af Drabæks Mølleå (lyseblå farve) og frem til kommende boligbebyggelse. Herved vil Drabæks Allé (eksisterende vej) ikke længere indgå i landskabsoplevelsen, og den projekterede betonstøttemur undgås.

Påfyldningen skal - af hensyn til de personer, der muligvis fremtidigt vil tage ophold på arealet - udføres med 0,50 m muldjord over den eksisterende vejoverflade, da vejarealet er klassificeret som jordforurenet. Kolding Kommune ønsker ikke at bortgrave den nuværende vejflade inkl. vejkasse. Det vil blive et omfangsrigt jordarbejde, som vil være meget indgribende på landskabet.

Det samlede vejareal, der påfyldes muldjord, vil udgøre ca. 1.550 m^2. Efter påfyldning vil arealet blive tilsået med græs og plejet som de øvrige åbne arealer tilgrænsende Drabæks Mølleå.

Kolding Kommune håber, at Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del kan godkende at påfylde muldjord som ovenfor foreslået…"

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved breve af 4. juli 2019 anmodet Naturstyrelsen, Kolding Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om en udtalelse om projektet med høringsfrist den 18. juli 2019.

DOF Sydøstjylland har i en mail, sendt den 14. juli 2019, anført:

"…
I DOF Sydøstjylland mener vi at generelle naturforbedringer har en værdi for fuglelivet. Derfor vil vi foreslå at man i ovennævnte sag hvor en overflødig vej skal sløjfes, retablerer området ved med næringsfattig sand/grus i stedet for muld, og undlader at så græs og i stedet inviterer den naturlige flora til at indfinde sig (alternativt udså lokale hjemmehørende blomsterplanter). Dette vil i stedet for trivielle græsarealer resultere i et levested for insekter og de fugle og dyr der lever af disse."

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan Fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Mølle Alleen er anlagt fra Storegade til Drabæks Mølle og er adskilt fra parken ved Hvidkilde af Mølle åen. Trafikanter på Mølle Alleen har en ret enestående udsigt ind over de fredede arealer mod Drabæks Mølle; på den første del af Mølle Alleen set fra Storegade er indsigten imidlertd begrænset, men indsigten udvides og åbner sig længere fremme på Mølle Alleen.

Det er derfor fredningsnævnets vurdering, at det landskabelige aspekt, der er det afgørende moment for fredningen, ikke taler imod, at der dispenseres til fjernelsen af vejen.

Det er imidlertid af betydning for fredningsnævnets vurdering af ansøgningen, at den landskabelige oplevelse af åbredderne og landskabet ikke ændres fra et grønt område med en naturlig flora til et kultiveret og friseret landskab med græsarealer.

Fredningsnævnet finder, at der derfor skal knyttes de vilkår til dispensationen, som er skitseret af Dansk Ornitologisk Forening.

På denne baggrund meddeler fredningsnævnet herefter Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 til sløjfningen af vejen og retablering af terrænet.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Føde-vareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.
Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsent-lige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar

2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekt-tilpas-ninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 13. august 2019

Vagn Kastbjerg
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
KOLDING ÅPARK 11, 6000 KOLDING - MAIL: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-9-2019: Ansøgning fra Kolding Kommune om dispensation til at renovere pladsen syd for Hvidkilde ud mod Storegade i Lunderskov.

Fredningsregisterets registreringsnummer: 05379.00 – Drabæks Mølle og dam - Dollerup

Ansøgningen

Kolding Kommune har ved mail, modtaget den 5. marts 2019, rettet henvendelse til fredningsnævnet om renovering af pladsen syd for Hvidkilde mellem Hvidkilde og Storegade i Lunderskov. Pladsen er anlagt på mar. nr. 2 fd Nagbøl og Dollerup byer.

Retsgrundlaget:

Arealerne omkring Drabæks Mølle, mølledammen og arealerne omkring Hvidkilde er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 14. januar 1972, og tillægskendelse, afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet. Fredningsnævnet har ved afgørelsen lagt vægt på, at arealerne omkring Drabæks Mølle er "af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning", samt at "Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi.

Fredningsbestemmelsernes § 1 indeholder forbud mod bebyggelse og beplantning uden fredningsnævnets godkendelse, fredningsbestemmelsernes § 3 indeholder forbud mod terrænændringer, "bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet"; bestemmelsen hjemler adgang til, at der i forbindelsen med vejanlæg kan foretages opfyldning; fredningsbestemmelsernes § 6 indeholder forbud mod fældning af træerne langs Drabæks Alle.

Fredningsnævnet skal derfor tage stilling til, om der kan meddeles Kolding Kommune dispensation til at renovere pladsen foran Hvidkilde.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på skriftligt grundlag, fordi fredningsnævnet under behandlingen af andre sager i området har foretaget besigtigelser.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsordenen for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Fredningsnævnet meddeler Kolding kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at renovere pladsen foran Hvidkilde.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår under afsnittet "Fredningsnævnets begrundelse".

Vilkår for dispensationen

Der gælder disse vilkår for dispensationen:

1. Projektet skal gennemføres i overensstemmelse med den tegning, der sammen med ansøgningen er sendt til fredningsnævnet.

2. Byggeaffald og andet affald skal deponeres uden for det fredede område.

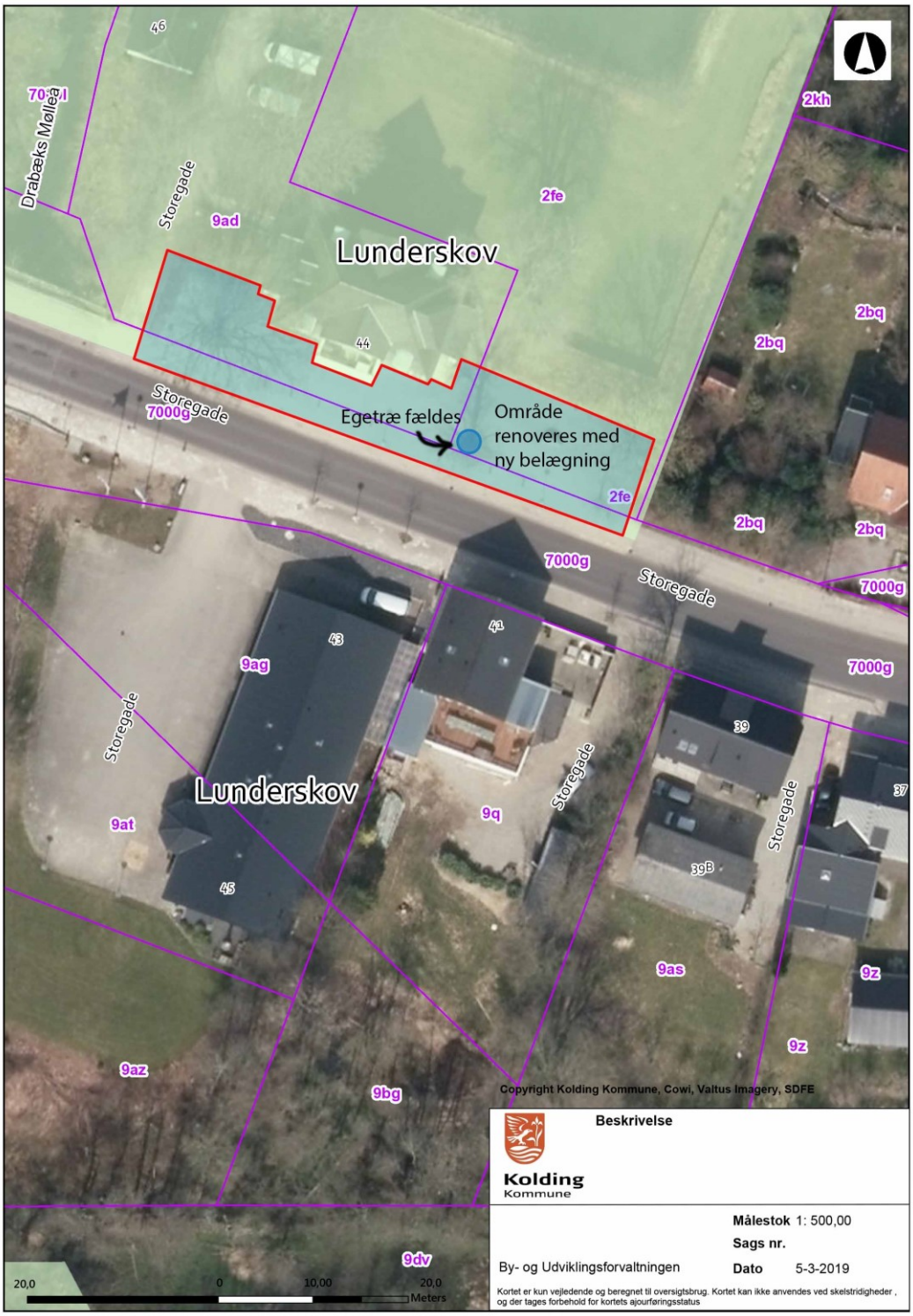
Hvis vilkåret ikke overholdes, bortfalder dispensationen.

Sagens baggrund:

Kolding Kommune har i en mail, sendt den 5. marts 2019 skrevet følgende om projektet:

> "…Kolding Kommune skal i 2019 renovere Storegade I Lunderskov. Det betyder, at pladsen syd for Hvidkilde ligeledes ønskes renoveres….
>
> Pladsen belægges med nye fliser, en vandrende, et nyt træ og et nyt bed. En eksisterende eg fældes, da kronen er meget reduceret. Kolding Kommune ønsker at plante et nyt træ på pladsen, som etableres i et korrekt udført plantehul, således at vi sikre at træet for gode vækstbetingelser og er "fremtidssikret".

Kolding Kommune har sendt fredningsnævnet denne situationsplan:

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har ved breve af 12. juli 2019 anmodet Naturstyrelsen, Kolding Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite, Friluftsrådet og Dansk Ornitologisk Forening om en udtalelse om projektet med høringsfrist den 9. august 2019.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod projektet.

Fredningsnævnets afgørelse:

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan Fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål.

Renoveringen af arealet foran Hvidkilde, der ligger i fredningsområdet sydøstlige udkant, vil kun have begrænset indflydelse på landskabsfredningen, fordi projektområdet ligger mellem Hvidkilde og Storegade. Da renoveringen og omlægningen af pladsen vil betyde en visuel forbedring af Hvidkildes omgivelser, og da projektområdet ligger i udkanten af fredningen bort fra det fredede landskab, vurderer fredningsnævnet, at det ikke strider mod formålet med fredningen at gennemføre projektet.

Fredningsnævnet meddeler derfor Kolding Kommune dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, til at gennemføre renovering på det vilkår, der er anført overfor..

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.
Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar 2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 13. august 2019

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjylland@fredningsnaevn.dk

Tillæg til fredningsnævnets afgørelse, meddelt den 13. august 2019

Fredningsnævnets sagsnummer: FN-SJN-52-2019: Ansøgning fra Kolding Kommune om ændring af vilkår i fredningsnævnets afgørelse i sagen FN-SJN-17-2019 om terrænændringer i forbindelse med nedlæggelse af en del af en kommune vej i Lunderskov.

Fredningsregisteret reg. nr. 05379.00 – Drabæk Mølle og dam, Dollerup

Fredningsnævnet for Sydjylland, Nordlig del, gav den 13. august 2019 Kolding Kommune dispensation til at sløjfe en del af kommunevejen mellem Storegade og Drabæks Mølle i Lunderskov.

Sløjfningen af vejen sker i forbindelse med opførelse af et parcelhuskvarter på grunden, hvor Lunderskov Trælast har ligget.

Fredningsnævnet har fastsat vilkår i dispensationen om, at

> "Asfalt og vejmateriale fra den sløjfede kommunevej skal deponeres uden for det fredede område",

og at

> "Det tidligere vejareal skal retableres med næringsfattig sand/grus, så den naturlige flora kan indfinde sig. Alternativt må der udsås lokale hjemmehørende blomsterplanter".

Kolding Kommune har i en mail modtaget i fredningsnævnet den 26. august 2019 anført om disse vilkår:

> "…
>
> Vi har nu gennemlæst og vendt dispensationen og vilkår. For at vi kan komme videre i sagen, har vi behov for helt at forstå det af jer formulerede vilkår 1:
>
> *"Asfalt og vejmateriale fra den sløjfede kommunevej skal deponeres uden for det fredede område"*
>
> I vores ansøgning fremsendt d. 23. april 2019 havde vi anført, at vi ikke agtede at fjerne den eksisterende vej, men blot lægge ren jord ovenpå. Det var ikke blot et anfald af kommunal spareiver.

> Sagen er, at der er konstateret (vidensniveau 2) en jordforurening på de langs fredningen tilgrænsende ejendomme mod vest. Forureningen (lossepladsgas og olieprodukter) er konstateret helt frem til skel mod det fredede område.
> …
>
> Forureningen er ikke påvist (= der er ikke boreprøvet) i det fredede område, men det er nok for meget at håbe, at den har respekteret skelgrænsen hele vejen.
>
> Jordforureningsloven betyder, at vi - hvis vi fjerner asfalt og vejmateriale – som udførende skal forholde os til den mulige jordforurenings spredning ind i det fredede område. I praksis betyder det, at vi skal oprense arealet, hvilket som anført i ansøgningen vil være ensbetydende med "et omfangsrigt jordarbejde, som vil være meget indgribende på landskabet".
>
> Er det formulerede vilkår 1 en tilladelse til at gennemføre det omfangsrige jordarbejde, hvis omfang først kendes, når projektet igangsættes, og der prøvetages undervejs i henhold til jordforureningsloven?
>
> Når vi i vores ansøgning om tilladelse ønsker at gennemføre projektet ved at lade den eksisterende asfaltfalde ligge uforstyrret under det nye jord, er det efter aftale med Region Syddanmark, da asfaltfladen virker som membran og bortleder nedbør, så det sikres, at forureningen ikke udvaskes med nedbøren og trækker ud i Drabæks Mølleå. Region Syddanmark ser således ikke noget problem i den ansøgte løsning…."

Fredningsnævnet har ikke indhentet en udtalelse fra Region Syddanmark i anledning af ansøgningen.

Inden nævnet tager stilling til, hvorvidt vilkårene skal ændres i overensstemmelse med henvendelse fra Kolding Kommune, har fredningsnævnet i høringsbrev af 21. september 2019 anmodet de klageberettigede om bemærkninger til indholdet af kommunens brev med svarfrist den 11. oktober 2019.

Fredningsnævnet har ikke inden udløbet af svarfristen modtaget bemærkninger til kommunens mail fra de klageberettigede.

Fredningsnævnets afgørelse:

Denne afgørelse er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Kolding Kommune har i mailen af 26. august 2019 oplyst blandt andet, at vilkåret, som fredningsnævnet har stillet om, at *"Asfalt og vejmateriale fra den sløjfede kommunevej skal deponeres uden for det fredede område",* betyder, at kommunen skal oprense arealet, "hvilket som anført i ansøgningen vil være ensbetydende med "et omfangsrigt jordarbejde, som vil være meget indgribende på landskabet".

Region Syddanmark er resortmyndigheden på forureningsområdet.

Da Kolding Kommune har aftalt med Region Syddanmark, at den eksisterende asfalt kan blive liggende, fordi asfalten virker som en membran og sikrer, at forureningen ikke udvaskes, lægger fredningsnævnet denne aftale til grund, fordi fredningsnævnet skal forholde sig til det landskabelige aspekt i sagen i forhold til fredningen, og fordi fredningsnævnet ikke har de forudsætninger og den sagkundskab, som nævnet lægger til grund, Kolding Kommune og Region Syddanmark har og derfor kan vurdere de sundhedsmæssige aspekter ved at lade asfalten blive liggende som en membran over forureningen på arealet og dennes betydning for floraen og faunaen.

Fredningsnævnet ophæver derfor vilkåret om, at asfalten og vejmaterialet fra den sløjfede kommunevej skal deponeres uden for det fredede område.

Vilkåret om, at "Det tidligere vejareal skal retableres med næringsfattig sand/grus, så den naturlige flora kan indfinde sig. Alternativt må der udsås lokale hjemmehørende blomsterplanter", opretholdes.

Klagevejledning ved afgørelse om dispensation:

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge lov om naturbeskyttelse § 87 afgives via Miljø- og Føde-vareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledning på klagenævnets hjemmeside www.naevne-neshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.
Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsent-lige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i nævnet fra og med den 1. februar

2017. Nævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.
Gebyret tilbagebetales, hvis

1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,

2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis
1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpas-ninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En tilladelse må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at en tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er givet.

Fredningsnævnet for Sydjylland, nordlig del
Kolding, den 27. oktober 2019

Vagn Kastbjerg
formand

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Kolding, den 1. november 2020

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-56-2019: Ændret anvendelse af gårdsplads ved Møllegade 33, Lunderskov.

Fredningsregisteret reg.nr. 05379.000: Drabæks Mølle og Dam, Dollerup.

Fredningsnævnet har fra Lunderskov Nybyg A/S på vegne bygherre Tinna og Michael Hjort modtaget ansøgning om tilladelse til at ændre gårdspladsen ved Møllegade 33, Lunderskov, matr.nr. 13a Nagbøl By, Skanderup, til parkeringsplads.

Fredningsnævnet har efter høring af relevante myndigheder besluttet at behandle sagen på skriftligt grundlag.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk.5.

Sagens baggrund.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. januar 1972 om fredning af Drabæks Mølledam med omliggende arealer, hvor det blandt andet anføres, at arealerne er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning. Herudover har Overfredningsnævnet lagt vægt på, at Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi.

Fredningen er en tilstandsfredning med bestemmelser blandt andet om, at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning af arealerne.

Det fremgår af ansøgningen, at ejendommen Møllegade 32 har været anvendt til kursus- og undervisningsformål, og nu ønskes anvendt til forsamlingshus og værelsesudlejning. I den forbindelse er der behov for parkeringspladser. Gårdspladsen på Møllegade 33 anvendes allerede i et vist omfang til parkering. Der vil ikke være ændringer i terrænet eller etablering af beplantning.

Kolding Kommune har ikke bemærkninger til det ansøgte.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealer ved Drabæks Mølledam betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk.1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet vurderer efter de foreliggende oplysninger, herunder at der ikke er tale om byggeri, tilplantning eller terrænændringer, at det ansøgte ikke strider mod fredningens formål, hvorfor der meddeles dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er

forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Kolding, den 9. februar 2022

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-41-2021: fældning af to træer i Drabæks Alle, Lunderskov.

Fredningsregisteret nr. 05379.00: Drabæk Mølle og dam, Dollerup.

Fredningsnævnet har fra Kolding Kommune modtaget ansøgning om tilladelse til at foretage fældning af 2 døde træer i Drabæks Alle i Lunderskov, matr.nr. 7000 l Nagbøl By, Skanderup, der ejes af Kolding Kommune.

Fredningsnævnets har efter høring behandlet sagen uden besigtigelse som formandssag i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Sagens baggrund

Arealerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 14. januar 1972 med tillægsafgørelse af 12. september 1977.

Det er formålet med fredningen af Drabæk Mølledam med omliggende arealer at bevare området på grund af dets landskabelige skønhed, dets betydning som rekreativt område for borgerne i Lunderskov samt Drabæks Mølle og mølledammens kulturhistoriske værdi.

Fredningsbestemmelserne indeholder forbud mod at fælde træerne i Drabæks Alle – fra Lunderskov Foderstofforening til Drabæks Mølle – og at beskære træerne eller lignende uden fredningsnævnets tilladelse, ligesom nyplantning skal ske i fornødent omfang.

Kolding Kommune har oplyst, at træerne har større grene, som er i fare for at knække og falde ned på stien/vejen og dermed være til fare for færdslen.

Nedenfor ses placeringen af det pågældende vejstykke:

Arealet er på Danmarks Arealinformation ikke markeret som omfattet af Natura 2000.

Der er ikke ved høringsfristens udløb rejst indsigelser mod ansøgningen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen af arealerne ved Drabæk Mølle og dam betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet vurderer på baggrund af kommunens oplysninger om de to træers tilstand, og den risiko, det indebærer for dem, der færdes på Drabæks Alle, at det ansøgte ikke vil være i strid med fredningens formål.

Der meddeles derfor dispensation på vilkår, at der skal foretages nyplantning for de fældede træer.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevnenes-hus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Kolding, den 29. maj 2022

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-34-2021: Helhedsplan Drabæk Mølle.

Fredningsregisteret reg. nr. 05379.00.

Fredningsnævnet har fra Lunderskov Nybyg A/S modtaget en helhedsplan for Drabæk Mølle, matr.nr. 13a m.fl. Nagbøl By, Skanderup, beliggende Møllegade 33, 6640 Lunderskov. Ejendommen ejes af Tinna Jakobsen og Michael Hjort.

Lunderskov Nybyg A/S har anmodet om fredningsnævnets bemærkninger til helhedsplanen, der er drøftet under en besigtigelse den 22. april 2022.

Fredningen

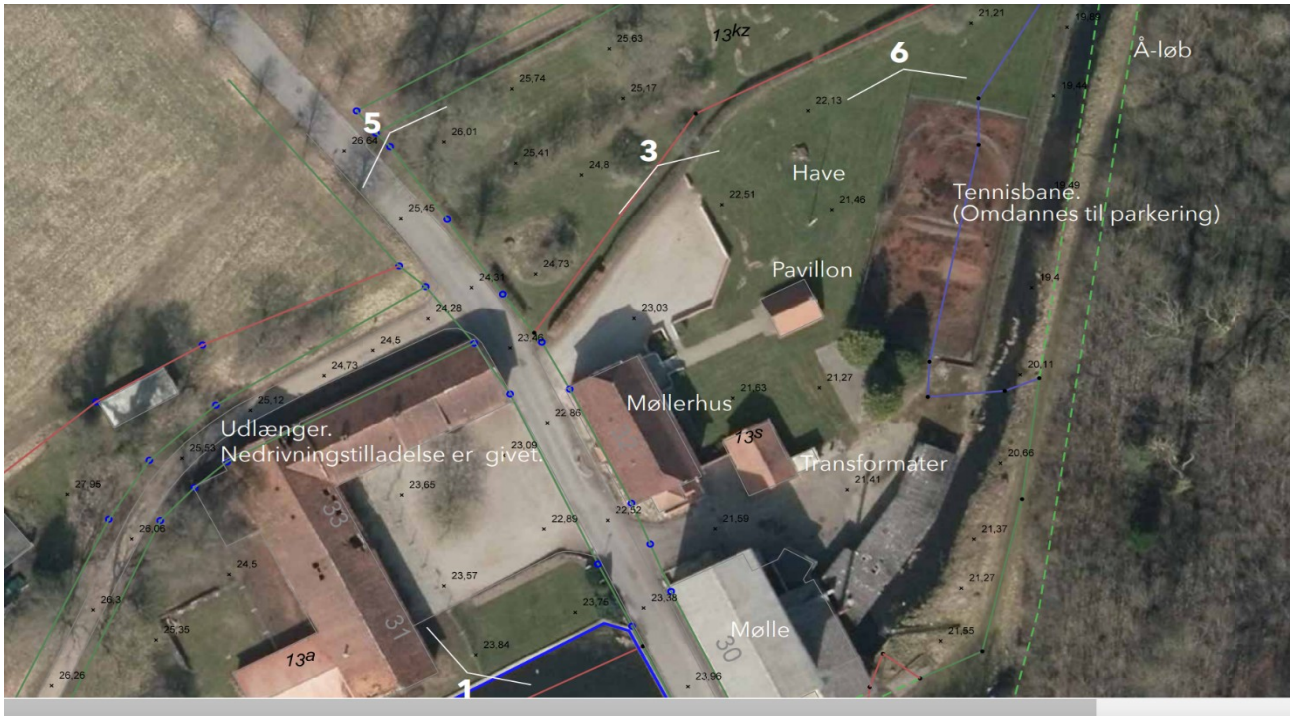
Arealerne omkring Drabæk Mølle og dam er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse afsagt den 14. januar 1972 og tillægskendelse afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet. Det er ved fredningen lagt vægt på, at arealerne omkring Drabæks Mølle er "af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning", samt at "Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi".

Fredningsbestemmelserne indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse og beplantning uden fredningsnævnets godkendelse, og forbud mod terrænændringer, "bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet"

Helhedsplanen

Helhedsplanen indeholder blandt andet følgende illustrationer:

Ovenfor eksisterende forhold.

Nedenfor nye forhold:

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse den 22. april 2022.

I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Vagn Kastbjerg og det ministerielt udpegede medlem Flemming Davidsen. Det kommunalt udpegede medlem var forhindret i at deltage. For Kolding Kommune mødte Stine Roland Knudsen og Jakob Revsbeck. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Esben Christoffersen. Michael Hjort var mødt sammen med Jesper Mikaelsen og Tobias Jørgensen.

Nævnet fik forevist området med de planer, der er for stedet.

Det blev blandt andet oplyst, at der vil ske en reduktion i den samlede bygningsmassen med ca. 25,5 %, idet nogle bygninger nedrives og ikke genopføres. De eksisterende koter opretholdes, dog således, at der ved møddingen foretages en terrænændring med ca. ½-1 meter til etablering af parkeringsplads.

Det blev aftalt, at der til fredningsnævnet skal sendes en detaljeret ansøgning med blandt andet målangivelse og oplysninger om materialevalg og om hvilke dele af bygningsmassen, der reduceres.

Sagen udsat herpå.

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL
Kolding Åpark 11, 6000 Kolding - mail: sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk

Kolding, den 29. september 2022

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-26-2022: Helhedsplan for Drabæks Mølle.

Fredningsregisteret reg. nr. 05379.00: Drabæk Mølle og dam, Dollerup.

Fredningsnævnet har den 30. juni 2022 fra Lunderskov Nybyg A/S modtaget ansøgning om tilladelse til at gennemføre en helhedsplan for ejendommen, matr.nr. 13a m.fl. Nagbøl By, Skanderup, beliggende Møllegade 33, 6640 Lunderskov. Ejendommen ejes af Tinna Jakobsen og Michael Hjort.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele dispensation. Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Fredningen

Arealerne omkring Drabæk Mølle og dam er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse afsagt den 14. januar 1972 og tillægskendelse afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet. Det er ved fredningen lagt vægt på, at arealerne omkring Drabæks Mølle er "af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning", samt at "Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi".

Fredningsbestemmelserne indeholder blandt andet forbud mod bebyggelse og beplantning uden fredningsnævnets godkendelse, og forbud mod terrænændringer, "bortset fra hvad en eventuel udbygning og anlæg af veje og stier nødvendiggør, og da efter godkendelse af fredningsnævnet"

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet har foretaget en besigtigelse den 22. april 2022.

I referatet herfra fremgår det:

"…

I besigtigelsen deltog fredningsnævnet ved formanden, dommer Vagn Kastbjerg og det ministerielt udpegede medlem Flemming Davidsen. Det kommunalt udpegede medlem var forhindret i at deltage. For Kolding Kommune mødte Stine Roland Knudsen og Jakob Revsbeck. For Danmarks Naturfredningsforening mødte Esben Christoffersen. Michael Hjort var mødt sammen med Jesper Mikaelsen og Tobias Jørgensen.

Nævnet fik forevist området med de planer, der er for stedet.

Det blev blandt andet oplyst, at der vil ske en reduktion i den samlede bygningsmassen med ca. 25,5 %, idet nogle bygninger nedrives og ikke genopføres. De eksisterende koter opretholdes, dog således, at der ved møddingen foretages en terrænændring med ca. ½-1 meter til etablering af parkeringsplads.

Det blev aftalt, at der til fredningsnævnet skal sendes en detaljeret ansøgning med blandt andet målangivelse og oplysninger om materialevalg og om hvilke dele af bygningsmassen, der reduceres.

Sagen udsat herpå.

…"

Helhedsplanen.

Fredningsnævnet har den 30. juni 2022 modtaget den reviderede helhedsplan dateret 20. juni 2022 med oplysning om, at Kolding Kommunes bemærkninger er indarbejdet i projektet.

Helhedsplanen med visualiseringer af det ansøgte vedlægges som et bilag til denne dispensation.

Det fremgår af helhedsplanen blandt andet følgende:

"…

Bygherren vil beholde hele indtrykket med længer rundt om den gamle gårdsplads fra etablering tilbage i 1914 og bevare hele miljøet omkring.

Alle facader vil fremstå hvidpudset i gammel stil med gesimser og med rødt tegltag. Sprodsede vinduer og døre i hvidt. Kun Møllen vil fremstå i helt original arkitektur med renoverede vægge med rød mursten og hvidmalede kvadrater. Døre fornyes men sprosser, så det matcher med de andre bygninger. Vinduer forsøges bibeholdt som smedejern vinduer.

Møllehuset, som er fra år 1800, er tiltænkt til Events/festudlejning til fine fester med tanke på bryllupper og efterfølgende 12.5-25 og 50 års dage. Runde dage og andet hyggeligt. Alt dette i romantiske omgivelser som Møllehuset og møllehaven kan tilbyde. Vi har tilladelse til at huse 60 personer.

Møllen skal indeholde en sommercafé/gårdbutik i stueniveau med plads til 30 personer. Tanken er at de mange forbipasserende i perioden 1.4 – 1.10 skal have muligheden for at komme ind og få en forfriskning inden de fortsætter deres forehavende. I de kolde måneder er der påtænkt butikssalg af alt fra vin, julesjov og andet.

I møllens øvrige arealer etableres på 1. og 2. sal liberalt erhverv og bolig på 3. sal. Ved Drabæks Alle/Møllegade 31 den gamle møllegård, projekteres en længe med 4 lejligheder i 2 plan a ca. 120 kvm til udlejning.

På adressen Møllegade 33 mandskab-bolig/stald-og ladebygning, projekteres en privat bolig til bygherre på ca. 350 kvm.

For at få plads til den aktivitet på adresserne Møllegade 30-32 omkring Møllehuset og Møllen projekteres en ny parkeringsplads på det areal hvor der i dag ligger en tennisbane. Den eksisterende hæk langs åen bibeholdes og der etableres yderligere bøgehæk, ligesom der er på resten af matriklerne, på de 3 andre sider, så parkeringspladspladsen når der er fyldt med biler stort set ikke lægges mærke til ifht. den nuværende situation. Belægninger projekteres med græsarmerings fliser så udtrykket er natur og grønt. Eksisterende kørevej og gårdsplads bibeholdes som almindelige kørefliser.

På Møllegade 30-32 er 2 garager/værksted og et grillhus som beholdes og deres udnyttelse er den samme.

Der projekteres nænsom belysning på alle bygninger og ved arealer, så man kan bevæge sig sikkert i de mørke perioder uden at der er afskrækkende oplyst.

Bygherrer vil benytte sig af de mest miljørigtige energikilder. Affalds stationer er indtegnet i projektet, så det virker logistisk fornuftigt.

…

Opgaven er at opføre et nybyggeri, som både underlægger sig stedets arkitektoniske og naturmæssige karakter, samtidig med at det er nutidigt og attraktivt i en ny funktionel kontekst.

Midlerne hertil er skala og materialevalg. Bygningernes profil udføres med en tagrejsning, der svarer til det der kan observeres på eksisterende udlænger i dag og som indgår på en harmonisk måde i landskabet. Materialerne begrænser sig til de få der allerede findes på stedet; Tegl, træ, metal og glas.

De nye bygninger, som vil ligge på de nuværende udlængers plads, forsynes med røde vingetegl, så den homogene materialeoplevelse på stedet i dag bevares. Ydermure opføres som hvidmalede, vandskurede teglmure, der sammen med møllehuset vil danne et helstøbt gårdrum.

Byggeriet suppleres relevante steder med træer og hække i samklang med den vegetation, der findes i dag.

…"

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet vurderer, at en dispensation ikke vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det ansøgte nybyggeri bliver opført i tilknytning til eksisterende byggeri. Den samlede bygningsmasse i det fredede område vil blive reduceret, og de eksisterende koter vil i det væsentlige blive opretholdt, hvis det ansøgte gennemføres.,

Det ansøgte vil efter fredningsnævnets vurdering ikke ændre helhedsindtrykket af bebyggelsen, eller de landskabelige og naturmæssige værdier i området.

På denne baggrund vurderer fredningsnævnet, at det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål, hvorfor der meddelelse dispensation på vilkår om,

- at projektet udføres, som beskrevet i helhedsplanen af 20. juni 2022

- at al byggeaffald fjernes umiddelbart efter projektets færdiggørelse og deponeres uden for det fredede område

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevne-neshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale

gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelses-udkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Vagn Kastbjerg
formand

Helhedsplan bilag:

Forord

Drabæks Mølle fik i 2018 ny ejer, som ønsker at bevare og udbygge stedet med både privatbolig og faciliteter med adgang for besøgende.
Dette hæfte illustrerer en masterplan for, hvordan arealerne umiddelbart omkring Drabæk Mølle ønskes udviklet.

Planen er tænkt som et langsigtet redskab, der skal gøre det lettere for bygningsejeren at fastholde stedets karakter og med en viden om at også små løbende forbedringer og tilføjelser, vil understøtte én samlet ide.

Dette hæfte er på initiativ af bygningsejeren udearbejdet i samarbejde med byggefirmaet Lunderskov Nybyg (arkitektur) og Tegnestuen Mejeriet A/S (Illustrationer)

Indhold

Forord	2				
HVAD HAR VI?	2	**HVAD VIL VI ?**	8	**HVAD GØR VI ?**	14
Historie	3	Perspektiv af Møllegade set fra nord	9	En helhedsplan	15
Historie	5	Det nye Drabæks Mølle	10	Perspektiv fra sydvest	17
Eksisterende forhold	6	Materialer og konstruktioner	11	Perspektiv fra syd	19
Eksisterende forhold	7	Arealer	12	Perspektiv fra nord	21
		Arealer	13	Perspektiv fra sydøst	23
				Udlejningsboliger set fra sydvest i gårdrum	24
				Udlejningsboliger set fra nord	25
				Møllecafeen. Perspektiv fra øst	26
				Møllecafeen. Perspektiv fra nord	27
				Perspektiv fra nordvest	29
				Perspektiv fra nordvest	29
				Perspektiv fra nordvest	29
				Perspektiv fra nordvest	29
				Arealer og parkering	30
				Perspektiv fra nordvest	31
				Perspektiv af gårdum med udsyn mod nordvest	31
				Carport ved udlejningsboliger	32
				Kig mellem privatbolig og udlejningsboliger	33

HVAD HAR VI?

Historie

Drabæks Mølle er en repræsentant for en mølletype, der findes flere steder i landet og hvis oprindelse kan føres langt tilbage.

Som de øvrige vandmøller er Drabæks Mølle placeret i en naturlig lavning, i det landskab åen snor sig igennem og hvor det har været muligt at etablere opdæmmede søer til mølle-driften.

Eksempler på disse typer er udover Drabæks Mølle, Aller Mølle ved Christiansfeld og Tørning Mølle ved Hammelev. I alle tre tilfælde er det et karakterfuldt træk at den offentlige vej passerer gennem møllens gårdplads.

Gårdpladsens længer udgøres af møllerhuset, selve vand-møllen og ladebygninger, som tilsammen danner et firkantet gårdrum. Disse gårdrum har haft stor aktivitet og for den forbipasserende været en spændende verden at få et kig ind i.

Drabæks Mølle har indtil ca. 1900 været forsynet med en læn-ge mod mølledammen (se foto side 5)

Aller Mølle er stadig en erhvervsaktiv mølle. Tørning mølle var aktiv til 1975 og Drabæks Mølle stoppede først sine aktiviteter i 2008.

Tørning Mølle

Tørning Mølle - vejforløb

Aller Mølle

Aller Mølle - vejforløb

Drabæks Mølle

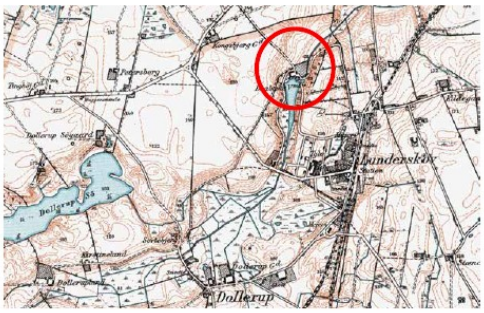

Drabæks Mølle - vejforløb

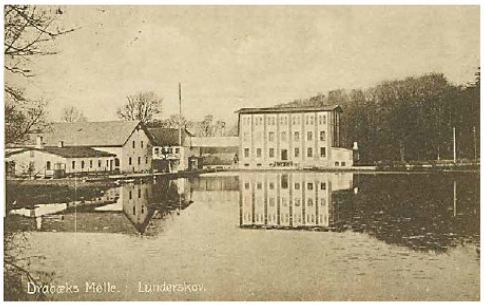
3

Kort og foto dokumenterer at der oprindeligt var en udlænge mod mølledammen mod syd.

På de to nederste fotos ses en tidligere tilbygning på møllens sydgavl.

HVAD VIL VI ?

Perspektiv af Møllegade set fra nord

Det nye Drabæks Mølle

Som tidligere beskrevet vil bygherren lade hele projektet bære præg af det gamle Drabæks Mølle med tryk på Mølle. Hele området skal ose af Mølle, hygge, mølleso og å samt være velkommen indbydende til at lokalsamfundet kan bevæge sig i området og lade romantikken omhylde dem i flotte og velholdte omgivelser.

Bygherren vil beholde hele indtrykket med længer rundt om den gamle gårdsplads fra etablering tilbage i 1914 og bevare hele miljøet omkring.

Alle facader vil fremstå hvidpudset i gammel stil med gesimser og med rødt tegltag. Sprodsede vinduer og døre i hvidt. Kun Møllen vil fremstå i helt original arkitektur med renoverede vægge med rød mursten og hvidmalede kvadrater.Døre fornyes men sprodser så det matcher med de andre bygninger. Vinduer forsøges bibeholdt som smedejern vinduer.

Møllehuset som er fra år 1800 er tiltænkt til Events/festudlejning til fine fester med tanke på bryllupper og efterfølgende 12.5-25 og 50 års dage. Runde dage og andet hyggeligt. Alt dette i romantiske omgivelser som Møllehuset og møllehaven kan tilbyde. Vi har tilladelse til at huse 60 personer.

Møllen skal indeholde en sommercafé/gårdbutik i stueniveau med plads til 30 personer. Tanken er at de mange forbipasserende i perioden 1.4 - 1.10 skal have muligheden for at komme ind og få en forfriskning inden de fortsætter deres forehavende. I de kolde måneder er der påtænkt butikssalg af alt fra vin, julesjov og andet.

I møllens øvrige arealer etableres på 1. og 2. sal liberalt erhverv og bolig på 3. sal.

Ved Drabæks Alle/Møllegade 31 den gamle møllegaård, projekteres en længe med 4 lejligheder i 2 plan a ca. 120 kvm til udlejning.

På adressen Møllegade 33 mandskab-bolig/stald-og ladebygning, projekteres en privat bolig til bygherre på ca. 350 kvm.

For at få plads til den aktivitet på adresserne Møllegade 30-32 omkring Møllehuset og Møllen projekteres en ny parkeringsplads på det areal hvor der i dag ligger en tennisbane. Den eksisterende hæk langs åen bibeholdes og der etableres yderligere bøgehæk, ligesom der er på resten af matriklerne, på de 3 andre sider, så parkeringspladspladsen når der er fyldt med biler stort set ikke lægges mærke til ifht. Den nuværende situation. Belægninger projekteres med græsarmerings fliser så udtrykket er natur og grønt. Eksisterende kørevej og gårdsplads bibeholdes som almindelige køreflisser.

På Møllegade 30-32 er 2 garager/værksted og et grillhus som beholdes og deres udnyttelse er den samme.

Der projekteres nænsom belysning på alle bygninger og ved arealer, så man kan bevæge sig sikkert i de mørke perioder uden at der er afskrækkende oplyst.

Bygherrer vil benytte sig af de mest miljørigtige energikilder.

Affalds stationer er indtegnet i projektet, så det virker logistisk fornuftigt.

Gårdrum set fra øst

Materialer og konstruktioner

Drabæks Mølle er trods udlængernes forfald stadig et forholdsvist helstøbt bygningskompleks, som det er meningen at bevare og styrke.

Opgaven er at opføre et nybyggeri, som både underlægger sig stedets arkitektoniske og naturmæssige karakter, samtidig med at det er nutidigt og attraktivt i en ny funktionel kontekst.

Midlerne hertil er skala og materialevalg. Bygningernes profil udføres med en tagrejsning, der svarer til det der kan observeres på eksisterende udlænger i dag og som indgår på en harmonisk måde i landskabet.
Materialerne begrænser sig til de få der alllerede findes på stedet; Tegl, træ, metal og glas.

De nye bygninger, som vil ligge på de nuværende udlængers plads, forsynes med røde vingetegl, så den homgene materialeoplevelse på stedet i dag bevares.

Ydermure opføres som hvidmalede, vandskurede teglmure, der sammen med møllehuset vil danne et helstøbt gårdrum.

Byggeriet suppleres relevante steder med træer og hække i samklang med den vegetation, der findes i dag.

Der etableres "usynlige" affalds stationer som placeres hensigtsmæssigt for tømning iht. til aftale med vores leverandør Marius Pedersen med hvem vi har en privataftale.

For lejlighederne på Drabæks Alle er affalds stationen placeret ud til Drabæks Alle.

Privatbolig og ydlejningsboliger vil ca. ligge i kote 24.20 -24.40, som svarer til gulvkoterne i det byggeri, der planlægges nedrevet.

Arealer

AREALOPGØRELSER 01.06.2 OBS: Eventuelle Kældre er ikke medregnet i bruttoarealer

BRUTTOAREALER AF:	Fodaftryk eksist.	Fodaftryk planlagt	Bruttoetageareal eksist.	Bruttoetageareal planlagt	Bemærkninger
Eksisterende udlænger vest for Møllegade.	896,9	-	1.076,9	-	Bygning nedrives. 180 m² på 1. sal ifølge BBR
Bygning 6 Udlejningsbygning	-	238,8	-	477,6	Nybygning
Bygning 7 Ny beboelse og vognly	-	293,9	-	435,7	Arealer er inkl. integreret vognly i stueetagen på ca. 40 m². Boligdel på 1. sal udgør 141,8 m²
Bygning 1 Forsamlingshus	207,2	207,2	414,4	414,4	Nybygning
Bygning 2 Møllebygning	249,3	308,2	747,9	806,8	Der tilbygges 58,9 m² i kælder/stueetage. 300,8 m² kælder er ikke medregnet i bruttoetagearealet
Bygning 3 Udhuse ved møllebygning	332,1	119,2	332,1	119,2	Der nedrives 212,9 m² af de eksisterende udhuse i dette område
Bygning 4, eksisterende bålhus	37,5	37,5	37,5	37,5	Bevares uændret
Bygning 5, eksisterende garage	56,5	56,5	56,5	56,5	Bevares uændret
Transformer	8,0	8,0	8,0	8,0	Bevares uændret
Bygning 8 Ny garagebygning	-	65,5	-	65,5	Nybygning
	1.787,5	1.334,8	2.673,3	2.421,2	

Difference areal på fodaftryk i m²	- 452,7
Difference på Bruttoetageareal i m²	- 252,1

Difference areal på fodaftryk i %	- 25,3
Difference på Bruttoetageareal i %	- 9,4

13

HVAD GØR VI ?

En helhedsplan

Meningen med dette prospekt er at give et billede af den kurs, der ønskes sat forudviklingen af Drabæks Mølle i fremtiden. Det er det vi kalder en helhedsplan.

Helhedsplanen skal sætte rammerne for de mange delbeslutninger, der vil komme i forbindelse med at udvikle Drabæks Mølle til et aktiv for området og især for Lunderskov.

I den viste helhedsplan etableres et samlet bygningsanlæg, som i skala og beslægtede materialer skal styrke de store kvaliteter, der allerede findes ved Drabæks Mølle i dag.

De nye bygninger arrangeres stramt om det eksisterende gårdrum, og bevarer oplevelsen af et naturligt indpasset byggeri, som ses overalt i det danske landskab.'

Landskabet berøres kun ganske lidt i forhold til sigtelinier og udsyn. Udvendige overflader bevares og et nye parkeringsareal tænkes udført på det areal, som i dag henlægger som tennisbane.

Den overordnede plan er tilrettelagt således, at den er robust overfor et langt realiseringsforløb. Privatboligen længst mod vest opføres før de øvrige længer, og vil i den mellemliggende periode kunne stå alene.

De nye bygninger set fra vejen

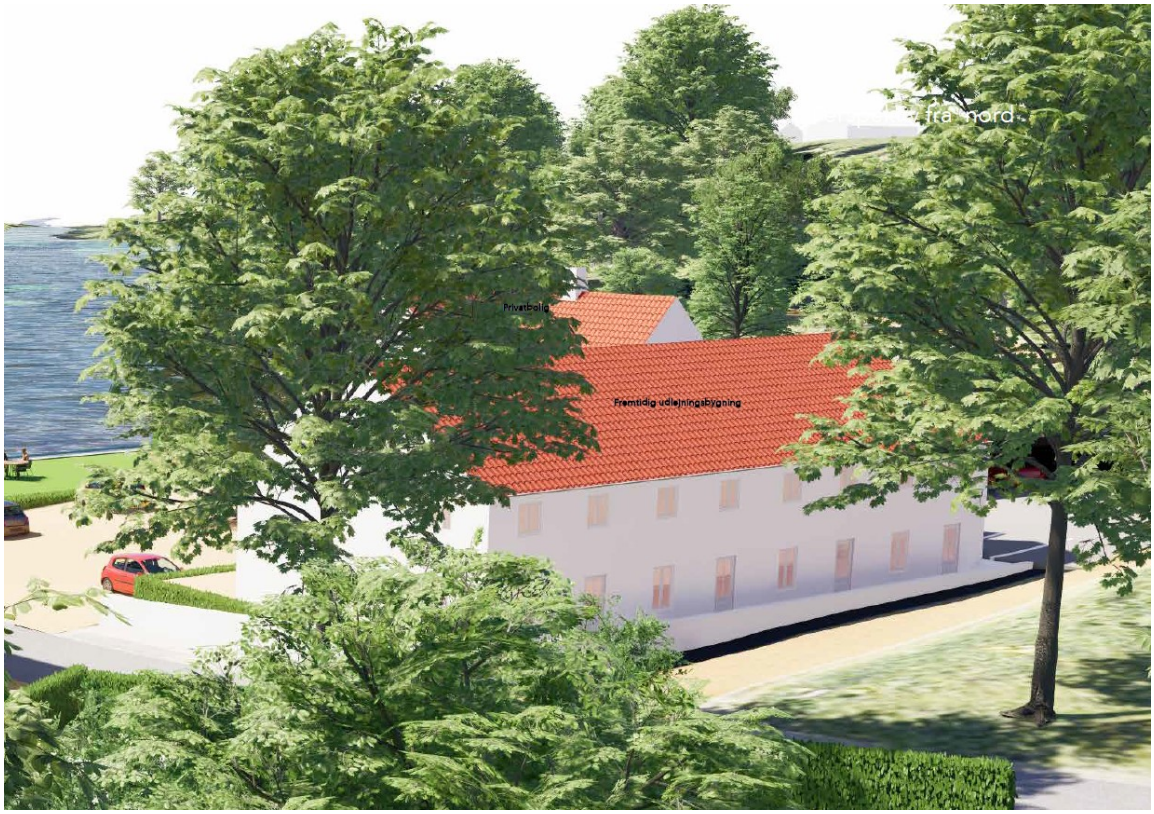

Perspektiv fra sydvest
Møllehus
Mølle
Mølledam

Privatbolig
Fremtidig udlejningsbygning

Perspektiv fra syd

fra nord
Privatbolig
Fremtidig udlejningsbygning

Udlejningsboliger set fra sydvest i gårdrum

24

Udlejningsboliger set fra nord

25

Møllecafeen. Perspektiv fra nord

Møllecafeen placeres i underetagen i den eksisterende mølle-bygning. På stedet ved møllens østfacade, hvor der tidligere lå en nu nedrevet metalbeklædt hal, etableres udeservering med kig til det strømmende vand.
I kælder- og stueniveau udvides en smule mod syd i et omfang der svarer til en tidligere, nu nedrevet bygning (se illustration nederst th. på side 5 i dette hæfte)

Et nyt mølleh jul tænkes placeret i forbindelse med de eksisterende udhuse langs vandløbet. Hjulet vil med sin bevægelse og lyd være en lille attraktion for områdets gæster, og være en erringing om de forskellige typer møller, der har udgjort kraften til kværnene i møllen gennem den virke i tidens løb.

I møllens tre øverste etager etableres:
1. Liberalt Erhverv
2. Liberalt Erhverv
3. Bolig

Arealer og parkering

Det fremtidige bebyggede areal vil andrage ca 330 m² mindre end den nuværende bebyggelse. De nye bygninger vil holde sig inden for fodaftrykket fra de eksisterende udlænger jvf. planen på side 13.

I det fremtidige scenarie bliver etableret p-pladser til privatbolig, lejligheder i nybygning, Lejligheder i møllen samt til gæster i eventhuset/forsamlingshuset (det eksisterende møllehus) cafeen i bunden af møllen.

Der etableres 28 nye p-pladser på den tidliger tennisbane og ca. 16 pladser i gården ved vejen. Med de ekstar pladser ved hhv. møllehus, lejligheder og privatbolig, vil der være mindst 70 p-pladser i fremtiden.

Perspektiv af gårdum med udsyn mod nordvest

Carport ved udlejningsboliger

Den nye bebyggelse har et mindre bebygget areal jvf. areal-opgørelsen på side 12.
Dette skaber mulighed for at lave en overordnet plan med mere udsyn til søen samt flere kig gennem bebyggelsen.

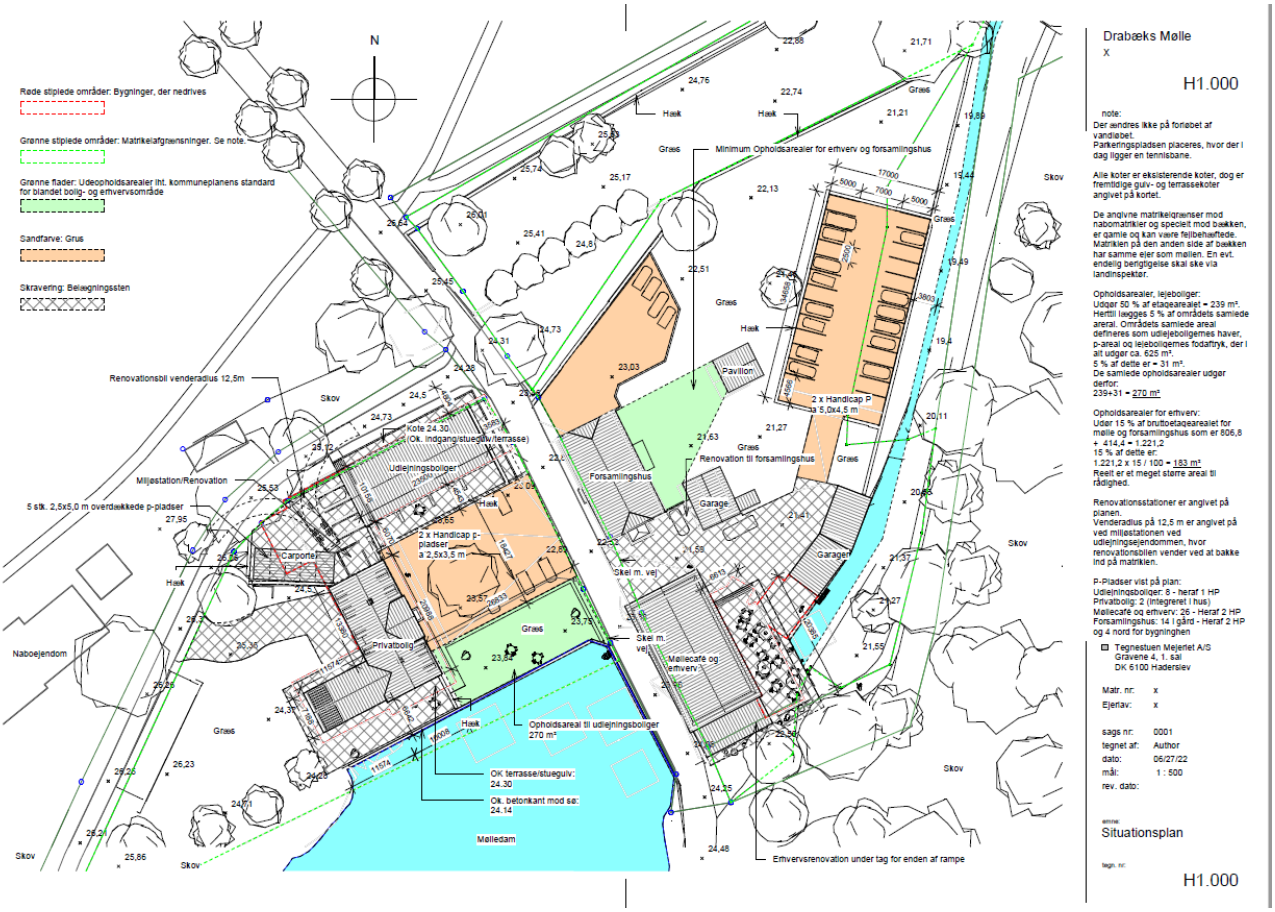
Carpporten kan forsynes med grønt sedumtag, som falder mere diskret ind i omgivelserne.

34

Røde stiplede områder: Bygninger, der nedrives
Grønne stiplede områder: Matrikelafgrænsninger. Se note.
Grønne flader: Udeopholdsarealer iht. kommuneplanens standard for blandet bolig- og erhvervsområde
Sandfarve: Grus
Skravering: Belægningssten
N
Drabæks Mølle
X
H1.000
note:
Der ændres ikke på forløbet af vandløbet.
Parkeringspladsen placeres, hvor der i dag ligger en tennisbane.
Alle koter er eksisterende koter, dog er fremtidige gulv- og terrassekoter angivet på kortet.
De angivne matrikelgrænser mod nabomatrikler og specielt mod bækken, er gamle og kan være fejlbehæftede. Matriklen på den anden side af bækken har samme eier som møllen. En evt. endelig berigtigelse skal ske via landinspektør.
Opholdsarealer, lejeboliger:
Udgør 50 % af etageareal = 239 m².
Hertil lægges 5 % af områdets samlede areal. Områdets samlede areal defineres som udlejeboligernes haver, p-areal og lejeboligernes fodaftryk, der i alt udgør ca. 625 m².
5 % af dette er = 31 m².
De samlede opholdsarealer udgør derfor:
239+31 = 270 m²
Opholdsarealer for erhverv:
Udør 15 % af bruttoetageareal for mølle og forsamlingshus som er 606,8 + 414,4 = 1.221,2
15 % af dette er:
1.221,2 x 15 / 100 = 183 m²
Reelt er et meget større areal til rådighed.
Renovationsstationer er angivet på planen.
Venderadius på 12,5 m er angivet på ved miljøstationen ved udlejningsejendommen, hvor renovationsbilen vender ved at bakke ind på matriklen.
P-Pladser vist på plan:
Udlejningsboliger: 8 - heraf 1 HP
Privatbolig: 2 (integreret i hus)
Møllecafe og erhverv: 26 - Heraf 2 HP
Forsamlingshus: 14 i gård - Heraf 2 HP og 4 nord for bygningen
Tegnestuen Mejlertel A/S
Gråvænge 4, 1. sal
DK 6100 Haderslev
Matr. nr: x
Ejerlav: x
sags nr: 0001
tegnet af: Author
dato: 06/27/22
mål: 1 : 500
rev. dato:
emne:
Situationsplan
tegn. nr:
H1.000
Renovationsbil venderadius 12,5m
Miljøstation/Renovation
5 stk. 2,5x5,0 m overdækkede p-pladser
Carporte
Naboejendom
Kote 24.30
Ok. indgang/stuegulv/terrasse)
Udlejningsboliger
2 x Handicap p-pladser a 2,5x3,5 m
Privatbolig
Opholdsareal til udlejningsboliger 270 m²
OK terrasse/stueguly: 24.30
Ok. betonkant mod sø: 24.14
Møllesø
Minimum Opholdsarealer for erhverv og forsamlingshus
Pavillon
2 x Handicap P ca 5,0x4,5 m
Renovation til forsamlingshus
Forsamlingshus
Garage
Skel m. vej
Møllecafe og erhverv
Erhvervsrenovation under tag for enden af rampe
Skov
Græs
Hæk

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL

sydjyllandnord@freningsnaevn.dk
fredningsnaevn.dk/fredningsnaevnene/sydjyland-nordlig-del/
c/o Retten i Kolding, Kolding Åpark 11, 6000 Kolding

Kolding, den 29. september 2023

Fredningsnævnets sagsnummer FN-SJN-21-2023: oprensning af bassiner ved Hvidkilde i Lunderskov.

Reg.nr. 05379.00: Drabæk Mølle og dam, Dollerup.

Fredningsnævnet har den 6. juli 2023 fra Kolding Kommune modtaget en ansøgning om tilladelse til at foretage oprensning m.v. ved karpedammene på matr.nr. 2fc og 2fe Lunderskov By, Skanderup.

Fredningsnævnet har efter høring behandlet sagen på skriftligt grundlag og truffet beslutning om at meddele dispensation.

Begrundelsen for afgørelsen fremgår nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk.5.

Fredningen

Arealerne omkring Drabæk Mølle og dam er omfattet af Overfredningsnævnets kendelse afsagt den 14. januar 1972 og tillægskendelse afsagt den 12. september 1977.

Fredningen er en landskabsfredning, der skal sikre, at de fredede arealer bevares i tilstanden på fredningstidspunktet.

Det er formålet med fredningen af Drabæk Mølledam med omliggende arealer at bevare området på grund af dets landskabelige skønhed, dets betydning som rekreativt område for borgerne i Lunderskov samt Drabæks Mølle og mølledammens kulturhistoriske værdi.

Fredningen indeholder blandt andet bestemmelser om, at der ikke må foretages afgravning eller opfyldning af arealerne, at vandoverfladen i Drabæks mølledam ikke vedvarende må sænkes under øverste flodemål bortset fra, hvad der er nødvendigt for møllens drift og vedligeholdelse i henhold til de til mølledriften erhvervede rettigheder.

Ansøgningen

Kolding Kommunes entreprenørafdeling ønsker at oprense 8 såkaldte karpedamme og et spejlbassin i Lunderskov tæt ved Drabæks Mølleå og Drabæks Møllesø i et rekreativt område.

Bassinerne er opført for år tilbage ved etablering af et omfattende fordelingssystem af vand fra et kildeområde på stedet, kaldet ”Hvidkilde”. Hovedkilden – kaldet ”Dragemor” - befinder sig sydvest for rækken af karpedamme og er omgivet af en palisadevæg i træ, og

ud for hver karpedam er en mindre fordelingsbrønd – kaldet ”Drageungerne” - også opbygget med palisadevægge i træstolper. Der er i alt 8 karpedamme, og særskilt fra karpedammene ligger et lidt større såkaldt spejlbassin.

Både karpedamme og spejlbassin har over tid været udsat for nedfald af blade og en vis tilgroning med siv og andre planter. Det betyder, at der er sket en ophobning af slam ved ind- og udløbsrender i karpedammene og især brinkzonen omkring spejlbassinet er groet helt til.

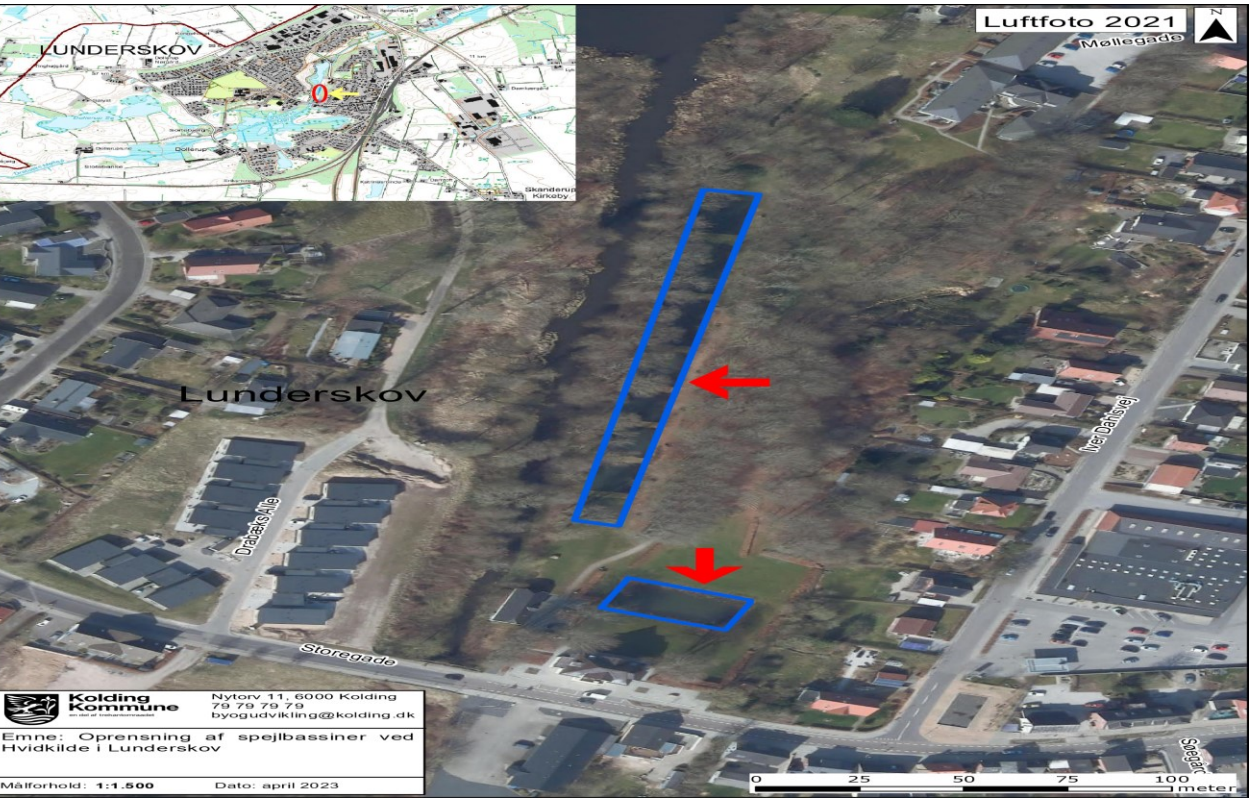
Desuden er brinkzonen på især østsiden af karpedammene helt forsumpet, antagelig på grund af tilstoppede drænrør.

Der ønskes derfor foretaget

- en oprensning af spejldammen og kantskæring af denne,
- kantskæring af karpedamme og oprensning, hvor det er nødvendigt,
- rensning af ”drageunger”, samt ind- og udløb til karpedammene,
- gennemspuling af dræn på østsiden af karpedammene og renovering af græsdækket der.

Hensigten med indgrebene er at få bragt det rekreative anlæg tilbage til en stand, det var tiltænkt, da det blev anlagt, med henblik på, at gæster i det rekreative område kan få det fulde udbytte og oplevelse af anlægget.

Det ansøgte fremgår af følgende luftfoto

Dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3

Kolding Kommune har den 3. maj 2023 meddelt dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 til projektet på en vilkår:

- Oprensning af damme og fjernelse af siv, m.m. i kanten af spejlbassinet må kun foretages i perioden 15. juli til 1. april af hensyn til ynglende dyr.
- Opgravet slam og fjernede plantedele fjernes fra området.

Natura 2000 og EF-Habitatdirektivets Bilag IV-liste

Kolding kommune har udtalt:

"…

I henhold til bestemmelserne om administration af beskyttede dyre- og plantearter på EF-Habitatdirektivets Bilag IV-liste har Kolding kommune vurderet, hvorvidt bassinerne er yngle-, raste- eller voksested for bilag IV-arter, og om gennemførelse af vedligeholdelsesarbejdet kan have negativ indflydelse herpå. Kommunen har ingen begrundet formodning om, at dette er tilfældet, og har ingen registreringer af bilag IV-arter på stedet.

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 8 km sydøst for projektområdet: EF-Habitatområde nr. 120, *Svanemosen*. Nærværende projekt har ingen betydning for dette habitatområde eller andre Natura 2000-områder på større afstand.

…"

Fredningsnævnet har ikke modtaget høringssvar.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningen betyder, at det ansøgte projekt kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke vil stride mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet vurderer efter sagens oplysninger, at en dispensation ikke vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Fredningsnævnet vurderer, at det ansøgte, der vil forbedre de rekreative og naturmæssige værdier i området, ikke vil være i strid med fredningens formål, hvorfor fredningsnævnet meddeler dispensation på følgende vilkår:

- Oprensning af damme og fjernelse af siv, m.m. i kanten af spejlbassinet må kun foretages i perioden 15. juli til 1. april.
- Opgravet slam og fjernede plantedele skal fjernes fra det fredede område.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra meddelelsen.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfat-

tet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkommelse af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Vagn Kastbjerg

FREDNINGSNÆVNET FOR SYDJYLLAND, NORDLIG DEL

sydjyllandnord@fredningsnaevn.dk
fredningsnaevn.dk/fredningsnaevnene/sydjylland-nordlig-del/
c/o Retten i Kolding, Kolding Åpark 11, 6000 Kolding

Den 31. marts 2025

Sagsnr. FN-SJN-03-2025 (Fredningsregisteret, reg.nr. 05379.00, Drabæk Mølle og dam, Dollerup)

Afgørelse om dispensation til plantning af egetræ

Fredningsnævnet har den 5. december 2024 fra Kolding Kommune modtaget en ansøgning om dispensation til plantning af et egetræ på matr.nr. 2gd Lunderskov By, Skanderup, beliggende Møllegade 26, 6640 Lunderskov, der ejes af Kolding Kommune.

Fredningsnævnet har efter høring behandlet sagen på skriftligt grundlag uden besigtigelse og truffet afgørelse om at meddele dispensation. Afgørelsens nærmere resultat og begrundelse fremgår neden for i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

Afgørelsen er truffet af fredningsnævnets formand i medfør af forretningsorden for fredningsnævn § 10, stk. 5.

Ejendommen og fredningen

Arealerne omkring Drabæk Mølle og dam er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse 14. januar 1972 og tillægsafgørelse af 12. september 1977.

Det fremgår af den oprindelige afgørelse bl.a.:

> Nævnet har ved sin således trufne beslutning i overensstemmelse med indholdet af naturfredningslovens § 1 lagt vægt på, at de fredede arealer er af en sådan egenart og indeholder så værdifulde elementer af landskabelig skønhed, at bevaring af disse må antages at have betydning for en større del af egnens befolkning. Herudover har nævnet ved sin afgørelse lagt vægt på, at Drabæks mølle og den tilgrænsende mølledam er af betydelig kulturhistorisk værdi.
>
> Med hensyn til fredningens nærmere indhold fastsættes følgende generelle bestemmelser:
>
> 1.
>
> Der må ikke opføres bygninger eller foretages beplantning uden fredningsnævnets godkendelse.

Ansøgningen
Af kommunens ansøgning fremgår:

> ”I forbindelse med at Danmark i januar 2024 fik Kong Frederik d. 10. som ny regent, er der ønske om at der i Kolding Kommune plantes såkaldte konge-eg - *Quercus petraea* - i henholdsvis Kolding, Vamdrup og Lunderskov. I Lunderskov er Lokalrådet kommet med forslag om, at egetræet plantes på genforeningspladsen nær ådalen - nærmere bestemt: Møllegade 26 matr.nr. 2gd Lunderskov By, Skanderup. (…)
>
> Naturteamet i Kolding Kommune har vurderet, at det kræver en dispensation fra Fredningsnævnet jf. *Fredningsdeklarationen 05379.00* at plante dette ene træ, hvorfor vi hermed tillader os at anmode om dispensation fra fredningen til at plante et egetræ på stedet (markeret med gul prik på kortet nedenfor). Arealet er ejet af Kolding Kommune.

> Som begrundelse herfor anføres det at;
> - det pågældende areal i forvejen rummer en større beplantning.
> - dette enkelte kulturhistoriske træ vil være med at styrke det kulturhistoriske islæt i Lunderskov og ære vort Monarki.
> - Det pågældende areal er ved tidligere (historiske) afgørelser vurderet til ikke at være en væsentlig del af fredningsarealet langs Drabæk Mølleå.
> - Vi mener ikke at en plantning af et egetræ strider imod områdets landskabelige værdi.
> - Det vil ikke have en negativ visuel påvirkning af områdets karakter.
> - Træet vil være med til at højne oplevelsesværdien af området. (…)”

Høringssvar
Der er ikke modtaget høringssvar.

Fredningsnævnets afgørelse
Fredning af arealer ved Drabæk Mølle og dam betyder, at det ansøgte kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttel-

sesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for.

Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3, kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Ansøgningen vedrører plantning af et enkelt egetræ i et område, der i forvejen rummer en større beplantning. Da det desuden forudsættes, at plantningen ikke vil medføre fjernelse af anden vegetation, har fredningsnævnet undtagelsesvist valgt selv at foretage vurderingerne efter lovens § 50, stk. 2 og 3. Fredningsnævnet må under disse omstændigheder således lægge til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 og 3, og at træplantningen ikke vil forringe områdets landskabelige skønhed og således ikke vil være i strid med fredningens formål.

Fredningsnævnet giver derfor **dispensation** således, at lodsejer kan plante et egetræ (*Quercus petraea*) på det sted, der er angivet på ortofotoet i ansøgningen (gengivet oven for).

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 3, ikke udnyttes, før klagefristen, jf. neden for, er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger desuden af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Nævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Klagevejledning
Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- En berørt nationalparkfond
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for at efterkomme en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projekttilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Henrik Gjørup
formand